

Ovaj je tekst namijenjen isključivo dokumentiranju i nema pravni učinak. Institucije Unije nisu odgovorne za njegov sadržaj. Vjerodostojne inačice relevantnih akata, uključujući njihove preambule, one su koje su objavljene u Službenom listu Europske unije i dostupne u EUR-Lexu. Tim službenim tekstovima može se izravno pristupiti putem poveznica sadržanih u ovom dokumentu.

► **B**   **UREDBA (EU) br. 1307/2013 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**
od 17. prosinca 2013.

o utvrđivanju pravila za izravna plaćanja poljoprivrednicima u programima potpore u okviru zajedničke poljoprivredne politike i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 637/2008 i Uredbe Vijeća (EZ) br. 73/2009

(SL L 347, 20.12.2013., str. 608.)

Koju je izmijenila:

		Službeni list		
		br.	stranica	datum
► <u>M1</u>	Uredba (EU) br. 1310/2013 Europskog Parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013.	L 347	865	20.12.2013.
► <u>M2</u>	Delegirana uredba Komisije (EU) br. 639/2014 od 11. ožujka 2014.	L 181	1	20.6.2014.
► <u>M3</u>	Delegirana uredba Komisije (EU) br. 994/2014 od 13. svibnja 2014.	L 280	1	24.9.2014.
► <u>M4</u>	Delegirana uredba Komisije (EU) br. 1001/2014 od 18. srpnja 2014.	L 281	1	25.9.2014.
► <u>M5</u>	Delegirana uredba Komisije (EU) br. 1378/2014 od 17. listopada 2014.	L 367	16	23.12.2014.
► <u>M6</u>	Delegirana uredba Komisije (EU) 2015/851 od 27. ožujka 2015.	L 135	8	2.6.2015.
► <u>M7</u>	Delegirana uredba Komisije (EU) 2016/142 od 2. prosinca 2015.	L 28	8	4.2.2016.
► <u>M8</u>	Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/1155 od 15. veljače 2017.	L 167	1	30.6.2017.

Koju je ispravio:

- **C1**   Ispravak, SL L 130, 19.5.2016, str. 7 (1307/2013)

UREDBA (EU) br. 1307/2013 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 17. prosinca 2013.

o utvrđivanju pravila za izravna plaćanja poljoprivrednicima u programima potpore u okviru zajedničke poljoprivredne politike i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 637/2008 i Uredbe Vijeća (EZ) br. 73/2009

GLAVA I.

PODRUČJE PRIMJENE I DEFINICIJE

*Članak 1.***Područje primjene**

Ovom se Uredbom utvrđuju:

- (a) zajednička pravila o plaćanjima koja se izravno dodjeljuju poljoprivrednicima u okviru programa potpore navedenih u Prilogu I. („izravna plaćanja”);
- (b) posebna pravila vezana uz:
  - i. osnovna plaćanja za poljoprivrednike („program osnovnih plaćanja” i prijelazni pojednostavljeni program, „program jedinstvenih plaćanja po površini”);
  - ii. dobrovoljnu prijelaznu nacionalnu potporu za poljoprivrednike;
  - iii. dobrovoljnu preraspodjelu plaćanja;
  - iv. plaćanja za poljoprivrednike koji se pridržavaju poljoprivrednih praksi korisnih za klimu i okoliš;
  - v. dobrovoljna plaćanja za poljoprivrednike na područjima s prirodnim ograničenjima;
  - vi. plaćanja za mlade poljoprivrednike koji tek počinju obavljati svoju poljoprivrednu djelatnost;
  - vii. program dobrovoljnih proizvodno vezanih potpora;
  - viii. posebno plaćanje za pamuk;
  - ix. dobrovoljni pojednostavljeni program za male poljoprivrednike;
  - x. okvir unutar kojeg se Bugarskoj, Hrvatskoj i Rumunjskoj omogućuje nadopuna izravnih plaćanja.

*Članak 2.***Izmjena Priloga I.**

Kako bi se osigurala pravna sigurnost, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 70. kojima se mijenja popis programa potpore utvrđen u Prilogu I., u mjeri potrebnoj za uzimanje u obzir novih zakonodavnih akata o programima potpore koji bi se mogli donijeti nakon donošenja ove Uredbe.

▼B*Članak 3.***Primjena na najudaljenije regije i manje Egejske otoke**

Članak 11. ne odnosi se na regije Unije iz članka 349. UFEU-a („najudaljenije regije”) i na izravna plaćanja koja se dodjeljuju na manjim Egejskim otocima sukladno Uredbi (EU) br. 229/2013.

Glave III., IV. i V. ove Uredbe ne primjenjuju se na najudaljenije regije.

*Članak 4.***Definicije i povezane odredbe**

1. Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:
  - (a) „poljoprivrednik” znači fizička ili pravna osoba ili skupina fizičkih ili pravnih osoba, bez obzira na pravni status dodijeljen takvoj skupini i njezinim članovima na temelju nacionalnog prava, čije se poljoprivredno gospodarstvo nalazi na prostornom području primjene Ugovorâ kako je utvrđeno u članku 52. UEU-a u vezi s člancima 349. i 355. UFEU-a i koja obavlja poljoprivrednu djelatnost;
  - (b) „poljoprivredno gospodarstvo” znači sve jedinice koje se upotrebljavaju za poljoprivredne djelatnosti i kojima upravlja poljoprivrednik, a koje se nalaze na državnom području iste države članice;
  - (c) „poljoprivredna djelatnost” znači:
    - i. proizvodnja, uzgoj ili sadnja poljoprivrednih proizvoda, uključujući žetvu, mužnju, životinje za rasplod i držanje stoke za potrebe uzgoja, ili
    - ii. održavanje poljoprivrednog zemljišta u stanju pogodnom za ispašu ili uzgoj bez pripremnih radnji koje izlaze iz okvira uobičajenih poljoprivrednih metoda i strojeva, utemeljenih na kriterijima koje određuju države članice na temelju okvira koji je utvrdila Komisija, ili
    - iii. provođenje minimalne aktivnosti, definirane od strane država članica, na poljoprivrednim površinama koje se prirodno održavaju u stanju pogodnom za pašu ili uzgoj;
  - (d) „poljoprivredni proizvodi” znači proizvodi, uz iznimku proizvoda ribarstva, navedeni u Prilogu I. Ugovorima, i pamuk;
  - (e) „poljoprivredna površina” znači bilo koja površina koja se koristi kao obradivo zemljište, trajni travnjak i trajni pašnjak ili trajni nasad;

▼B

- (f) „obradivo zemljište” znači zemljište zasijano za proizvodnju usjeva ili površine pogodne za proizvodnju usjeva, ali neobrađene, uključujući površine ostavljene na ugaru u skladu s člancima 22., 23. i 24. Uredbe (EZ) br. 1257/1999, člankom 39. Uredbe (EZ) br. 1698/2005 i člankom 28. Uredbe (EU) br. 1305/2013, neovisno o tome je li to zemljište ispod staklenika ili fiksnog ili pomičnog krova;
- (g) „trajni nasadi” znači nasadi koji se ne izmjenjuju, osim trajnih travnjaka i trajnih pašnjaka koji su na zemljištu pet ili više godina i prinose višestruke žetve, uključujući rasadnike i kulture kratkih ophodnji;
- (h) „trajni travnjak i trajni pašnjak” (zajedno „trajni travnjak”) znači zemljište koje se koristi za uzgoj trava ili ostale travolike paše na prirodan način (samoniklo) ili putem uzgoja (zasijano) i koje nije bilo uključeno u izmjenu nasada poljoprivrednog gospodarstva tijekom pet ili više godina; može uključivati druge vrste poput grmlja i/ili drveća koje se mogu upotrebljavati za ispašu pod uvjetom da trave i ostala travolika paša i dalje prevladavaju, kao i, ako države članice tako odluče, zemljište koje se može upotrebljavati za ispašu i koje čini dio uspostavljene lokalne prakse koja podrazumijeva da trave i druge travolike paše tradicionalno ne prevladavaju na područjima za ispašu;
- (i) „trave ili ostala travolika paša” znači sve travolike biljke koje se obično nalaze na prirodnim pašnjacima ili su obično sastavni dio mješavine sjemena za pašnjake ili livade u državama članicama, bez obzira na to koriste li se za ispašu životinja;
- (j) „rasadnici” znači sljedeća područja mladih drvenastih (šumovitih) biljaka koje rastu na otvorenom za kasnije presađivanje:
- rasadnici loze i podanaka,
  - rasadnici voćaka i bobica,
  - rasadnici ukrasnog bilja,
  - komercijalni rasadnici šumskog drveća, osim onih koji služe za vlastite potrebe poljoprivrednog gospodarstva i rastu unutar šume,
  - rasadnici drveća i grmlja za sadnju u vrtovima, parkovima, uz cestu i na nasipima (npr. biljke za živicu, stabla ruža i drugo ukrasno grmlje, ukrasna crnogorica), uključujući u svim slučajevima njihove stabljike i mlade presadnice;
- (k) „kultura kratkih ophodnji” znači područja zasađena s vrstama drveća oznake KN 0602 90 41 koje određuju države članice i koja se sastoje od drvenastih, trajnih usjeva, podanaka ili panjeva koji su ostali u zemlji nakon žetve, s novim mladima koje se pojavljuju u sljedećoj sezoni i s maksimalnim ciklusom žetve koji određuju države članice;

▼B

- (l) „prodaja” znači prodaja ili bilo koji drugi definitivni prijenos vlasništva nad zemljištem ili prava na plaćanje; to ne uključuje prodaju zemljišta ako je zemljište preneseno državnim tijelima ili dano na korištenje za opće dobro, a u oba slučaja prijenos je izvršen radi namjena koje ne uključuje poljoprivredu;
- (m) „najam” znači ugovor o najmu ili slična privremena transakcija;
- (n) „prijenos” znači najam ili prodaja ili stvarno nasljeđivanje ili očekivano nasljeđivanje zemlje ili prava na plaćanje ili bilo kakvog drugog definitivnog prijenosa; ne obuhvaća povrat prava na plaćanje po isteku najma.

2. Države članice:

- (a) određuju kriterije koje poljoprivrednici moraju ispuniti kako bi se smatralo da ispunjavaju obvezu održavanja poljoprivredne površine u stanju pogodnom za pašu ili uzgoj, kako je navedeno u stavku 1. točki (c) podtočki ii.;
- (b) kad je to primjenjivo u državi članici, određuju minimalne aktivnosti koje treba provesti na poljoprivrednim površinama koje se prirodno održavaju u stanju pogodnom za ispašu ili uzgoj, kako je navedeno u stavku 1. točki (c) podtočki iii.;
- (c) određuju vrste drveća prikladne za kulturu kratkih ophodnji i odrediti maksimalan ciklus žetve u odnosu na te vrste drveća, kako je navedeno u stavku 1. točki (k).

Države članice mogu odlučiti hoće li se zemljište koje se može upotrebljavati za ispašu i koje čini dio uspostavljene lokalne prakse koja podrazumijeva da trave i druge travolike paše tradicionalno ne prevladavaju na područjima za ispašu smatrati trajnim pašnjakom, kako je navedeno u stavku 1. točki (h).

3. Kako bi se osigurala pravna sigurnost, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 70. kojima se utvrđuje:

- (a) okvir unutar kojeg države članice moraju utvrditi kriterije koje poljoprivrednici trebaju zadovoljavati kako bi ispunili obvezu održavanja poljoprivredne površine u stanju pogodnom za ispašu ili uzgoj iz stavka 1. točke (c) podtočke ii.;
- (b) okvir unutar kojeg države članice definiraju minimalnu aktivnost koju treba provesti na poljoprivrednim površinama koje se prirodno održavaju u stanju pogodnom za ispašu ili uzgoj, kako je navedeno u stavku 1. točki (c) podtočki iii.;
- (c) kriteriji za određivanje prevladavanja trava i ostale travolike paše te kriterija za određivanje uspostavljene lokalne prakse iz stavka 1. točke (h).

▼B

GLAVA II.

OPĆE ODREDBE O IZRAVNIM PLAĆANJIMA

POGLAVLJE 1.

Opća pravila o izravnim plaćanjima

Članak 5.

Opće odredbe o zajedničkoj poljoprivrednoj politici

Uredba (EU) br. 1306/2013 i odredbe donesene u skladu s tom Uredbom primjenjuju se na programe predviđene ovom Uredbom.

Članak 6.

Nacionalne gornje granice

1. Za svaku državu članicu i za svaku godinu u Prilogu II. navodi se nacionalna gornja granica koja uključuje ukupnu vrijednost svih dodijeljenih prava na plaćanje, nacionalnih rezervi ili regionalnih rezervi i gornjih granica određenih u skladu s člancima 42., 47., 49., 51. i 53.

Ako država članica koristi mogućnost predviđenu člankom 22. stavkom 2., može se, za iznos izračunat u skladu tim stavkom, prekoračiti nacionalna gornja granica utvrđena u Prilogu II. za tu državu članicu za određenu godinu.

2. Odstupajući od stavka 1., za svaku državu članicu koja primjenjuje program jedinstvenih plaćanja po površini i za svaku godinu u Prilogu II. navodi se nacionalna gornja granica koja uključuje gornje granice utvrđene u skladu s člancima 36., 42., 47., 49., 51. i 53.

▼M1

3. Kako bi se uzelo u obzir promjene ukupnih najviših iznosa izravnih plaćanja koje je moguće dodijeliti, uključujući one koje proizlaze iz odluka koje su donijele države članice u skladu s člankom 136.a Uredbe (EZ) br. 73/2009 i člankom 14. ove Uredbe i one koje proizlaze iz primjene članka 20. ove Uredbe, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 70. ove Uredbe kojima se prilagođavaju nacionalne gornje granice iz Priloga II. ovoj Uredbi.

▼B

Članak 7.

Neto gornje granice

1. Ne dovodeći u pitanje članak 8., ukupan iznos izravnih plaćanja koji se može dodijeliti u državi članici na temelju glava III., IV. i V. u odnosu na kalendarsku godinu, nakon primjene članka 11., nije viši od odgovarajuće gornje granice određene u Prilogu III.

▼B

Ako bi ukupan iznos izravnih plaćanja koji se treba dodijeliti u državi članici bio viši od gornjih granica navedenih u Prilogu III., ta država članica provodi linearno smanjenje iznosa svih izravnih plaćanja, osim izravnih plaćanja dodijeljenih na temelju Uredbe (EU) br. 228/2013 i Uredbe (EU) br. 229/2013.

2. Za svaku državu članicu i za svaku kalendarsku godinu predviđeni rezultat smanjenja plaćanja iz članka 11. (koji se očituje u razlici između nacionalne gornje granice navedene u Prilogu II. kojoj se dodaje raspoloživi iznos sukladno članku 58. i neto gornje granice iz Priloga III.), postaje raspoloživ kao potpora Unije za mjere u okviru programa ruralnog razvoja koji se financira u okviru Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR), kako je navedeno u Uredbi (EU) br. 1305/2013.

3. Kako bi u obzir uzele promjene u ukupnim maksimalnim iznosima izravnih plaćanja koja se mogu dodijeliti, uključujući one koje proizlaze iz odluka država članica u skladu s člankom 14., Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 70. kojima se prilagođavaju nacionalne gornje granice određene u Prilogu III.

*Članak 8.***Financijska disciplina**

1. Stopa prilagodbe određena u skladu s člankom 25. Uredbe (EU) br. 1306/2013 primjenjuje se samo na izravna plaćanja koja premašuju 2 000 EUR i koja se dodjeljuju poljoprivrednicima u odgovarajućoj kalendarskoj godini.

2. Kao rezultat postupnog uvođenja izravnih plaćanja iz članka 16., stavak 1. ovog članka primjenjuje se na Bugarsku i Rumunjsku od 1. siječnja 2016.

Kao rezultat postupnog uvođenja izravnih plaćanja iz članka 17., stavak 1. ovog članka primjenjuje se na Hrvatsku od 1. siječnja 2022.

3. Kako bi se osigurala ispravna primjena prilagodbi izravnih plaćanja s obzirom na financijsku disciplinu, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 70. kojima se utvrđuju pravila o osnovi za izračun smanjenja koja države članice primjenjuju na poljoprivrednike na temelju stavka 1 ovog članka.

4. U slučaju pravne osobe ili skupine fizičkih ili pravnih osoba, države članice mogu primijeniti stopu prilagodbe iz stavka 1. na razini članova tih pravnih osoba ili skupina ako nacionalno pravo propisuje prava i obveze pojedinačnih članova koji su usporedivi s onima pojedinačnih poljoprivrednika koji imaju status upravitelja poljoprivrednog gospodarstva, osobito što se tiče njihovog gospodarskog, socijalnog i poreznog statusa, pod uvjetom da su doprinijeli jačanju poljoprivrednih struktura dotičnih pravnih osoba ili skupina.

*Članak 9.***Aktivni poljoprivrednik**

1. Izravna plaćanja ne dodjeljuju se fizičkim ili pravnim osobama ili skupinama fizičkih ili pravnih osoba čije se poljoprivredne površine pretežno prirodno održavaju u stanju pogodnom za pašu ili uzgoj i koji na tim površinama ne obavljaju minimalnu aktivnost definiranu od strane država članica u skladu s člankom 4. stavkom 2. točkom (b).

2. Izravna plaćanja ne dodjeljuju se fizičkim ili pravnim osobama ili skupinama fizičkih ili pravnih osoba koje upravljaju zračnim lukama, željezničkim poduzećima, vodoopskrbnim poduzećima, agencijama za nekretnine, trajnim sportskim i rekreativnim terenima.

Prema potrebi, države članice mogu na popis naveden u prvom podstavku, na temelju objektivnih i nediskriminirajućih kriterija, dodati slične nepoljoprivredne djelatnosti ili aktivnosti te ih kasnije mogu odlučiti povući s popisa.

Osoba ili skupina koje spadaju u područje primjene prvog ili drugog podstavka smatra se međutim aktivnim poljoprivrednikom ako u obliku koji zahtijevaju države članice pruži provjerljive dokaze koji pokazuju da:

- (a) godišnji iznos izravnog plaćanja iznosi barem 5 % ukupnih primitaka koje su primili od nepoljoprivrednih aktivnosti u posljednjoj fiskalnoj godini za koju su takvi dokazi dostupni;
- (b) njihove poljoprivredne aktivnosti nisu beznačajne;
- (c) se njihova glavna djelatnost ili predmet poslovanja sastoji od obavljanja poljoprivredne djelatnosti.

3. Pored stavaka 1. i 2., države članice mogu na temelju objektivnih i nediskriminirajućih kriterija odlučiti da neće dodijeliti izravna plaćanja fizičkim ili pravnim osobama ili skupinama fizičkih ili pravnih osoba:

- (a) čije poljoprivredne aktivnosti čine samo neznatan dio njihove ukupne gospodarske djelatnosti; i/ili
- (b) čija se glavna djelatnost ili predmet poslovanja ne sastoji od obavljanja poljoprivredne djelatnosti.

4. Stavci 2. i 3. ne primjenjuju se na poljoprivrednike koji su primili samo izravna plaćanja koja ne premašuju određeni iznos za prethodnu godinu. Taj iznos određuju države članice na temelju objektivnih kriterija kao što su njihove nacionalne ili regionalne posebnosti i ne premašuje 5 000 EUR.

▼B

5. Kako bi se zajamčila zaštita prava poljoprivrednika, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 70. kojima se utvrđuju:

- (a) kriteriji za određivanje slučajeva u kojima se poljoprivredna površina poljoprivrednika smatra površinom koja se pretežito prirodno održava u stanju pogodnom za ispašu ili uzgajanje;
- (b) kriteriji za određivanje razlike između primitaka proizašlih iz poljoprivrednih i nepoljoprivrednih djelatnosti;
- (c) kriteriji za određivanje iznosa izravnih plaćanja iz stavaka 2. i 4., osobito u pogledu izravnih plaćanja u prvoj godini dodjele prava na plaćanje ako vrijednost prava na plaćanje još nije konačno utvrđena, te u pogledu izravnih plaćanja za nove poljoprivrednike;
- (d) kriteriji koje moraju zadovoljiti poljoprivrednici kako bi za potrebe stavaka 2. i 3. dokazali da njihove poljoprivredne djelatnosti nisu beznačajne i da se njihova glavna djelatnost ili predmet poslovanja sastoji od obavljanja poljoprivredne djelatnosti.

6. Države članice do 1. kolovoza 2014. obavješćuju Komisiju o svakoj odluci iz članaka 2., 3. ili 4. i, u slučaju njihovih izmjena, unutar dva tjedna od datuma na koji je bilo koja odluka o izmjeni donesena.

*Članak 10.***Minimalni zahtjevi za primanje izravnih plaćanja**

1. Države članice odlučuju u kojem od sljedećih slučajeva neće dodijeliti izravna plaćanja poljoprivredniku:

- (a) ako je ukupan iznos izravnih plaćanja koji je zatražen ili ga treba dodijeliti prije primjene članka 65. Uredbe (EU) br. 1306/2013 u određenoj kalendarskoj godini manji od 100 EUR;
- (b) ako je prihvatljiva površina poljoprivrednog gospodarstva za koje su izravna plaćanja zatražena ili se trebaju dodijeliti prije primjene članka 65. Uredbe (EU) br. 1306/2013 manja od jednog hektara.

2. Kako bi se u obzir uzela struktura njihovih poljoprivrednih gospodarstava, države članice mogu prilagoditi pragove određene u stavku 1. točkama (a) i (b) unutar granica navedenih u Prilogu IV.

▼B

3. Ako je država članica odlučila primijeniti prag za površinu u skladu sa stavkom 1. točkom (b), ona svejedno primjenjuje točku (a) tog stavka na one poljoprivrednike koji primaju potporu vezanu uz životinje iz glave IV. koji posjeduju manje hektara od praga za površinu.

4. Dotična država članica može odlučiti ne primijeniti stavak 1. na najudaljenije regije i manje Egejske otoke.

5. U Bugarskoj i Rumunjskoj se za 2015. godinu iznos koji je zatražen ili ga treba dodijeliti, kako je navedeno u stavku 1. točki (a), izračunava na temelju relevantnog iznosa određenog u Prilogu V. točki A.

U Hrvatskoj se za razdoblje 2015. – 2021. iznos koji je zatražen ili ga treba dodijeliti, kako je navedeno u stavku 1. točki (a), izračunava na temelju iznosa navedenog u Prilogu VI. točki A.

*Članak 11.***Smanjenje izravnih plaćanja**

1. Države članice moraju smanjiti iznos izravnih plaćanja koja se trebaju dodijeliti poljoprivredniku u skladu s glavom III. poglavljem 1. za određenu kalendarsku godinu za najmanje 5 % za dio iznosa koji premašuje 150 000 EUR.

2. Prije primjene stavka 1., države članice mogu oduzeti plaće povezane s poljoprivrednom djelatnošću koje je poljoprivrednik stvarno isplatio i prijavio u protekloj kalendarskoj godini, uključujući poreze i socijalne doprinose vezane uz zaposlenje, od iznosa izravnih plaćanja koja će se u određenoj kalendarskoj godini odobriti poljoprivredniku u skladu s glavom III. poglavljem 1. Ako ne postoje podaci o plaćama koje je poljoprivrednik stvarno isplatio i prijavio u prethodnoj kalendarskoj godini, koriste se najnoviji dostupni podaci.

3. Ako država članica odluči dodijeliti preraspodjelu plaćanja poljoprivrednicima sukladno glavi III. poglavlju 2. te u tu svrhu koristiti više od 5 % godišnje nacionalne gornje granice određene u Prilogu II. može odlučiti da neće primjenjivati ovaj članak.

Ako država članica odluči dodijeliti preraspodjelu plaćanja poljoprivrednicima sukladno glavi III. poglavlju 2. i ako je primjena maksimalnih ograničenja određenih u članku 41. stavku 4. sprečava od korištenja više od 5 % godišnje nacionalne gornje granice određene u Prilogu II. u tu svrhu, ta država članica može odlučiti da neće primjenjivati ovaj članak.

4. Nikakva se prednost putem izbjegavanja smanjivanja plaćanja ne dodjeljuje u korist poljoprivrednika za koje je utvrđeno da su, nakon 18. listopada 2011. umjetno stvorili uvjete s ciljem izbjegavanja učinaka ovog članka.

▼B

5. U slučaju pravne osobe ili skupine fizičkih ili pravnih osoba, države članice mogu primijeniti smanjenje iz stavka 1. na razini članova tih pravnih osoba ili skupina u slučaju ako nacionalno pravo propisuje prava i obveze pojedinačnih članova koji su usporedivi s onima pojedinačnih poljoprivrednika koji imaju status upravitelja poljoprivrednog gospodarstva, osobito što se tiče njihovog gospodarskog, socijalnog i poreznog statusa, pod uvjetom da su doprinijeli jačanju poljoprivrednih struktura dotičnih pravnih osoba ili skupina.

6. Države članice dužne su do 1. kolovoza 2014. obavijestiti Komisiju o odlukama donesenim u skladu s ovim člankom i o bilo kojem procijenjenom rezultatu smanjenjâ za godine od 2015. do 2019.

*Članak 12.***Višestruka potraživanja**

Za površinu koja odgovara broju prihvatljivih hektara, a za koju je poljoprivrednik podnio zahtjev za osnovno plaćanje u skladu s glavom III. poglavljem 1., može se podnijeti zahtjev za bilo koje drugo izravno plaćanje, kao i za bilo koju drugu potporu koja nije obuhvaćena ovom Uredbom, osim ako je u ovoj Uredbi izričito navedeno drukčije.

*Članak 13.***Državna potpora**

Odstupajući od članka 146. stavka 1. Uredbe (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, članci 107., 108. i 109. UFEU-a ne primjenjuju se na plaćanja država članica koja su u skladu s ovom Uredbom.

*Članak 14.***Fleksibilnost među stupovima**

1. Do 31. prosinca 2013. države članice mogu odlučiti staviti na raspolaganje kao dodatnu potporu za mjere u okviru programa ruralnog razvoja financirane u okviru EPFRR-a, kako je utvrđeno Uredbom (EU) br. 1305/2013, do 15 % njihovih godišnjih nacionalnih gornjih granica za kalendarsku godinu 2014., kako su navedene u Prilogu VIII.

Uredbi (EZ) br. 73/2009 i njihovih godišnjih nacionalnih gornjih granica za kalendarske godine od 2015. do 2019. kako su navedene u Prilogu II. ovoj Uredbi. Posljedično, odgovarajući iznos više nije dostupan za dodjelu izravnih plaćanja.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredaba Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1601/96, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 (Vidi stranicu 671 ovog Službenog lista).

▼B

Odluka iz prvog podstavka priopćuje se Komisiji do 31. prosinca 2013. Tom se odlukom utvrđuje postotak iz tog podstavka koji može varirati ovisno o kalendarskoj godini.

Države članice koje ne donesu odluku iz prvog podstavka u pogledu kalendarske godine 2014. mogu do 1. kolovoza 2014. donijeti tu odluku u pogledu kalendarskih godina od 2015. do 2019. One o svakoj takvoj odluci obavještavaju Komisiju do tog datuma. Države članice mogu odlučiti preispitati odluku iz ovog stavka s učinkom od kalendarske godine 2018. Ni jedna odluka utemeljena na takvom preispitivanju ne dovodi do smanjenja postotka o kojem je Komisija obaviještena u skladu s prvim, drugim i trećim podstavkom. Države članice obavještavaju Komisiju o svim odlukama utemeljenima na takvom preispitivanju do 1. kolovoza 2017.

2. Države članice koje ne donesu odluku iz stavka 1. mogu do 31. prosinca 2013. odlučiti staviti na raspolaganje za izravna plaćanja do 15 % ili u slučaju Bugarske, Estonije, Španjolske, Latvije, Litve, Poljske, Portugala, Rumunjske, Slovačke, Finske, Švedske i Ujedinjene Kraljevine, do 25 % od iznosa namijenjenog za potporu za mjere u okviru programa ruralnog razvoja koje se financiraju iz EPFRR-a za razdoblje 2015. – 2020., kako je utvrđeno Uredbom (EU) br. 1305/2013. Posljedično, odgovarajući iznos više nije dostupan za mjere potpore u okviru programa ruralnog razvoja.

Odluka iz prvog podstavka priopćuje se Komisiji do 31. prosinca 2013. Tom se odlukom utvrđuje postotak iz tog podstavka koji može varirati ovisno o kalendarskoj godini.

Države članice koje ne donesu odluku iz prvog podstavka u pogledu financijske godine 2015. mogu do 1. kolovoza 2014. donijeti tu odluku u pogledu financijskih godina 2016. – 2020. One o svakoj takvoj odluci obavještavaju Komisiju do tog datuma.

Države članice mogu odlučiti preispitati odluke iz ovog stavka s učinkom za financijske godine 2019. i 2020. Ni jedna odluka utemeljena na takvom preispitivanju ne dovodi do povećanja postotka o kojem je Komisija obaviještena u skladu s prvim, drugim i trećim podstavkom. Države članice obavještavaju Komisiju o svakoj odluci utemeljenoj na preispitivanju do 1. kolovoza 2017.

*Članak 15.***Preispitivanje**

Programi potpore navedeni u Prilogu I. primjenjuju se ne dovodeći u pitanje moguće preispitivanje u bilo kojem trenutku s obzirom na gospodarska kretanja i stanje proračuna. To preispitivanje može dovesti do donošenja zakonodavnih akata, delegiranih akata na temelju članka 290. UFEU-a ili provedbenih akata na temelju članka 291. UFEU-a.

▼B*POGLAVLJE 2.****Odredbe koje se primjenjuju na Bugarsku, Hrvatsku i Rumunjsku****Članak 16.***Postupno uvođenje izravnih plaćanja u Bugarskoj i Rumunjskoj**

Gornje granice za Bugarsku i Rumunjsku utvrđene u skladu s člancima 42., 47., 49., 51., 53. i 65. utvrđuju se, za 2015., na temelju iznosa utvrđenog u Prilogu V. točki A.

*Članak 17.***Postupno uvođenje izravnih plaćanja u Hrvatskoj**

Izravna plaćanja uvode se u Hrvatsku u skladu sa sljedećim rasporedom povećanja izraženim u postocima odgovarajuće razine izravnih plaćanja koja se primjenjuje od 2022. godine:

25 % u 2013.,

30 % u 2014.,

35 % u 2015.,

40 % u 2016.,

50 % u 2017.,

60 % u 2018.,

70 % u 2019.,

80 % u 2020.,

90 % u 2021.,

100 % od 2022.

*Članak 18.***Dopunska nacionalna izravna plaćanja i izravna plaćanja u Bugarskoj i Rumunjskoj**

1. U 2015. Bugarska i Rumunjska mogu koristiti nacionalna izravna plaćanja kako bi nadopunile plaćanja dodijeljena u okviru programa osnovnih plaćanja iz glave III. poglavlja 1. odjeljaka 1., 2. i 3. Ukupan iznos tih plaćanja ne smije premašiti relevantni iznos naveden u Prilogu V. točki B.

2. U 2015. Bugarska može koristiti nacionalna izravna plaćanja kako bi nadopunile plaćanja dodijeljena u okviru posebnog plaćanja za pamuk iz glave IV. poglavlja 2. Ukupan iznos tih plaćanja ne smije premašiti iznos naveden u Prilogu V. točki C.

▼B

3. Dopunska nacionalna izravna plaćanja dodjeljuju se u skladu s objektivnim kriterijima i na način kojim se osigurava jednako postupanje prema poljoprivrednicima i izbjegava narušavanje tržišta i tržišnog natjecanja.

*Članak 19.***Dopunska nacionalna izravna plaćanja za Hrvatsku**

1. Podložno odobrenju Komisije, Hrvatska može po potrebi nadopuniti bilo koji od programa potpore navedenih u Prilogu I.

2. Iznos dopunskih nacionalnih izravnih plaćanja koji je moguće dodijeliti u određenoj godini i za određeni program potpore ograničen je posebnom financijskom omotnicom. Ta je omotnica jednaka razlici između:

(a) iznosa izravne potpore raspoložive po dotičnom programu potpore nakon potpunog uvođenja izravnih plaćanja u skladu s člankom 17. za kalendarsku godinu 2022. i

(b) iznosa izravne potpore raspoložive po dotičnom programu potpore nakon provedbe rasporeda povećanja u skladu s člankom 17. za kalendarsku godinu u pitanju.

3. Ukupni iznos dodijeljenih dopunskih nacionalnih izravnih plaćanja ne smije premašiti gornju granicu određenu u Prilogu VI. točki B za odgovarajuću kalendarsku godinu.

4. Hrvatska može odlučiti, na temelju objektivnih kriterija i nakon odobrenja Komisije, o iznosima dopunskih nacionalnih izravnih plaćanja koji se dodjeljuju.

5. Komisija donosi provedbene akte kojima se odobravaju plaćanja na temelju ovog članka, i kojima se pobliže određuje relevantni programi potpore i definira razina do koje se mogu platiti dopunska nacionalna izravna plaćanja.

Što se tiče dopunskih nacionalnih izravnih plaćanja namijenjenih nadopuni dobrovoljnih proizvodno vezanih potpora iz glave IV. poglavlja 1., provedbenim aktima se također pobliže određuju posebne vrste poljoprivrednih djelatnosti ili posebni poljoprivredni sektori iz članka 52. stavka 3. na koje se mogu odnositi dodatna nacionalna izravna plaćanja.

Ti se provedbeni akti donose bez primjene postupka iz članka 71. stavka 2. ili 3.

6. Uvjeti za prihvatljivost dopunskih nacionalnih izravnih plaćanja za Hrvatsku jednaki su onima za potporu u okviru odgovarajućih programa potpore utvrđenih u ovoj Uredbi.

▼B

7. Dopunska nacionalna izravna plaćanja za Hrvatsku podliježu svim prilagodbama koje se smatraju nužnima zbog razvoja ZPP-a. Dodjeljuju se u skladu s objektivnim kriterijima i na način kojim se osigurava jednako postupanje prema poljoprivrednicima te izbjegava narušavanje tržišta i tržišnog natjecanja.

8. Hrvatska mora predati izvješće s podacima o mjerama za provedbu dopunskih nacionalnih izravnih plaćanja do 30. lipnja godine nakon njihove provedbe. Izvješće mora sadržavati barem sljedeće elemente:

- (a) sve promjene u situaciji koje utječu na dopunska nacionalna izravna plaćanja;
- (b) za svako dopunsko nacionalno izravno plaćanje broj korisnika i ukupni iznos odobrenog dopunskog nacionalnog izravnog plaćanja, kao i hektare i broj životinja ili drugih jedinica za koje je dodijeljeno to dopunsko nacionalno izravno plaćanje;
- (c) izvješće o mjerama nadzora koje se primjenjuju u odnosu na dodijeljena dopunska nacionalna izravna plaćanja.

*Članak 20.***Posebna nacionalna rezerva za razminirano područje za Hrvatsku**

1. Od 2015. nadalje, Hrvatska je dužna obavješćivati Komisiju, do 31. siječnja svake godine, o područjima koja su određena u skladu s člankom 57.a stavkom 10. Uredbe (EZ) br. 73/2009, a koja su se ponovno počela koristiti za poljoprivredne djelatnosti u prethodnoj kalendarskoj godini.

Hrvatska također obavješćuje Komisiju o broju prava na plaćanje koja su poljoprivrednicima dostupna 31. prosinca prethodne kalendarske godine, kao i o preostalom nepotrošenom iznosu u posebnoj rezervi za razminirano područje na taj datum.

Kada je to primjenjivo, obavijesti iz prvog i drugog podstavka izrađuju se po regiji, kako je određeno u skladu s člankom 23. stavkom 1. ove Uredbe.

2. Prilikom prilagodbe Priloga II. na temelju članka 6. stavka 3., Komisija na godišnjoj osnovi izračunava iznos koji se dodaje iznosima određenim za Hrvatsku u tom prilogu, kako bi se potpora koja se dodjeljuje financirala iz programa navedenih u Prilogu I. za površine iz stavka 1. ovog članka. Taj se iznos izračunava na temelju podataka koje Hrvatska dostavlja u skladu sa stavkom 1. tog članka i procjene prosječnih izravnih plaćanja po hektaru u Hrvatskoj za tu godinu.

Najviši iznos koji se može dodati u skladu s prvim podstavkom, na temelju svih površina o kojima Hrvatska dostavlja obavijesti u skladu sa stavkom 1. ovog članka do 2022., iznosi 9 600 000 EUR i podliježe rasporedu uvođenja izravnih plaćanja u skladu s člankom 17. Preostali najviši iznosi određeni su u Prilogu VII..

▼B

3. Komisija donosi provedbene akte kojima se određuje udio iznosa koji se dodaje u skladu sa stavkom 2. koji će Hrvatska uključiti u posebnu nacionalnu rezervu za razminirano područje kako bi se dodijelila prava na plaćanje za površine iz stavka 1. Taj se udio izračunava na temelju omjera između gornje granice za program osnovnih plaćanja i nacionalne gornje granice određene u Prilogu II. prije povećanja nacionalne gornje granice u skladu sa stavkom 2. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 71. stavka 2.

4. Za razdoblje 2015. – 2022. Hrvatska koristi posebnu nacionalnu rezervu za razminirano područje radi dodjele prava na plaćanje poljoprivrednicima na temelju razminiranog zemljišta koje su poljoprivrednici prijavili u godini u pitanju, ako:

- (a) se takvo zemljište sastoji od prihvatljivih hektara u smislu članka 32. stavaka od 2. do stavka 5.;
- (b) je dotično zemljište ponovno stavljeno u poljoprivrednu funkciju tijekom prethodne kalendarske godine; i
- (c) je Komisija obaviještena o zemljištu u skladu ovim sa stavkom 1. ovog članka.

5. Vrijednost prava na plaćanje utvrđena na temelju ovog članka jednaka je nacionalnoj ili regionalnoj prosječnoj vrijednosti prava na plaćanje u godini dodjele u granicama iznosa raspoloživog u posebnoj nacionalnoj rezervi za razminirano područje.

6. Kako bi se u obzir uzele posljedice ponovnog stavljanja razminiranog zemljišta u poljoprivrednu funkciju, o čemu je Hrvatska uputila obavijest u skladu s ovim člankom, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 70. o prilagodbi iznosa određenih u Prilogu VI.

GLAVA III.

PROGRAM OSNOVNIH PLAĆANJA, PROGRAM JEDINSTVENIH PLAĆANJA PO POVRŠINI I POVEZANA PLAĆANJA*POGLAVLJE 1.**Program osnovnih plaćanja i program jedinstvenih plaćanja po površini*

Odjeljak 1.

Uspostava programa osnovnih plaćanja*Članak 21.***Prava na plaćanje**

1. Potpora u okviru programa osnovnih plaćanja dostupna je poljoprivrednicima:

- (a) koji ostvare prava na plaćanje na temelju ove Uredbe putem dodjele u skladu s člankom 20.b stavkom 4., putem prve dodjele u skladu s člankom 24. ili člankom 39., putem dodjele iz nacionalne rezerve ili regionalnih rezervi u skladu s člankom 30. ili putem prijenosa u skladu s člankom 34.; ili

▼B

(b) koji su usklađeni s člankom 9. i koji u vlasništvu ili zakupu posjeduju prava na plaćanje u državi članici koja je odlučila, u skladu sa stavkom 3., zadržati postojeća prava na plaćanje.

2. Prava na plaćanje ostvarena u okviru programa jedinstvenih plaćanja u skladu s Uredbom (EZ) br. 1782/2009 i Uredbom (EZ) br. 73/2009 istječu 31. prosinca 2014.

3. Odstupajući od stavka 2., države članice koje su uspostavile program jedinstvenih plaćanja u skladu s glavom III. poglavljem 5. odjeljkom I. ili glavom III. poglavljem 6. Uredbe (EZ) br. 1782/2003 ili glavom III. poglavljem 3. Uredbe (EZ) br. 73/2009 mogu do 1. kolovoza 2014. odlučiti zadržati postojeća prava na plaćanje. Države članice o svakoj takvoj odluci obavještavaju Komisiju do tog datuma.

4. U pogledu država članica koje donesu odluku iz stavka 3., ako broj prava na plaćanje koja su u vlasništvu ili zakupu, određen u skladu s Uredbom (EZ) br. 1782/2003 i Uredbom (EZ) br. 73/2009, koje poljoprivrednik ima na krajnji datum za podnošenje zahtjeva koji se utvrđuje u skladu s člankom 78. točkom (b) Uredbe (EU) br. 1306/2013 premaši broj prihvatljivih hektara koje poljoprivrednik prijavi u svom zahtjevu za dodjelu potpore u skladu s člankom 72. stavkom 1. prvim podstavkom točkom (a) Uredbe (EU) br. 1306/2013 za 2015. i koji su mu na raspolaganju na datum koji je utvrdila država članica, a koji ne smije biti kasniji od roka za izmjenu takvog zahtjeva za dodjelu potpore utvrđenog u toj državi članici, broj prava na plaćanje koji premašuje broj prihvatljivih hektara ističe na potonji datum.

*Članak 22.***Gornja granica programa osnovnih plaćanja**

1. Komisija donosi provbene akte kojima se za svaku državu članicu određuje godišnja nacionalna gornja granica za program osnovnih plaćanja oduzimajući od godišnje nacionalne gornje granice određene u Prilogu II. gornje granice utvrđene u skladu s člancima 42., 47., 49., 51. i 53. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 71. stavka 2.

2. Za svaku državu članicu, iznos izračunat u skladu sa stavkom 1. ovog članka može se uvećati za najviše 3 % relevantne godišnje nacionalne gornje granice određene u Prilogu II., nakon što se oduzme iznos nastao primjenom članka 47. stavka 1. za relevantnu godinu. Ako određena država članica primijeni takvo povećanje, Komisija uzima u obzir to povećanje prilikom određivanja godišnje nacionalne gornje granice za program osnovnih plaćanja na temelju stavka 1. ovog članka. U tu svrhu države članice obavješćuju Komisiju do 1. kolovoza 2014. o godišnjim postocima za koje se povećava iznos izračunat u skladu sa stavkom 1. ovog članka.

3. Države članice mogu preispitati svoju odluku iz stavka 2. na godišnjoj osnovi i dužne su obavijestiti Komisiju o svakoj odluci utemeljenoj na takvom preispitivanju do 1. kolovoza godine koja prethodi njezinoj primjeni.

▼B

4. Ukupan iznos svih prava na plaćanje i nacionalna rezerva ili regionalne rezerve za svaku državu članicu te svaku godinu jednaki su odgovarajućoj godišnjoj nacionalnoj gornjoj granici koju je Komisija postavila u skladu sa stavkom 1.

5. Ako se gornja granica za državu članicu koju je postavila Komisija u skladu sa stavkom 1. razlikuje od gornje granice za prethodnu godinu zbog bilo koje odluke koju je ta država članica donijela u skladu sa stavkom 3 ovog članka, člankom 14. stavkom 1. podstavcima 3. i 4., člankom 14. stavkom 2. podstavcima 3. i 4., člankom 42. stavkom 1., člankom 49. stavkom 1. drugim podstavkom, člankom 51. stavkom 1. drugim podstavkom ili člankom 53., ta država članica linearno smanjuje ili povećava vrijednost svih prava na plaćanje kako bi se osigurala sukladnost sa stavkom 4. ovog članka.

*Članak 23.***Regionalne dodjele nacionalnih gornjih granica**

1. Države članice mogu odlučiti do 1. kolovoza 2014. kako će program osnovnih plaćanja primijeniti na regionalnoj razini. U takvim slučajevima države članice određuju regije u skladu s objektivnim i nediskriminirajućim kriterijima poput njihovih agronomskih i društveno-gospodarskih obilježja te njihovog regionalnog poljoprivrednog potencijala ili njihove institucionalne ili administrativne strukture.

Države članice koje primjenjuju članak 36. odluku iz prvog podstavka mogu donijeti do 1. kolovoza godine koja prethodi prvoj godini provedbe programa osnovnih plaćanja.

2. Države članice raspoređuju godišnju nacionalnu gornju granicu za program osnovnih plaćanja iz članka 22. stavka 1. među regijama u skladu s objektivnim i nediskriminirajućim kriterijima.

Države članice koje ne primjenjuju članak 30. stavak 2. to raspoređivanje provode nakon primjene linearnog smanjenja iz članka 30. stavka 1.

3. Države članice mogu odlučiti da su regionalne gornje granice podložne godišnjim progresivnim izmjenama sukladno prethodno određenim godišnjim koracima i objektivnim te nediskriminirajućim kriterijima poput poljoprivrednog potencijala ili okolišnih kriterija.

4. Države članice, u mjeri potrebnoj za poštovanje primjenjivih regionalnih gornjih granica određenih u skladu sa stavkom 2. ili 3., provode linearno smanjenje ili povećanje vrijednosti prava na plaćanje u svim relevantnim regijama.

5. Države članice koje primjenjuju stavak 1. mogu odlučiti prekinuti primjenu programa osnovnih plaćanja na regionalnoj razini od datuma koji same odrede.

▼B

6. Države članice koje primjenjuju stavak 1. prvi podstavak obavješćuju Komisiju o odluci iz tog podstavka i o mjerama poduzetim za primjenu stavaka 2. i 3. do 1. kolovoza 2014.

Države članice koje primjenjuju stavak 1. drugi podstavak obavješćuju Komisiju o svakoj odluci iz tog podstavka i o mjerama koje su poduzete za primjenu stavaka 2. i 3. do 1. kolovoza relevantne godine.

Države članice koje primjenjuju stavak 1. obavješćuju Komisiju o svakoj odluci iz stavka 5. do 1. kolovoza godine koja prethodi prvoj godini provedbe te odluke.

Članak 24.

Prva dodjela prava na plaćanje

1. Prava na plaćanje dodjeljuju se poljoprivrednicima koji imaju pravo na izravna plaćanja u skladu s člankom 9. ove Uredbe pod uvjetom da:

- (a) podnesu zahtjev za dodjelu prava na plaćanje u okviru programa osnovnih plaćanja do krajnjeg datuma za podnošenje prijave u 2015. koji treba odrediti u skladu s člankom 78. točkom (b) Uredbe (EU) br. 1306/2013, osim u slučaju više sile ili izvanrednih okolnosti; i
- (b) su imali pravo na primanje plaćanja, prije smanjenja ili izuzeća propisanog glavom II. poglavljem 4. Uredbe (EZ) br. 73/2009, s obzirom na zahtjev za dodjelu izravnih plaćanja, za prijelaznu nacionalnu potporu ili za dopunska nacionalna izravna plaćanja za 2013. u skladu s Uredbom (EZ) br. 73/2009.

Prvi podstavak se ne primjenjujeu državama članicama koje primjenjuju članak 21. stavak 3. ove Uredbe.

Države članice mogu dodijeliti prava na plaćanje poljoprivrednicima koji imaju pravo na izravna plaćanja u skladu s člankom 9. ove Uredbe, koji ispunjavaju uvjete propisane u prvom podstavku točki (a) i koji:

- (a) nisu primili plaćanja za 2013. u vezi sa zahtjevom za dodjelu potpore iz prvog podstavka ovog stavka i koji su do datuma utvrđenog od strane dotične države članice, u skladu s člankom 11. stavkom 2. Uredbe Komisije (EZ) br. 1122/2009⁽¹⁾, za godinu potraživanja 2013.:

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 1122/2009 od 30. studenoga 2009. o utvrđivanju detaljnih pravila za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 73/2009 u pogledu višestruke sukladnosti, modulacije i integriranog administrativnog i kontrolnog sustava, u okviru programa izravne potpore za poljoprivrednike predviđenih u navedenoj Uredbi, kao i za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 1234/2007 u pogledu višestruke sukladnosti u okviru programa potpore predviđenog za sektor vina (SL L 316, 2.12.2009., str. 65).

▼B

- i. u državama članicama koje primjenjuju program jedinstvenih plaćanja:
    - proizveli voće, povrće, merkantilni krumpir, sjemenski krumpir ili ukrasno bilje i to na minimalnoj površini izraženoj u hektarima ako dotična država članica odluči prihvatiti takav zahtjev ili
    - uzgajali vinograde; ili
  - ii. u državama članicama koje primjenjuju program jedinstvenih plaćanja po površini posjedovali samo poljoprivredno zemljište koje nije bilo u dobrom poljoprivrednom stanju 30. lipnja 2003., kako je propisano člankom 124. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 73/2009;
- (b) kojima su u 2014. dodijeljena prava na plaćanje iz nacionalne rezerve u okviru programa jedinstvenih plaćanja sukladno članku 41. ili 57. Uredbe (EZ) br. 73/2009; ili
- (c) koji nikada nisu kao vlasnici ili zakupniciposjedovali prava na plaćanje utvrđena na temelju Uredbe (EZ) br. 73/2009 ili Uredbe 1782/2003 te koji podnesu provjerljive dokaze da su na datum koji je utvrdila država članica u skladu s člankom 11. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 1122/2009 za godinu potraživanja 2013. proizveli, uzgajali ili sadili poljoprivredne proizvode, što uključuje žetvu, mužnju, životinje za rasplod i posjedovanje stoke za potrebe uzgoja. Države članice mogu odrediti vlastite dodatne objektivne i nediskriminirajuće kriterije prihvatljivosti za tu kategoriju poljoprivrednika s obzirom na prikladne vještine, iskustvo ili izobrazbu.
2. Osim u slučaju više sile ili izvanrednih okolnosti, broj prava na plaćanje dodijeljenih po poljoprivredniku u 2015. jednak je broju prihvatljivih hektara koje poljoprivrednik prijavi u svom zahtjevu za dodjelu potpore u skladu s člankom 72. stavkom 1. prvim podstavkom točkom (a) Uredbe (EU) br. 1306/2013 za 2015. i koji su mu na raspolaganju na datum koji je utvrdila država članica. Taj datum ne smije biti kasniji od roka za izmjenu takvog zahtjeva utvrđenog u toj državi članici.
3. Države članice mogu primijeniti jedno ili više ograničenja određenih u stavicima od 4. do 7. na broj prava na plaćanje koja treba dodijeliti prema stavku 2.
4. Države članice mogu odlučiti da je broj prava na plaćanje koja treba dodijeliti jednak broju prihvatljivih hektara koje je poljoprivrednik prijavio u skladu s člankom 34. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 73/2009 u 2013. ili broju prihvatljivih hektara iz stavka 2. ovog članka, ovisno o tome koji je manji. U slučaju Hrvatske ova se mogućnost primjenjuje bez dovođenja u pitanje dodjele prava na plaćanje za razminirane hektare u skladu s člankom 20. stavkom 4. ove Uredbe.

▼B

5. Ako bi ukupan broj prihvatljivih hektara iz stavka 2. ovog članka prijavljen u državi članici rezultirao povećanjem za više od 35 % ukupnog broja prihvatljivih hektara prijavljenih u skladu s člankom 35. Uredbe (EZ) br. 73/2009 za 2009. ili, u slučaju Hrvatske, za 2013., države članice mogu ograničiti broj prava na plaćanje koja se trebaju dodijeliti u 2015. na minimum od 135 % ili 145 % od ukupnog broja prihvatljivih hektara prijavljenih u 2009. ili, u slučaju Hrvatske, ukupnog broja prihvatljivih hektara prijavljenih u 2013., u skladu s člankom 35. Uredbe (EZ) br. 73/2009.

Prilikom korištenja ove opcije, države članice dodjeljuju smanjeni broj prava na plaćanje poljoprivrednicima. Taj se broj izračunava primjenom razmjernog smanjenja na dodatni broj prihvatljivih hektara koje svaki poljoprivrednik prijavi u 2015., u usporedbi s brojem prihvatljivih hektara u smislu članka 34. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 73/2009 koje je taj poljoprivrednik prijavio u zahtjevu za dodjelu potpore u 2011., ili u slučaju Hrvatske, u 2013., ne dovodeći u pitanje razminirane hektare za koje će se dodijeliti prava na plaćanje u skladu s člankom 20. stavkom 4. ove Uredbe.

6. Države članice mogu odlučiti primijeniti, u svrhu određivanja broja prava na plaćanje koja treba dodijeliti poljoprivredniku, koeficijent smanjenja na prihvatljive hektare iz stavka 2. koji se sastoje od trajnih travnjaka smještenih u područjima sa zahtjevnim klimatskim uvjetima, osobito zbog njihove nadmorske visine i drugih prirodnih ograničenja poput slabe kakvoće tla, strmosti terena i opskrbe vodom.

7. Države članice mogu odlučiti da je broj prava na plaćanje koja je potrebno dodijeliti poljoprivredniku jednak broju prihvatljivih hektara iz stavka 2. ovog članka koji nisu bili hektari vinograda na datum utvrđen od strane države članice u skladu s člankom 11. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 1122/2009 za godinu potraživanja 2013. ili hektari obradivog zemljišta ispod trajnih staklenika.

8. U slučaju prodaje ili zakupa njihovog poljoprivrednog gospodarstva ili jednog njegovog dijela, fizičke ili pravne osobe koje su u sukladnosti sa stavkom 1. ovog članka mogu, ugovorom potpisanim prije krajnjeg datuma za podnošenje zahtjeva u 2015. koji je potrebno utvrditi u skladu s člankom 78. točkom (b) Uredbe (EU) br. 1306/2013, prenijeti pravo primanja pravâ na plaćanje, u skladu sa stavkom 1. ovog članka, na jednog ili više poljoprivrednika, pod uvjetom da potonji zadovoljava uvjete iz članka 9. ove Uredbe.

9. Država članica može odlučiti utvrditi najmanju površinu po poljoprivrednom gospodarstvu, izraženu u prihvatljivim hektarima, za koje poljoprivrednik može podnijeti prijavu za utvrđivanje prava na plaćanje. Ta najmanja površina ne smije premašivati pragove određene u članku 10. stavku 1. točki (b) u vezi s stavkom 2. tog članka.

10. Države članice prema potrebi obavješćuju Komisiju o odlukama iz ovog članka do 1. kolovoza 2014.

▼B

11. Komisija donosi provedbene akte kojima seutvrđuju pravila o zahtjevima za dodjelu prava na plaćanje koji su podneseni u godini dodjele prava na plaćanje ako ta prava na plaćanje još nisu konačno određena i kad na dodjelu utječu izvanredne okolnosti. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 71. stavka 2.

*Članak 25.***Vrijednost prava na plaćanje i konvergencija**

1. Države članice dužne su u 2015. izračunati jediničnu vrijednost prava na plaćanje dijeljenjem utvrđenog postotka nacionalne gornje granice iz Priloga II. s brojem prava na plaćanje u 2015. na nacionalnoj ili regionalnoj razini, izuzevši prava na plaćanje dodijeljena iz nacionalne rezerve ili regionalnih rezervi u 2015.

Utvrđeni postotak iz prethodnog podstavka izračunava se dijeljenjem nacionalne ili regionalne gornje granice utvrđene za program osnovnih plaćanja koju je potrebno utvrditi u skladu s, ovisno o slučaju, člankom 22. stavkom 1. ili člankom 23. stavkom 2. za 2015., nakon primjene linearnog smanjenja propisanog stavkom 1. ili, kada je to primjenjivo, člankom 30. stavkom 2., s nacionalnom gornjom granicom za 2015. utvrđenom u Prilogu II. Prava na plaćanje izražavaju se u broju koji odgovara broju hektara.

2. Odstupajući od metode izračuna iz stavka 1., države članice mogu odlučiti promijeniti vrijednost prava na plaćanje u 2015., isključujući ona dodijeljena iz nacionalne rezerve ili regionalnih rezervi u 2015., za svaku relevantnu godinu, na temelju njihove početne jedinične vrijednosti izračunatom u skladu s člankom 26..

3. Najkasnije od godine potraživanja 2019. sva prava na plaćanje u državi članici iliako se primjenjuje članak 23., u regiji imaju jednaku jediničnu vrijednost.

4. Odstupajući od stavka 3., država članica može odlučiti da se jedinična vrijednost prava na plaćanje s početnom vrijednosti, izračunatom u skladu s člankom 26., koja je niža od 90 % nacionalne ili regionalne jedinične vrijednosti u 2019., povećava, najkasnije za godinu potraživanja 2019., najmanje za najmanje jednu trećinu razlike između početne jedinične vrijednosti tih prava i 90 % nacionalne ili regionalne jedinične vrijednosti u 2019.

Države članice mogu odlučiti postaviti postotak iz prvog podstavka na razinu višu od 90 %, ali ne višu od 100 %.

Osim toga, države članice dužne su osigurati da, najkasnije za godinu potraživanja 2019., nijedno pravo na plaćanje nema jediničnu vrijednost nižu od 60 % nacionalne ili regionalne jedinične vrijednosti u 2019., osim akobi to u državama članicama koje primjenjuju prag naveden u stavku 7., dovelo do najvišeg smanjenjakoje premašuje taj prag. U takvim slučajevima minimalna jedinična vrijednost određuje se na razini potrebnjoj kako bi se poštovao taj prag.

▼B

5. Nacionalna ili regionalna jedinična vrijednost u 2019. iz stavka 4. izračunava se dijeljenjem fiksnog postotka nacionalne gornje granice određene u Prilogu II. ili regionalne gornje granice za kalendarsku godinu 2019. s brojem prava na plaćanje u 2015., u dotičnim državama članicama ili regijama, izuzevši pritom prava dodijeljena iz nacionalne rezerve ili regionalnih rezervi u 2015. Taj se fiksni postotak izračunava dijeljenjem nacionalne ili regionalne gornje granice za programe osnovnih plaćanja koja se određuje u skladu s, ovisno o slučaju, člankom 22. stavkom 1. ili člankom 23. stavkom 2. za 2015., nakon primjene linearnog smanjenja predviđenog stavkom 1. ili, kada je to primjenjivo, stavkom 2. članka 30., s nacionalnom ili regionalnom gornjom granicom određenom u Prilogu II. za 2015.

6. Regionalne gornje granice iz stavka 5. izračunavaju se primjenom fiksnog postotka na nacionalnu gornju granicu određenu u Prilogu II. za 2019. Taj se fiksni postotak izračunava dijeljenjem odgovarajućih regionalnih gornjih granica, određenih u skladu s člankom 23. stavkom 2. za 2015. s nacionalnom gornjom granicom određenom u skladu s člankom 22. stavkom 1. za 2015., nakon primjene linearnog smanjenja propisanog člankom 30. stavkom 1. u slučaju primjene članka 23. stavka 2. drugog podstavka.

7. Kako bi se financirala povećanja vrijednosti prava na plaćanje iz stavka 4., kod prava na plaćanje s početnom jediničnom vrijednošću višom od nacionalne ili regionalne jedinične vrijednosti u 2019. razlika između njihove početne jedinične vrijednosti i nacionalne ili regionalne jedinične vrijednosti u 2019. smanjuje se na temelju objektivnih i nediskriminirajućih kriterija koje određuju države članice. Takvi kriteriji mogu obuhvaćati utvrđivanje maksimalnog smanjenja početne jedinične vrijednosti od 30 %.

8. Pri primjeni stavka 2. ovog članka, prijelaz s početne jedinične vrijednosti prava na plaćanje izračunate u skladu s člankom 26. na njihovu završnu jediničnu vrijednost u 2019. utvrđenu u skladu sa stavkom 3 ili stavcima 4 do 7 ovog članka uvodi se ravnomjerno, počevši od 2015.

Kako bi se osigurala sukladnost s fiksnim postotkom iz stavka 1. ovog članka za svaku godinu, prilagođava se vrijednost prava na plaćanje početnoj jediničnoj vrijednosti koja je veća od nacionalne ili regionalne jedinične vrijednosti u 2019.

9. Odstupajući od stavka 8. ovog članka, ako države članice koje, u skladu s člankom 21. stavkom 3., odluče zadržati svoja postojeća prava primjenjuju stavak 2. ovog članka, prijelaz s početne jedinične vrijednosti prava na plaćanje kako je utvrđena u skladu s člankom 26. točkom (5) na njihovu završnu jediničnu vrijednost u 2019. kako je utvrđena u skladu sa stavkom 3 ili stavcima 4 do 7 ovog članka, kada je to primjenjivo, uvodi se primjenjujući korake o kojima je odlučeno na nacionalnoj razini u skladu s člankom 63. stavkom 3. Uredbe (EZ) br. 1782/2003.

Kako bi se osigurala sukladnost s fiksnim postotkom iz stavka 1. ovog članka za svaku godinu, vrijednost svih prava na plaćanje prilagođava se linearno.

▼B

10. Države članice dužne su 2015. obavijestiti poljoprivrednike o vrijednosti njihovih prava na plaćanje izračunatih u skladu s ovim člankom i člancima 26. i 27. za svaku godinu u razdoblju obuhvaćenom ovom Uredbom.

*Članak 26.***Izračun početne jedinične vrijednosti**

1. Početna jedinična vrijednost prava na plaćanje iz članka 25. stavka 2. u državama članicama koje primjenjuju program jedinstvenih plaćanja u kalendarskoj godini 2014. i koje nisu odlučile zadržati svoja postojeća prava na plaćanje u skladu s člankom 21. stavkom 3., određuje se u skladu s jednom od metoda utvrđenih u stavcima 2. ili 3.

2. Fiksni postotak plaćanja koje je poljoprivrednik primio za 2014. u okviru programa jedinstvenih plaćanja, u skladu s Uredbom (EZ) br. 73/2009, prije smanjenja i isključenja propisanih u glavi II. poglavlju 4. te Uredbe, dijeli se s brojem prava na plaćanje koja su mu dodijeljena u 2015., isključujući prava dodijeljena iz nacionalne rezerve ili regionalnih rezervi u 2015.

Taj se fiksni postotak izračunava dijeljenjem nacionalne ili regionalne gornje granice za program osnovnih plaćanja, koja se određuje u skladu s, ovisno o slučaju, člankom 22. stavkom 1. ili člankom 23. stavkom 2. ove Uredbe za 2015., nakon primjene linearnog smanjenja predviđenog stavkom 1. ili, kada je to primjenjivo, člankom 30. stavkom 2. ove Uredbe, s iznosom plaćanja za 2014. u okviru programa jedinstvenih plaćanja, u dotičnoj državi članici ili regiji, prije smanjenja i isključenja propisanih u glavi II. poglavlju 4. Uredbe (EZ) br. 73/2009.

3. Fiksni postotak vrijednosti prava, uključujući posebna prava, koja je poljoprivrednik posjedovao na datum podnošenja zahtjeva za 2014. godinu u okviru programa jedinstvenih plaćanja, u skladu s Uredbom (EZ) br. 73/2009, dijeli se s brojem prava na plaćanje koja su mu dodijeljena u 2015., isključujući prava dodijeljena iz nacionalne rezerve ili regionalnih rezervi u 2015.

Taj se fiksni postotak izračunava dijeljenjem nacionalne ili regionalne gornje granice za program osnovnih plaćanja, koja se određuje u skladu s, ovisno o slučaju, člankom 19. stavkom 1. ili člankom 20. stavkom 2. ove Uredbe za 2015. godinu, nakon primjene linearnog smanjenja propisanog stavkom 1. ili, kada je to primjenjivo, člankom 23. stavkom 2. ove Uredbe, s ukupnom vrijednošću svih prava, uključujući posebna prava, u dotičnoj državi članici ili regiji za 2014. u okviru programa jedinstvenih plaćanja.

Za potrebe ovog stavka, smatra se da poljoprivrednik posjeduje prava na plaćanje na datum podnošenja zahtjeva za 2014. ako su mu prava na plaćanje dodijeljena ili su mu definitivno prenesena do tog datuma.

▼B

4. Države članice koje primjenjuju program jedinstvenih plaćanja po površini u kalendarskoj godini 2014. izračunavaju vrijednost pravâ na plaćanje iz članka 25. stavka 2. ove Uredbe dijeljenjem fiksnog postotka ukupne vrijednosti potpore koju je poljoprivrednik primio za 2014. u okviru programa jedinstvenih plaćanja po površini u skladu s Uredbom (EZ) br. 73/2009 i prema člancima 132. i 133.a te Uredbe, prije smanjenja i isključenja propisanih u glavi II. poglavlju 4. te Uredbe, s brojem dodijeljenih prava na plaćanje u 2015., izuzevši ona koja su dodijeljena iz nacionalne rezerve ili regionalnih rezervi u 2015.

Taj fiksni postotak izračunava se dijeljenjem nacionalne ili regionalne gornje granice programa osnovnih plaćanja koja se određuje u skladu s, ovisno o slučaju, člankom 22. stavkom 1. ili člankom 23. stavkom 2. ove Uredbe za 2015. godinu, nakon primjene linearnog smanjenja propisanog stavkom 1. ili, kada je to primjenjivo, člankom 30. stavkom 2. ove Uredbe, s ukupnom vrijednošću potpore dodijeljene u okviru programa jedinstvenih plaćanja po površini u skladu s Uredbom (EZ) br. 73/2009 te na temelju članaka 132. i 133.a te Uredbe za 2014. u dotičnoj državi članici ili regiji, prije smanjenjâ i isključenjâ propisanih u glavi II. poglavlju 4. te Uredbe.

5. Države članice koje primjenjuju program jedinstvenih plaćanja u kalendarskoj godini 2014. i koje, u skladu s člankom 21. stavkom 3. ove Uredbe, odluče zadržati postojeća prava na plaćanje, izračunavaju početnu jediničnu vrijednost pravâ na plaćanje iz članka 25. stavka 2. ove Uredbenoženjem jedinične vrijednosti pravâ i fiksnog postotka. Taj se fiksni postotak izračunava dijeljenjem nacionalne ili regionalne gornje granice za program osnovnih plaćanja, koja se određuje u skladu s, ovisno o slučaju, člankom 22. stavkom 1. ili člankom 23. stavkom 2. ove Uredbe za 2015., nakon primjene linearnog smanjenja predviđenog stavkom 1. ili, kada je to primjenjivo, člankom 30. stavkom 2. ove Uredbe, s iznosom plaćanja za 2014. u okviru programa jedinstvenih plaćanja u dotičnoj državi članici ili regiji, prije smanjenjâ i isključenjâ predviđenih u glavi II. poglavlju 4. Uredbe (EZ) br. 73/2009.

6. U svrhu metoda izračuna propisanih u ovom članku, pod uvjetom da relevantni sektori ne primaju nikakvu dobrovoljnu proizvodno vezanu potporu sukladno glavi IV. ove Uredbe, države članice također mogu uzeti u obzir potporu dodijeljenu za kalendarsku godinu 2014. u okviru jednog ili više programa sukladno članku 52., članku 53. stavku 1. i članku 68. stavku 1. točkama (a) i (b) Uredbe (EZ) br. 73/2009 i, isključivo u pogledu država članica koje su primjenjivale program jedinstvenih plaćanja u skladu s Uredbom (EZ) br. 73/2009, sukladno članku 68. stavku 1. točki (c), članku 126., članku 127. i članku 129. te Uredbe.

Države članice koje odluče primjenjivati dobrovoljnu proizvodno vezanu potporu sukladno glavi IV. ove Uredbe mogu uzeti u obzir razlike između razine potpore dodijeljene u kalendarskoj godini 2014. i razine potpore koja se treba dodijeliti u skladu s glavom IV. ove Uredbe pri primjeni metode izračuna propisane u ovom članku, pod uvjetom da:

▼B

- (a) je dobrovoljna proizvodno vezana potpora sukladno glavi IV. ove Uredbe odobrena sektoru kojemu je potpora dodijeljena u kalendar-skoj godini 2014. sukladno članku 52., članku 53. stavku 1. i članku 68. stavku 1. točkama (a) i (b) i, u slučaju država članica koje su primjenjivale program jedinstvenih plaćanja po površini, sukladno članku 68. stavku 1. točki (c), članku 126., članku 127. i članku 129. Uredbe (EZ) br. 73/2009; i
- (b) je iznos po jedinici dobrovoljne proizvodno vezane potpore manji od iznosa po jedinici potpore u 2014.

▼M1

Za potrebe metoda izračuna predviđenih u ovom članku, pod uvjetom da se preraspodjela plaćanja na temelju članka 41. ne primjenjuje, države članice u potpunosti uzimaju u obzir potporu dodijeljenu za kalendar-sku godinu 2014. prema člancima 72.a i 125.a Uredbe (EC) br. 73/2009.

▼B*Članak 27.***Uključenje posebne nacionalne rezerve za razminirano područje**

Za Hrvatsku, svako upućivanje iz članaka 25. i 26. na nacionalnu rezervu tumači se kao da uključuje posebnu nacionalnu rezervu za razminirano područje iz članka 20.

Osim toga, iznos raspoloživ u posebnoj nacionalnoj rezervi za razmini-rano područje oduzima se od gornje granice programa osnovnih plaćanja iz članka 25. stavka 1. drugog podstavka, članka 25. stavaka 5. i 6. te članka 26.

*Članak 28.***Neočekivani profit**

Za potrebe članka 25. stavaka od 4 do 7 i članka 26. država članica može na temelju objektivnih kriterija propisati da se u slučajevima prodaje ili dodjele ili isteka svih ili dijela zakupa poljoprivrednih površina nakon datuma utvrđenog na temelju članka 35. ili članka 124. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 73/2009 i prije datuma utvrđenog člankom 30. stavkom 1. ove Uredbe, povećanje ili dio povećanja u vrijednosti prava na plaćanje koja bi bila dodijeljena dotičnom poljoprivredniku treba vratiti u nacionalnu rezervu ili regionalne rezerve ako bi povećanje vodilo do neočekivanog profita za dotičnog poljoprivrednika.

Ti se objektivni kriteriji utvrđuju na način koji osigurava jednako postu-pane prema poljoprivrednicima i izbjegava narušavanje tržišta i tržišnog natjecanja i uključuje barem sljedeće:

- (a) minimalno trajanje zakupa; i
- (b) udio primljenog plaćanja koje će se vratiti u nacionalnu rezervu ili regionalne rezerve.

▼B*Članak 29.***Obavijesti koje se tiču vrijednosti prava na plaćanje i konvergencije**

Države članice obavješćuju Komisiju o svakoj odluci iz članaka 25., 26. i 28. do 1. kolovoza 2014.

Odjeljak 2.

Nacionalna rezerva i regionalne rezerve*Članak 30.***Uspostava i korištenje nacionalne rezerve ili regionalnih rezervi**

1. Svaka država članica uspostavlja nacionalnu rezervu. Da bi to učinile, države članice u prvoj godini provedbe programa osnovnih plaćanja provode linearno postotno smanjenje gornje granice programa osnovnih plaćanja na nacionalnoj razini.

2. Odstupajući od stavka 1., države članice koje koriste mogućnost iz članka 23. stavka 1. mogu uspostaviti regionalne rezerve. Da bi to učinile, države članice u prvoj godini provedbe programa osnovnih plaćanja primjenjuju linearno postotno smanjenje gornje granice relevantnog programa osnovnih plaćanja na regionalnoj razini iz članka 23. stavka 2.

3. Smanjenje iz stavaka 1. i 2. ne smije biti veće od 3 % osim ako je veći postotak potreban radi pokrića bilo kojih potreba dodjele na temelju stavka 6. ili stavka 7. točkaka (a) i (b) za 2015. ili, u slučaju država članica koje primjenjuju članak 36., za prvu godinu provedbe programa osnovnih plaćanja.

4. Države članice dodjeljuju prava na plaćanje iz svojih nacionalnih ili regionalnih rezervi u skladu s objektivnim kriterijima i na način kojim se osigurava jednako postupanje prema poljoprivrednicima te izbjegava narušavanje tržišta i tržišnog natjecanja.

5. Prava na plaćanja iz stavka 4. dodjeljuju se samo poljoprivrednicima koji imaju pravo na izravna plaćanja u skladu s člankom 9.

6. Države članice koriste svoje nacionalne ili regionalne rezerve kako bi prioritetno dodijelile prava na plaćanje mladim poljoprivrednicima i poljoprivrednicima koji tek počinju obavljati poljoprivrednu aktivnost.

7. Države članice mogu koristiti svoje nacionalne ili regionalne rezerve za:

(a) dodjelu prava na plaćanje poljoprivrednicima kako bi se spriječilo napuštanje zemljišta, uključujući u područjima koja podliježu programima restrukturiranja ili razvoja povezanim s oblikom javne intervencije;

▼B

- (b) dodjelu prava na plaćanje poljoprivrednicima kako bi se nadoknadio njihov posebno nepovoljan položaj;
- (c) dodjelu prava na plaćanje poljoprivrednicima kojima nisu dodijeljena prava na plaćanje na temelju ovog poglavlja zbog više sile ili iznimnih okolnosti;
- (d) u slučajevima kada primjenjuju članak 21. stavak 3. ove Uredbe, dodjelu prava na plaćanje poljoprivrednicima čiji je broj prihvatljivih hektara koje su prijavili u 2015. u skladu s člankom 73. stavkom 1. prvim podstavkom točkom (a) Uredbe (EU) br. 1306/2013 i koji su im na raspolaganju na datum koji utvrđuje država članica, a koji nije kasniji od roka za izmjenu takvog zahtjeva za potporu utvrđenog u toj državi članici, veći od broja prava na plaćanje koja su u vlasništvu ili zakupu i koja su uspostavljena u skladu s Uredbom (EZ) br. 1782/2003 i Uredbom (EZ) br. 73/2009 koje ti poljoprivrednici posjeduju na krajnji datum za podnošenje zahtjeva, a koji je potrebno odrediti u skladu s člankom 78. točkom (b) Uredbe (EU) br. 1306/2013;
- (e) trajno linearno povećanje vrijednosti svih prava na plaćanje u okviru programa osnovnih plaćanja na nacionalnoj ili regionalnoj razini ako relevantna nacionalna ili regionalna rezerva premašuje 0,5 % godišnje nacionalne ili regionalne gornje granice za program osnovnih plaćanja, pod uvjetom da na raspolaganju ostanu dostatna sredstva za dodjele na temelju stavka 4., ovog stavka točaka (a) i (aa) i stavka 7. ovog članka;
- (f) pokrivanje godišnjih potreba za plaćanja koja treba odobriti u skladu s člankom 51. stavkom 2., člankom 65. stavcima 1, 2. i 3. ove Uredbe.

Za potrebe ovog stavka države članice odlučuju o tome kojoj će vrsti navedene uporabe dati prednost.

8. Pri primjeni stavka 6. i stavka 7. točaka (a), (b) i (d), države članice utvrđuju vrijednost prava na plaćanje dodijeljenih poljoprivrednicima prema nacionalnoj ili regionalnoj prosječnoj vrijednosti prava na plaćanje u godini dodjele.

Nacionalna ili regionalna prosječna vrijednost izračunava se dijeljenjem nacionalne ili regionalne gornje granice za program osnovnog plaćanja određene u skladu s, ovisno o slučaju, člankom 22. stavkom 1. ili člankom 23. stavkom 2. za godinu dodjele, izuzevši iznos nacionalne rezerve ili regionalnih rezervi te, u slučaju Hrvatske, posebne rezerve za razminirana područja, s brojem dodijeljenih prava na plaćanje.

Države članice dužne su utvrditi korake za godišnje postupne izmjene vrijednosti prava na plaćanje dodijeljenih iz nacionalne rezerve ili regionalnih rezervi, uzimajući u obzir izmjene nacionalne ili regionalne gornje granice za program osnovnih plaćanja kako je određena u skladu s, ovisno o slučaju, člankom 22. stavkom 1. i člankom 23. stavkom 2. koje proizlaze iz promjena u razini nacionalnih gornjih granica utvrđenih u Prilogu II.

▼B

9. Ako poljoprivrednik ima pravo primati prava na plaćanje ili povećati vrijednost postojećih prava na plaćanje na temelju konačne odluke suda ili konačnog upravnog akta nadležnog tijela države članice, poljoprivrednik prima broj i vrijednost prava na plaćanje utvrđen u toj odluci ili aktu, na datum koji utvrđuje država članica. Međutim, taj datum ne smije biti kasniji od zadnjeg dana za podnošenje zahtjeva u okviru programa osnovnih plaćanja, nakon datuma odluke suda ili upravnog akta, uzimajući u obzir primjenu članaka 32. i 33.

10. Pri primjeni stavka 6., stavka 7. točaka (a) i (b) i stavka 9. države članice mogu dodijeliti nova prava ili povećati jediničnu vrijednost svih postojećih prava poljoprivrednika, do nacionalne ili regionalne prosječne vrijednosti.

11. Za potrebe ovog članka primjenjuju se sljedeće definicije:

(a) „mladi poljoprivrednici” znači poljoprivrednici koji udovoljavaju uvjetima utvrđenima u članku 50. stavku 2. i, prema potrebi, uvjetima iz članka 50. stavaka 3. i 11.

(b) „poljoprivrednici koji tek počinju obavljati poljoprivrednu djelatnost” znači fizičku ili pravnu osobu koja u svoje ime i o svom riziku nije obavljala nikakvu poljoprivrednu djelatnost ili nije imala kontrolu nad pravnom osobom koja obavlja poljoprivrednu djelatnost u razdoblju od pet godina prije početka poljoprivredne djelatnosti. Ako se radi o pravnoj osobi, fizička osoba ili osobe koje imaju kontrolu nad pravnom osobom ne smiju se baviti nikakvom poljoprivrednom djelatnošću u svoje ime i o svom riziku niti smiju imati kontrolu nad pravnom osobom koja je obavljala poljoprivrednu djelatnost u razdoblju od pet godina prije nego je pravna osoba započela poljoprivrednu djelatnost; Države članice mogu utvrditi vlastite dodatne objektivne i nediskriminirajuće kriterije prihvatljivosti za ovu kategoriju poljoprivrednika s obzirom na prikladne vještine, iskustvo ili izobrazbu.

*Članak 31.***Nadopuna nacionalne rezerve ili regionalnih rezerva**

1. Nacionalna rezerva ili regionalne rezerve nadopunjuju se iznosima koji proizlaze iz:

(a) prava na plaćanje u okviru kojih se plaćanje ne vrši tijekom dvije uzastopne godine primjenom:

i. članka 9.,

ii. članka 10. stavka 1. ili

iii. članka 11. stavka 4. ove Uredbe;

▼B

- (b) broja prava na plaćanje jednakog ukupnom broju prava na plaćanje koja poljoprivrednici u skladu s člankom 32. ove Uredbe nisu aktivirali u razdoblju od dvije uzastopne godine, osim ako su njihovu aktivaciju spriječili viša sile ili izvanredne okolnosti; kada se utvrđuju prava na plaćanje koja su u vlasništvu ili u zakupu i koja posjeduje poljoprivrednik, a koja se preusmjeravaju u nacionalnu rezervu ili regionalne rezerve, prednost imaju ona prava koja imaju najnižu vrijednost;
- (c) prava na plaćanje koja poljoprivrednici dobrovoljno vrate;
- (d) primjene članka 28.c ove Uredbe;
- (e) nepropisno dodijeljenih prava na plaćanje u skladu s člankom 63. Uredbe (EZ) br. 1306/2013;
- (f) linearnog smanjenja vrijednosti prava na plaćanje u okviru programa osnovnih plaćanja na nacionalnoj ili regionalnoj razini ako nacionalna rezerva ili regionalne rezerve nisu dostatne da pokriju slučajeve iz članka 30. stavka 9. ove Uredbe;
- (g) ako države članice to smatraju potrebnim, linearnog smanjenja vrijednosti pravâ na plaćanje u okviru programa osnovnog plaćanja na nacionalnoj ili regionalnoj razini kako bi se obuhvatili slučajevi iz članka 30. stavka 6. ove Uredbe;
- (h) primjene članka 34. stavka 4. ove Uredbe.

2. Komisija donosi provedbene akte kojima se utvrđuju nužne mjere koje se odnose na povrat neaktiviranih prava na plaćanje u nacionalnu rezervu ili regionalne rezerve. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 71. stavka 2.

Odjeljak 3.

Provedba programa osnovnih plaćanja

Članak 32.

Aktiviranje prava na plaćanje

1. Potpora u okviru programa osnovnih plaćanja dodjeljuje se poljoprivrednicima, putem prijave u skladu s člankom 33. stavkom 1., nakon aktiviranja prava na plaćanje po prihvatljivom hektaru u državi članici u kojoj su dodijeljena. Aktiviranjem prava na plaćanje ostvaruje se pravo na godišnju isplatu ondje utvrđenih iznosa, ne dovodeći u pitanje primjenu financijske discipline, smanjenje plaćanja u skladu s člankom 11. i linearnih smanjenja u skladu s člankom 7., člankom 51. stavkom 2. i člankom 65. stavkom 2. ove Uredbe te primjenu članka 63. Uredbe (EU) br. 1306/2013.

▼B

2. Za potrebe ove glave „prihvatljivi hektar” znači:
  - (a) bilo koja poljoprivredna površina na poljoprivrednom gospodarstvu, uključujući područja koja nisu bila u dobrom poljoprivrednom stanju na dan 30. lipnja 2003. u državama članicama koje su pristupile Uniji 1. svibnja 2004., a koje su prilikom pristupanja odlučile primjenjivati program jedinstvenih plaćanja po površini, koja se koristi za obavljanje poljoprivredne djelatnosti ili, ako se površina koristi i za nepoljoprivredne djelatnosti, površina koja se pretežno koristi za obavljanje poljoprivrednih djelatnosti; ili
  - (b) bilo koja površina temeljem koje je poljoprivrednik u 2008. imao pravo na plaćanje, ovisno o slučaju, u okviru programa jedinstvenih plaćanja ili programa jedinstvenih plaćanja po površini iz glave III. i glave IV.A Uredbe br. (EZ) 1782/2003, a koja:
    - i. više ne odgovara definiciji „prihvatljivog hektara” iz točke (a), što je posljedica provedbe Direktive 92/43/EEZ, Direktive 2000/60/EZ i Direktive 2009/147/EZ;
    - ii. je tijekom trajanja relevantne obveze pojedinog poljoprivrednika pošumljena u skladu s člankom 31. Uredbe (EZ) br. 1257/1999 ili člankom 43. Uredbe (EZ) br. 1698/2005 ili člankom 22. Uredbe (EU) br. 1305/2013 ili na temelju nacionalnog programa čiji su uvjeti u skladu s člankom 43. stavcima 1., 2. i 3. Uredbe (EZ) br. 1698/2005 ili člankom 22. Uredbe (EU) br. 1305/2013; ili
    - iii. je tijekom trajanja relevantne obveze pojedinačnog poljoprivrednika ostavljena na ugaru u skladu s člancima 22., 23. i 24. Uredbe (EZ) br. 1257/1999, člankom 39. Uredbe (EZ) br. 1698/2005 ili člankom 29. Uredbe (EU) br. 1305/2013
3. Za potrebe podstavka 2. točke (a):
  - (a) ako se poljoprivredna površina poljoprivrednog gospodarstva koristi i za nepoljoprivredne djelatnosti, smatra se da se ta površina koristi pretežito za poljoprivredne djelatnosti, pod uvjetom da se te poljoprivredne djelatnosti mogu obavljati, a da ih intenzitet, priroda, trajanje i vrijeme obavljanja nepoljoprivrednih djelatnosti ne ometaju u znatnoj mjeri;
  - (b) Države članice mogu sastaviti popis područja koja se pretežito koriste za nepoljoprivredne djelatnosti.

Države članice utvrđuju kriterije za provedbu ovog stavka na svojem državnom području.
4. Površine se smatraju prihvatljivima samo ako odgovaraju definiciji prihvatljivog hektara tijekom cijele kalendarske godine, osim u slučaju više sile ili izvanrednih okolnosti.
5. U svrhu određivanja „prihvatljivog hektara”, države članice koje su donijele odluku iz članka 4. stavka 2. mogu primijeniti koeficijent smanjenja da bi dotične hektare prenamijenile u „prihvatljive hektare”.

▼B

6. Površine koje se koriste za proizvodnju konoplje smatraju se prihvatljivim hektarima samo ako sadržaj tetrahidrokanabiola u sortama koje se koriste ne prelazi 0,2 %.

*Članak 33.***Prijavljivanje prihvatljivih hektara**

1. Za potrebe aktiviranja prava na plaćanje predviđenih člankom 32. stavkom 1. poljoprivrednik prijavljuje parcele koje odgovaraju prihvatljivim hektarima povezanim s bilo kojim pravom na plaćanje. Osim u slučaju više sile ili izvanrednih okolnosti, prijavljene parcele na raspolaganju su poljoprivredniku na datum koji utvrđuje država članica, a koji ne može biti kasnijod datuma za izmjenu zahtjeva za potporu koji je utvrđen u toj državi članici, kako je navedeno u članku 72. stavku 1. Uredbe (EU) br. 1306/2013.

2. U opravdanim slučajevima države članice mogu dopustiti poljoprivredniku da izmijeni svoju prijavu, pod uvjetom da zadrži barem onaj broj hektara koji odgovara njegovim pravima na plaćanje te da poštuje uvjete za dodjelu plaćanja u okviru programa osnovnih plaćanja za dotičnu površinu.

*Članak 34.***Prijenos prava na plaćanje**

1. Prava na plaćanje mogu se prenijeti samo na poljoprivrednika čije je sjedište u istoj državi članici i koji ima pravo primiti izravna plaćanja u skladu s člankom 9. i, osim u slučaju prijenosa putem stvarnog ili očekivanog nasljeđivanja.

Prava na plaćanje, uključujući u slučajevima stvarnog ili očekivanog nasljeđivanja, moguće je aktivirati samo u državi članici u kojoj su ona i dodijeljena.

2. Ako države članice koriste mogućnost iz članka 23. stavka 1., prava na plaćanje mogu se prenijeti ili aktivirati samo unutar iste regije, osim u slučaju stvarnog ili očekivanog nasljeđivanja.

Prava na plaćanje, uključujući u slučajevima stvarnog ili očekivanog nasljeđivanja, moguće je aktivirati samo u regiji u kojoj su ona i dodijeljena.

3. Države članice koje ne koriste mogućnost iz članka 23. stavka 1. mogu odlučiti da se prava na plaćanje mogu prenijeti ili aktivirati samo unutar iste regije, osim u slučaju stvarnog ili očekivanog nasljeđivanja.

Takve se regije definiraju na odgovarajućoj teritorijalnoj razini u skladu s objektivnim kriterijima i na način kojim se osigurava jednako postupanje prema poljoprivrednicima i izbjegava narušavanje tržišta i tržišnog natjecanja.

▼B

4. Ako se prava na plaćanje prenose bez zemljišta, države članice mogu, postupajući u sukladnosti s općim načelima prava Unije, odlučiti da se dio prenesenih prava na plaćanje treba vratiti u nacionalnu rezervu ili regionalne rezerve ili da se njihova jedinična vrijednost treba smanjiti u korist nacionalne rezerve ili regionalnih rezervi. Takvo smanjenje može se primijeniti na jednu ili više vrsta prijenosa.

5. Komisija donosi provedbene akte kojima seutvrđuju detaljna pravila o obavješćivanju nacionalnih tijela, od strane poljoprivrednikâ, o prijenosu prava na plaćanje i rokovima u kojima je potrebno poslati takvu obavijest. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 71. stavka 2.

*Članak 35.***Delegirane ovlasti**

1. Kako bi se osigurala pravna sigurnost i razjasnile posebne situacije do kojih može doći prilikom provedbe programa osnovnih plaćanja, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 70. s obzirom na:

- (a) pravila o prihvatljivosti i pristupu u odnosu na program osnovnih plaćanja za poljoprivrednike u slučaju nasljeđivanja i očekivanog nasljeđivanja, nasljeđivanja na temelju zakupa, promjene pravnog statusa ili naziva, prijenosa prava na plaćanje, spajanje ili cijepanje poljoprivrednog gospodarstva te primjene ugovorne klauzule iz članka 24. stavka 8.;
- (b) pravila o izračunu vrijednosti i broja ili o povećanju ili smanjenju vrijednosti prava na plaćanje u odnosu na dodjelu prava na plaćanje na temelju bilo koje odredbe ove glave, uključujući pravila o:
  - i. mogućnosti privremene vrijednosti i broja ili privremenom povećanju prava na plaćanje dodijeljenih na temelju zahtjeva poljoprivrednika,
  - ii. uvjetima za utvrđivanje privremene i konačne vrijednosti i broja prava na plaćanje,
  - iii. slučajevima u kojima bi ugovor o prodaji ili zakupu mogao utjecati na dodjelu prava na plaćanje.
- (c) pravila o utvrđivanju i izračunu vrijednosti i broja prava na plaćanje primljenih iz nacionalne ili regionalnih rezervi;
- (d) pravila o izmjeni jedinične vrijednosti prava na plaćanje u slučaju dijelova prava na plaćanje i u slučaju prijenosa prava na plaćanje iz članka 34. stavka 4.;
- (e) kriterijima za primjenu mogućnosti iz članka 24. stavka 1. trećeg podstavka točaka (a), (b) i (c);

▼B

- (f) kriterijima za primjenu ograničenja broja prava na plaćanje koja je potrebno dodijeliti, u skladu s člankom 24. stavcima 4. do 7.;
- (g) kriterijima za dodjelu prava na plaćanje na temelju članka 30. stavaka 6. i 7.;
- (h) kriterijima za određivanje koeficijenta smanjenja iz članka 32. stavka 5.;

2. Kako bi se osiguralo pravilno upravljanje pravima na plaćanje, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 70. kojima se utvrđuju pravila o sadržaju prijave i zahtjevima za aktiviranje prava na plaćanje.

3. Kako bi se očuvalo javno zdravlje, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 70. kojima se utvrđuju pravila kojima se dodjela plaćanja uvjetuje upotrebom certificiranog sjemena određenih sorti konoplje te postupak za određivanje sorti konoplje i provjeri njihova sadržaja tetrahidrokanabiola iz članka 32. stavka 6.

Odjeljak 4.

Program jedinstvenih plaćanja po površini

Članak 36.

Program jedinstvenih plaćanja po površini

1. Države članice koje u 2014. godini primjenjuju program jedinstvenih plaćanja po površini iz glave V. poglavlja 2. Uredbe (EZ) br. 73/2009 mogu, pod uvjetima utvrđenima u ovoj Uredbi, odlučiti nastaviti primjenjivati taj program najkasnije do 31. prosinca 2020. Države članice do 1. kolovoza 2014. moraju obavijestiti Komisiju o svojoj odluci i o datumu završetka primjene tog programa.

U razdoblju primjene programa jedinstvenih plaćanja po površini odjeljci 1., 2. i 3. ovog poglavlja ne primjenjuju se na te države članice, uz iznimku članka 23. stavka 1. drugog podstavka, članka 23. stavka 6. te članka 32. stavaka 2. do 6.

2. Jedinstveno plaćanje po površini dodjeljuje se jednom godišnje za svaki prihvatljivi hektar koji je poljoprivrednik prijavio u skladu s člankom 73. stavkom 1. prvim podstavkom točkom (a) Uredbe (EU) br. 1306/2013 Izračunava se svake godine dijeljenjem godišnje financijske omotnice utvrđene u skladu sa stavkom 4. ovog članka s ukupnim brojem prihvatljivih hektara prijavljenih u državi članici u pitanju, u skladu s člankom 73. stavkom 1. prvim podstavkom točkom (a) Uredbe (EU) No 1306/2013.

3. Odstupajući od stavka 2. ovog članka, države članice koje odluče primijeniti članak 38. ove Uredbe najkasnije od 1. siječnja 2018. mogu u razdoblju primjene ovog članka koristiti do 20 % godišnje financijske omotnice iz stavka 2. ovog članka za diferencijaciju jedinstvenog plaćanja po hektaru.

▼B

Ako to učine, dužne su uzeti u obzir potporu dodijeljenu za kalendarsku godinu 2014. u okviru jednog ili više programa u skladu s člankom 68. stavkom 1. točkama (a), (b) i (c) i člankom 126., člankom 127. i člankom 129. Uredbe (EZ) br. 73/2009.

Cipar može diferencirati potporu uzimajući u obzir financijske omotnice specifične za pojedini sektor, određene u Prilogu XVII.a Uredbi (EZ) br. 73/2009, umanjenu za svaku potporu dodijeljenu istom sektoru u skladu s člankom 37. ove Uredbe.

▼M1

U svrhu diferencijacije programa jedinstvenog plaćanja po površini i pod uvjetom da se preraspodjela plaćanja na temelju članka 41. ne primjenjuje, države članice u potpunosti uzimaju u obzir potporu dodijeljenu za kalendarsku godinu 2014. prema članku 125.a Uredbe (EC) br. 73/2009.

▼B

4. Komisija donosi provedbene akte kojima za svaku državu članicu određuje godišnju nacionalnu gornju granicu za program jedinstvenih plaćanja po površini oduzimanjem od godišnje nacionalne gornje granice, određene u Prilogu II., gornje granice određene u skladu s člancima 42., 47., 49., 51. i 53. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 71. stavka 2.

5. Osim u slučaju više sile ili izvanrednih okolnosti, hektari iz stavka 2. moraju biti na raspolaganju poljoprivredniku na datum koji je utvrdila određena država članica, koji nije kasniji od datuma za izmjenu zahtjeva za dodjelu potpore koji je ta država članica utvrdila, kako je navedeno u članku 72. stavku 1. Uredbe (EU) br. 1306/2013.

6. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 70. o pravilima o prihvatljivosti i pristupu poljoprivrednika programu jedinstvenih plaćanja.

*Članak 37.***Prijelazna nacionalna potpora**

1. Države članice koje primjenjuju program jedinstvenih plaćanja po površini u skladu s člankom 36. mogu odlučiti dodijeliti prijelaznu nacionalnu potporu za razdoblje 2015. - 2020.

2. Prijelazna nacionalna potpora može se dodijeliti poljoprivrednicima u sektorima za koje je ta potpora dodijeljena u 2013. ili, u slučaju Bugarske i Rumunjske, za koje su dopunska nacionalna izravna plaćanja dodijeljena u 2013.

3. Uvjeti za dodjelu prijelazne nacionalne potpore moraju biti istovjetni onima odobrenima za dodjelu plaćanja u skladu s člankom 132. stavkom 7. ili člankom 133.a Uredbe (EZ) br. 73/2009 za 2013. godinu, osim smanjenja plaćanja koje je rezultat primjene članka 132 stavka 2. u vezi s člancima 7. i 10. te Uredbe.

▼B

4. Ukupan iznos prijelazne nacionalne potpore koja se može dodijeliti poljoprivrednicima u bilo kojem sektoru iz stavka 2. ograničava se na sljedeće postotke financijskih omotnica specifičnih za pojedini sektor, kako je odobrila Komisija u skladu s člankom 132. stavkom 7. ili člankom 133.a stavkom 5. Uredbe (EZ) br. 73/2009 u 2013.:

— 75 % u 2015.,

— 70 % u 2016.,

— 65 % u 2017.,

— 60 % u 2018.,

— 55 % u 2019.,

— 50 % u 2020.

Za Cipar se postotak izračunava na temelju financijske omotnice specifične za pojedini sektor određene u Prilogu XVII.a Uredbi (EZ) br. 73/2009.

5. Stavci 2. i 3. ne primjenjuju se na Cipar.

6. Države članice dužne su obavijestiti Komisiju o svakoj odluci iz stavka 1. najkasnije do 31. ožujka svake godine. U obavijesti je potrebno navesti sljedeće:

(a) financijsku omotnicu specifičnu za pojedini sektor;

(b) prema potrebi, maksimalnu stopu prijelazne nacionalne potpore.

7. Države članice mogu, na temelju objektivnih kriterija i unutar ograničenja utvrđenih u stavku 4., odrediti iznose prijelazne nacionalne potpore koja se treba dodijeliti.

Odjeljak 5.

Provedba programa osnovnih plaćanja u državama članicama koje su primijenile program jedinstvenih plaćanja po površini

Članak 38.

Uvođenje programa osnovnih plaćanja u državama članicama koje su primijenile program jedinstvenih plaćanja po površini

Osim ako je drukčije predviđeno u ovom odjeljku, ova glava primjenjuje se na države članice koje su primijenile program jedinstvenih plaćanja po površini iz ovog poglavlja odjeljka 4.

Članci od 24. do 29. ne primjenjuju se na te države članice.

Članak 39.

Prva dodjela prava na plaćanje

1. Prava na plaćanje dodjeljuju se poljoprivrednicima koji imaju pravo na izravna plaćanja u skladu s člankom 9. ove Uredbe pod uvjetom da:

▼B

- (a) podnesu zahtjev za dodjelu prava na plaćanje u okviru programa osnovnih plaćanja do krajnjeg datuma za podnošenje zahtjeva koji se određuje u skladu s člankom 78. točkom (b) Uredbe (EU) br. 1306/2013 u prvoj godini provedbe programa osnovnih plaćanja, osim u slučaju više sile ili izvanrednih okolnosti; i
- (b) su imali pravo na primanje plaćanja prije bilo kojeg od smanjenja ili ukidanja propisanih u glavi II. poglavlju 4. Uredbe (EZ) br. 73/2009 s obzirom na zahtjev za dodjelu izravnih plaćanja, prijelazne nacionalne potpore ili dopunskih nacionalnih izravnih plaćanja u skladu s Uredbom (EZ) br. 73/2009 za 2013.

Države članice također mogu dodijeliti prava na plaćanje poljoprivrednicima koji imaju pravo na izravna plaćanja u skladu s člankom 9. ove Uredbe koji ispunjavaju uvjete propisane u prvom podstavku točki (a) koji za 2013. nisu primali plaćanja u vezi sa zahtjevom za dodjelu potpore iz prvog podstavka točke (b) ovog stavka i koji su na datum utvrđen od strane dotične države članice u skladu s člankom 11. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 1122/2009 za godinu potraživanja 2013. posjedovali samo poljoprivredno zemljište koje nije bilo u dobrom poljoprivrednom stanju 30. lipnja 2003. kako je propisano člankom 124. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 73/2009.

2. Osim u slučaju više sile ili izvanrednih okolnosti, broj prava na plaćanje dodijeljenih po poljoprivredniku u prvoj godini provedbe programa osnovnih plaćanja jednak je broju prihvatljivih hektara koji je poljoprivrednik prijavio u svojem zahtjevu za dodjelu potpore u skladu s člankom 72. stavkom 1. prvim podstavkom točkom (a) Uredbe (EU) 1306/2013 za prvu godinu provedbe programa osnovnih plaćanja te koji su mu na raspolaganju na datum utvrđen od strane države članice. Taj datum ne smije biti kasniji od roka za izmjenu takvog zahtjeva za dodjelu potpore utvrđenog u toj državi članici.

3. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 70. kojima se utvrđuju dodatna pravila o uvođenju programa osnovnih plaćanja u državama članicama koje su provele program jedinstvenih plaćanja po površini.

4. Komisija donosi provedbene akte kojima se utvrđuju pravila o zahtjevima za dodjelu prava na plaćanje koji su podneseni u godini dodjele prava na plaćanje u slučajevima u kojima ta prava na plaćanje još ne mogu biti konačno određena i kada na dodjelu utječu posebne okolnosti.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 71. stavka 2.

*Članak 40.***Vrijednost prava na plaćanje**

1. U prvoj godini provedbe programa osnovnih plaćanja države članice izračunavaju za svaku relevantnu godinu jediničnu vrijednost prava na plaćanje dijeljenjem fiksnog postotka nacionalne gornje granice određene u Prilogu II. s brojem prava na plaćanje u prvoj godini provedbe programa osnovnih plaćanja, isključujući ona dodijeljena iz nacionalne rezerve ili regionalnih rezervi.

▼B

Fiksni postotak iz prvog podstavka izračunava se dijeljenjem nacionalne ili regionalne gornje granice program osnovnih plaćanja koju je potrebno odrediti u skladu s, ovisno o slučaju, s člankom 22. ili člankom 23. ove Uredbe, za prvu godinu provedbe programa osnovnih plaćanja, nakon primjene linearnog smanjenja iz stavka 1. ili, kada je to primjenjivo, iz članka 30. stavka 2., s nacionalnom gornjom granicom određenom u Prilogu II. za prvu godinu provedbe programa osnovnih plaćanja. Prava na plaćanje izražavaju se u broju koji odgovara broju hektara.

2. Odstupajući od metode izračunavanja iz stavka 1., države članice mogu odlučiti diferencirati vrijednost prava na plaćanje u prvoj godini provedbe programa osnovnih plaćanja, isključujući ona dodijeljena iz nacionalne rezerve ili regionalnih rezervi, za svaku relevantnu godinu, na temelju njihove početne jedinične vrijednosti.

3. Početna jedinična vrijednost prava na plaćanje iz stavka 2. određuje se dijeljenjem fiksnog postotka ukupne vrijednosti potpore, isključujući potpore iz članaka 41., 43., 48. i 50. i glave IV. ove Uredbe, koju je poljoprivrednik primio u skladu s ovom Uredbom za kalendarsku godinu koja prethodi provedbi programa osnovnih plaćanja prije primjene članka 65. Uredbe (EU) br. 1306/2013 s brojem prava na plaćanje koja su dodijeljena tom poljoprivredniku u prvoj godini provedbe programa osnovnih plaćanja, isključujući ona dodijeljena iz nacionalne rezerve ili regionalnih rezervi.

Taj fiksni postotak izračunava se dijeljenjem nacionalne ili regionalne gornje granice za programe osnovnih plaćanja koju je potrebno odrediti u skladu s, ovisno o slučaju, člankom 22. stavkom 1. ili člankom 23. stavkom 2. ove Uredbe za prvu godinu provedbe programa osnovnih plaćanja, nakon primjene linearnog smanjenja iz stavka 1. ili, kad je to primjenjivo, članka 30. stavka 2., s ukupnom vrijednošću potpore, isključujući potpore na temelju članaka 41., 43., 48. i 50. i glave IV. ove Uredbe, dodijeljene za kalendarsku godinu koja prethodi provedbi programa osnovnih plaćanja u dotičnoj državi članici ili regiji, prije primjene članka 63. Uredbe (EU) br. 1306/2013.

4. Pri primjeni stavka 2. države članice, djelujući sukladno općim načelima prava Unije, postupno idu premausklađivanju vrijednosti prava na plaćanje na nacionalnoj ili regionalnoj razini. U tu svrhu države članice utvrđuju korake koje je potrebno poduzeti i metodu izračunavanja koju je potrebno koristiti te o tome obavješćuju Komisiju do 1. kolovoza godine koja prethodi provedbi programa osnovnih plaćanja. Ti koraci uključuju postupne godišnjeizmjene početne vrijednosti prava na plaćanje iz stavka 3. u skladu s objektivnim i nediskriminirajućim kriterijima, počevši od prve godine provedbe programa osnovnih plaćanja.

U prvoj godini provedbe programa osnovnih plaćanja države članice moraju obavijestiti poljoprivrednike o vrijednosti njihovih prava izračunatoj u skladu s ovim člankom za svaku godinu u razdoblju koje obuhvaća ova Uredba.

▼B

5. Za potrebe stavka 3., država članica može na temelju objektivnih kriterija propisati da se u slučajevima prodaje ili dodjele ili isteka svih ili dijela zakupa poljoprivrednih površina nakon datuma utvrđenoga temelju članka 36. stavka 5. i prije datuma utvrđenog na temelju članka 33. stavka 1., povećanje ili njegov dio, u vrijednosti prava na plaćanje koja bi bila dodijeljena dotičnom poljoprivredniku treba vratiti u nacionalnu rezervu ili regionalne rezerve ako bi povećanje vodilo do neočekivanog profita za dotičnog poljoprivrednika.

Ti se objektivni kriteriji utvrđuju na način kojim se jamči jednako postupanje prema poljoprivrednicima i izbjegava narušavanje tržišta i tržišnog natjecanja i uključuje barem sljedeće:

- (a) minimalno trajanje zakupa;
- (b) udio primljenog plaćanja koje treba vratiti u nacionalnu rezervu ili regionalne rezerve.

*POGLAVLJE 2.****Preraspodjela plaćanja****Članak 41.***Opća pravila**

1. Države članice mogu do 1. kolovoza bilo koje godine od iduće godine odlučiti dodijeliti godišnje plaćanje poljoprivrednicima koji imaju pravo na plaćanje u okviru programa osnovnih plaćanja iz poglavlja 1. odjeljaka 1., 2., 3. i 5. ili programa jedinstvenih plaćanja po površini iz poglavlja 1. odjeljaka 4. („preraspodjela plaćanja”).

Države članice obavješćuju Komisiju o svakoj takvoj odluci do datuma iz prvog podstavka.

2. Države članice koje su odlučile primijeniti program osnovnih plaćanja na regionalnoj razini u skladu s člankom 23. mogu primijeniti preraspodjelu plaćanja na regionalnoj razini.

3. Ne dovodeći u pitanje provedbu financijske discipline, postupnog smanjenja, plaćanja u skladu s člankom 11., linearnih smanjenja iz članka 7. ove Uredbe te primjene članka 63. Uredbe (EU) br. 1306/2013 preraspodjela plaćanja iz stavka 1. ovog članka odobrava se na godišnjoj osnovi nakon što poljoprivrednik aktivira prava na plaćanje ili, u državi članici koja primjenjuje članak 36. ove Uredbe, nakon što poljoprivrednik prijavi prihvatljive hektare.

4. Preraspodjelu plaćanja države članice izračunavaju svake godine množenjem broja koji određuje država članica, a koji ne premašuje 65 % nacionalnog ili regionalnog prosječnog plaćanja po hektaru, s brojem od strane poljoprivrednika aktiviranih prava na plaćanje u skladu s člankom 33. stavkom 1. ili brojem prihvatljivih hektara koje je poljoprivrednik prijavio u skladu s člankom 36. stavkom 2. Broj takvih prava na plaćanje ili hektara ne smije premašivati maksimum koji treba utvrditi država članica, a koji ne može biti veći od 30 hektara ili veći od prosječne veličine poljoprivrednih gospodarstava određene u Prilogu VIII. ako ta prosječna veličina premašuje 30 hektara u dotičnoj državi članici.

▼B

5. Pod uvjetom da se poštuju najviše granice određene u stavku 4., države članice mogu na nacionalnoj razini odrediti stupnjevanje broja hektara određenih u skladu s tim stavkom, a koje se primjenjuje jednako na sve poljoprivrednike.

6. Nacionalno prosječno plaćanje po hektaru iz stavka 4. ovog članka utvrđuju države članice na temelju nacionalne gornje granice određene u Prilogu II. za kalendarsku godinu 2019. i broja prihvatljivih hektara prijavljenih u skladu s člankom 33. stavkom 1. ili člankom 36. stavkom 2..

Regionalno prosječno plaćanje po hektaru iz stavka 4. ovog članka utvrđuju države članice korištenjem udjela nacionalne gornje granice određene u Prilogu II. za kalendarsku godinu 2019. i broja prihvatljivih hektara prijavljenih u dotičnoj regiji u skladu s člankom 33. stavkom 1. u 2015. Za svaku se regiju taj udio izračunava dijeljenjem odgovarajuće regionalne gornje granice, određene u skladu s člankom 23. stavkom 2., s nacionalnom gornjom granicom određenom u skladu s člankom 22. stavkom 1., nakon primjene linearnog smanjenja propisanog člankom 30. stavkom 1. ako se ne primjenjuje stavak 2. tog članka.

7. Države članice dužne su osigurati da se ne daje prednost propisana ovim člankom poljoprivrednicima u pogledu kojih je ustanovljeno da su nakon 18. listopada 2011. podijelili svoje gospodarstvo isključivo u svrhu ostvarivanja koristi od preraspodjele plaćanja. To se primjenjuje i na poljoprivrednike čija gospodarstva proizlaze iz te podjele.

8. U slučaju pravne osobe ili skupine fizičkih ili pravnih osoba, države članice mogu primijeniti maksimalan broj prava na plaćanje ili hektare iz stavka 4. na razini članova tih pravnih osoba ili skupina ako nacionalno pravo propisuje prava i obveze pojedinačnih članova koji su usporedivi s onima pojedinačnih poljoprivrednika koji imaju status upravitelja poljoprivrednog gospodarstva, osobito što se tiče njihovog gospodarskog, socijalnog i poreznog statusa, pod uvjetom da su doprinijeli jačanju poljoprivrednih struktura dotičnih pravnih osoba ili skupina.

*Članak 42.***Financijske odredbe**

1. U svrhu financiranja preraspodjele plaćanja, države članice mogu odlučiti, do datuma iz članka 41. stavka 1., iskoristiti do 30 % godišnje nacionalne gornje granice određene u Prilogu II. Države članice do tog datuma moraju obavijestiti Komisiju o svakoj takvoj odluci.

2. Na temelju postotka nacionalne gornje granice koji države članice trebaju iskoristiti u skladu sa stavkom 1. ovog članka, Komisija donosi provedbene akte kojima se određuju odgovarajuće gornje granice za preraspodijeljeno plaćanje na godišnjoj osnovi. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 71. stavka 2.

POGLAVLJE 3.

Plaćanje za poljoprivredne prakse korisne za klimu i okoliš

Članak 43.

Opća pravila

1. Poljoprivrednici koji imaju pravo na primanje plaćanja u okviru programa osnovnih plaćanja ili programa jedinstvenih plaćanja po površini dužni su se na svim svojim prihvatljivim hektarima u smislu članka 32. stavaka 2. do 5 pridržavati poljoprivrednih praksi koje su korisne za klimu i okoliš iz stavka 2. ovog članka ili jednakih praksi iz stavka 3. ovog članka.

2. Poljoprivredne prakse korisne za klimu i okoliš jesu sljedeće:

(a) raznolikost usjeva;

(b) održavanje postojećeg trajnog travnjaka i

(c) postojanje ekološki značajne površine na poljoprivrednoj površini.

3. Jednake prakse su one koje uključuju slične prakse koje su u istoj ili većoj mjeri korisne za klimu i okoliš u usporedbi s jednom ili više praksi iz stavka 2. Te jednake prakse i praksa ili prakse iz stavka 2. kojima su one jednake navedene su u Prilogu IX. i obuhvaća ih bilo što od sljedećeg:

(a) obveze preuzete u skladu s člankom 39. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 1698/2005 ili člankom 29. stavkom 2. Uredbe (EU) 1305/2013.

(b) nacionalni ili regionalni programi okolišnog certificiranja, uključujući one za certificiranje sukladnosti s nacionalnim zakonodavstvom o okolišu koji nadilaze relevantne obvezne standarde uspostavljene na temelju glave VI. poglavlja I. Uredbe (EU) br. 1306/2013, čiji je cilj ispuniti ciljeve koji se odnose na kakvoću tla i vode, biološku raznolikost, očuvanje krajolika te ublažavanje i prilagodbu klimatskim promjenama. Ti programi certificiranja mogu obuhvaćati prakse navedene u Prilogu IX. ove Uredbe, prakse iz stavka 1.a ovog članka ili njihovu kombinaciju.

4. Jednake prakse iz stavka 3. nisu podložne dvostrukom financiranju.

5. Države članice mogu odlučiti, uključujući prema potrebi na regionalnoj razini, ograničiti izbor poljoprivrednika koji koriste mogućnosti iz stavka 3. točaka (a) i (b).

6. Države članice mogu odlučiti, uključujući prema potrebi na regionalnoj razini, da poljoprivrednici moraju ispuniti sve svoje relevantne obveze na temelju stavka 1. u skladu s nacionalnim ili regionalnim programima okolišnog certificiranja iz stavka 3. točke (b).

▼B

7. Podložno odlukama država članica iz stavka 5. i 6., poljoprivrednik može primijeniti jednu ili više praksi navedenih u stavku 3. točki (a) jedino ako one u potpunosti zamjenjuju povezanu praksu ili prakse iz stavka 2. Poljoprivrednik može koristiti programe certificiranja iz stavka 3. točke (b) jedino ako oni potpuno obuhvaćaju čitavu obvezu iz stavka 1.

8. Države članice obavješćuju Komisiju o svojim odlukama iz stavaka 5. i 6. i posebnim obvezama ili programima certificiranja koje namjeravaju primijeniti kao jednake prakse u smislu stavka 3..

Komisija procjenjuje jesu li prakse uključene u posebne obveze ili programe certificiranja obuhvaćene popisom iz Priloga IX. i, ako ustanovi da nisu, o tome obavješćuje države članice putem provedbenih akata donesenih bez primjene postupka iz članka 71. stavaka 2. ili 3. Ako Komisija obavijesti državu članicu da te prakse nisu obuhvaćene popisom iz Priloga IX., ta država članica ne smije priznati kao jednake prakse u smislu stavka 3. ovog članka posebne obveze ili programe certificiranja obuhvaćene u obavijesti Komisije.

9. Ne dovodeći u pitanje stavke 10. i 11. ovog članka, primjenu financijske discipline i linearna smanjenja u skladu s člankom 7. ove Uredbe i primjenu članka 63. Uredbe (EU) 1306/2013 države članice dodjeljuju plaćanje iz ovog poglavlja poljoprivrednicima koji se pridržavaju prakse iz stavka 1. ovog članka koje se na njih odnose i u mjeri u kojoj ti poljoprivrednici postupaju u skladu s člancima 44., 45. i 46. ove Uredbe.

To se plaćanje dodjeljuje u obliku godišnjeg plaćanja po prihvatljivom hektaru prijavljenom u skladu s člankom 33. stavkom 1 ili člankom 36. stavkom 2., a njegov se iznos izračunava na godišnjoj osnovi dijeljenjem iznosa koji proizlazi iz primjene članka 47. s ukupnim brojem prijavljenih prihvatljivih hektara, u skladu s člankom 33. stavkom 1. ili člankom 36. stavkom 2., u dotičnoj državi članici ili regiji.

Odstupajući od drugog podstavka, države članice koje odluče primijeniti članak 25. stavak 2. mogu odlučiti dodijeliti plaćanje iz ovog stavka kao postotak od ukupne vrijednosti prava na plaćanje koja je poljoprivrednik aktivirao u skladu s člankom 33. stavkom 1. za svaku relevantnu godinu.

Za svaku godinu i svaku državu članicu ili regiju, taj postotak izračunava se dijeljenjem iznosa koji proizlazi iz primjene članka 47. s ukupnom vrijednošću svih prava na plaćanje aktiviranih u skladu s člankom 33. stavkom 1. u toj državi članici ili regiji.

10. Poljoprivrednici čija su poljoprivredna gospodarstva u potpunosti ili djelomično smještena u područjima obuhvaćenima direktivama 92/43/EEZ, 2000/60/EZ ili 2009/147/EZ imaju pravo na plaćanje iz ovog poglavlja, pod uvjetom da se pridržavaju praksi iz ovog poglavlja u mjeri u kojoj su te prakse na dotičnom poljoprivrednom gospodarstvu usklađene s ciljevima tih direktiva.

▼B

11. Poljoprivrednici koji ispunjavaju zahtjeve utvrđene u članku 29. stavku 1. Uredbe (EZ) br. 834/2007 u vezi s ekološkim uzgojem ipso facto ostvaruju pravo na plaćanje iz ovog poglavlja.

Prvi podstavak primjenjuje se samo na jedinice poljoprivrednog gospodarstva koje se koriste za ekološku proizvodnju u skladu s člankom 11. Uredbe (EZ) br. 834/2007.

12. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 70. kojima se:

- (a) dodaju jednake prakse na popis naveden u Prilogu IX.;
- (b) utvrđuju prikladni zahtjevi primjenjivi na nacionalne ili regionalne programe certificiranja iz ovog članka stavka 3. točke (b), uključujući razinu osiguranja koju ti programi moraju pružiti;
- (c) utvrđuju detaljna pravila za izračunavanje iznosa iz članka 28. stavka 6. Uredbe (EU) 1305/2013 za prakse iz odjeljka I. točaka 3. i 4. i odjeljka III. točke 7. Priloga IX. ovoj Uredbi te bilo koje druge jednake prakse dodane tom Prilogu na temelju ovog stavka točke (a) za koje je potreban poseban izračun kako bi se izbjeglo dvostruko financiranje.

13. Komisija donosi provedbene akte kojima se utvrđuju pravila o postupku obavješćivanja, uključujući i o rasporedu za podnošenje obavijesti, i procjeni Komisije iz stavka 8. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 71. stavka 2.

Članak 44.

Raznolikost usjeva

1. Ako je obradivo zemljište poljoprivrednika veličine između 10 i 30 hektara i nije u potpunosti zasijano usjevima koji su pod vodom znatni dio godine ili u većem dijelu ciklusa usjeva, na tom obradivom zemljištu moraju biti barem dva različita usjeva. Glavni usjev ne smije zauzimati više od 75 % tog obradivog zemljišta.

Ako je obradivo zemljište poljoprivrednika veličine veće od 30 hektara i nije u potpunosti zasijano usjevima koji su pod vodom znatni dio godine ili u većem dijelu ciklusa usjeva, na tom obradivom zemljištu moraju biti barem tri različita usjeva. Glavni usjev ne smije zauzimati više od 75 % tog obradivog zemljišta, a dva glavna usjeva zajedno ne smiju zauzimati više od 95 % tog obradivog zemljišta.

2. Ne dovodeći u pitanje broj usjeva potreban u skladu sa stavkom 1., najviši pragovi određeni u njima ne primjenjuju se na poljoprivredna gospodarstva na kojima trave ili druga travolika paša ili zemljište ostavljeno na ugaru zauzimaju više od 75 % obradivog zemljišta. U tim slučajevima glavni usjev na preostaloj obradivoj površini ne smije zauzimati više od 75 % preostalog obradivog zemljišta osim ako je to preostalo područje prekriveno travama ili drugom travolikom pašom ili zemljištem ostavljenom na ugaru.

▼B

3. Stavci 1. i 2. ne primjenjuje se na poljoprivredna gospodarstva:

- (a) na kojima se više od 75 % obradivog zemljišta koristi za proizvodnju trava ili druge travolike paše, koristi kao zemljište ostavljeno na ugaru ilipodliježe kombinaciji ovih upotreba, pod uvjetom da obradiva površina koja se ne koristi u te svrhe nije veća od 30 hektara;
- (b) na kojima više od 75 % prihvatljive poljoprivredne površine zauzimaju trajni travnjaci, zauzima proizvodnja trava ili drugih travolikih paša ili se koristi za uzgoj usjeva pod vodom bilo tijekom znatnog dijela godine ili tijekom znatnog dijela ciklusa usjeva ili podliježe kombinaciji ovih mogućnosti korištenja, pod uvjetom da obradiva površina koja se ne koristi u te svrhe nije veća od 30 hektara;
- (c) na kojima više od 50 % površina obradivog zemljišta poljoprivrednik nije prijavio u zahtjevu za potporu prethodne godine i ako je, na temelju usporedbe zahtjeva za geoprostornu potporu, čitavo obradivo zemljište zasijano različitim usjevima u usporedbi s prethodnom kalendarskom godinom;
- (d) koja se nalaze na područjima sjeverno od 62. paralele ili pojedinih susjednih područja. Ako obradivo zemljište takvih poljoprivrednih gospodarstava zauzima više od 10 hektara, na obradivom zemljištu moraju biti barem dva usjeva od kojih nijedan ne smije zauzimati više od 75 % obradivog zemljišta, osim ako je glavni usjev trava ili druga travolika paša ili ako se radi o zemljištu ostavljenom na ugaru.

4. Za potrebe ovog članka, „usjev” znači bilo koje od sljedećeg:

- a) kultura bilo koje od različitih vrsta definiranih u botaničkoj klasifikaciji usjeva;
- (b) kultura bilo koje vrste kad se radi o vrstama Brassicaceae, Solanaceae i Cucurbitaceae;
- (c) zemljište na ugaru;
- (d) trave ili druga travolika paša.

Zimski i proljetni usjevi smatraju se različitim usjevima, čak i ako pripadaju istom rodu.

5. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 70.:

- (a) kojima se priznaju drugi rodovi i vrste osim onih iz ovog članka stavka 4.; i
- (b) kojima se utvrđuju pravila u vezi s primjenom točnog izračuna udjela različitih usjeva.

*Članak 45.***Trajni travnjak**

1. Države članice dužne su odrediti trajne travnjake koji su okolišno osjetljivi, na područjima obuhvaćenim direktivama 92/43/EEZ ili 2009/147/EZ, uključujući na tresetnim i močvarnim dijelovima smještenima u tim područjima, te kojima je potrebna stroga zaštita kako bi se ispunili ciljevi tih direktiva.

Kako bi se zajamčila zaštita trajnih travnjaka vrijednih za okoliš, države članice mogu odlučiti odrediti dodatna osjetljiva područja smještena izvan područja obuhvaćenih direktivama 92/43/EEZ ili 2009/147/EZ, uključujući trajne travnjake na tlu bogatom ugljikom.

Poljoprivrednici ne smiju prenamijeniti ni obraditi trajni travnjak smješten na područjima koja su odredile države članice na temelju prvog podstavka i, kada je to primjenjivo, drugog podstavka.

2. Države članice dužne su osigurati da se omjer površina trajnog travnjaka prema ukupnoj poljoprivrednoj površini koju su poljoprivrednici prijavili u skladu s člankom 72. stavkom 1. prvim podstavkom točkom (a) Uredbe (EU) br. 1306/2013 ne smanji za više od 5 % u usporedbi s referentnim omjerom koji države članice trebaju utvrditi u 2015. tako da se površine trajnog travnjaka, kako iz ovog stavka drugog podstavka točke (a), podijele s ukupnim poljoprivrednim zemljištem iz tog podstavka točke (b).

Za potrebe uspostavljanja referentnog omjera iz prvog podstavka:

- (a) „površine trajnog travnjaka” znače zemljište pod trajnim pašnjakom prijavljeno u 2012. ili, u slučaju Hrvatske, u 2013., sukladno Uredbi (EZ) br. 73/2009 od strane poljoprivrednika koji su podložni obvezama iz ovog poglavlja, kao i površine trajnog travnjaka prijavljene u 2015. godini u skladu s člankom 72. stavkom 1. prvim podstavkom točkom (a) Uredbe (EU) br. 1306/2013 od strane poljoprivrednika koji su podložni obvezama na temelju ovog poglavlja koje nisu prijavljene kao zemljište pod trajnim pašnjakom u 2012. ili, u slučaju Hrvatske, u 2013.;
- (b) „ukupna poljoprivredna površina” znači poljoprivredna površina prijavljena u 2015. sukladno članku 72. stavku 1. prvom podstavku točki (a) Uredbe (EU) br. 1306/2013 od strane poljoprivrednika koji su podložni obvezama iz ovog poglavlja.

Referentni omjer površine pod trajnim travnjakom ponovno se izračunava u slučajevima u kojima su se poljoprivrednici podložni obvezama iz ovog poglavlja obvezali da će u 2015. ili 2016. prenamijeniti površine u trajni travnjak u skladu s člankom 93. Uredbe (EU) br. 1306/2013. U tim slučajevima, te se površine dodaju površinama trajnog travnjaka kako je navedeno u ovom stavku drugom podstavku točki (a).

Omjer površina trajnog travnjaka određuje se svake godine na temelju površina koje su prijavili poljoprivrednici podložni obvezama iz ovog poglavlja za tu godinu u skladu s člankom 72. stavkom 1. podstavkom 1. točkom (a) Uredbe (EU) br. 1306/2013.

▼B

Obveza na temelju ovog stavka primjenjuje se na nacionalnoj, regionalnoj ili odgovarajućoj subregionalnoj razini. Države članice mogu odlučiti primijeniti obvezu održavanja trajnog travnjaka na razini poljoprivrednog gospodarstva kako bi se osiguralo da se omjer trajnih travnjaka ne smanji za više od 5 %. Države članice obavješćuju Komisiju o svakoj takvoj odluci do 1. kolovoza 2014.

Države članice obavješćuju Komisiju o referentnom omjeru i omjeru iz ovog stavka.

3. Ako se utvrdi da se omjer iz stavka 2. smanjio za više od 5 % na regionalnoj ili subregionalnoj razini ili, kada je to primjenjivo, na nacionalnoj razini, dotična država članica mora na razini poljoprivrednog gospodarstva nametnuti obvezu prenamjene zemljišta natrag u trajni travnjak za one poljoprivrednike koji raspolažu zemljištem koje je bilo prenamijenjeno iz trajnog pašnjaka ili trajnog travnjaka u zemljište za druge svrhe tijekom proteklog razdoblja.

Međutim, ako se količina površina trajnog travnjaka u apsolutnom smislu, utvrđena u skladu sa stavkom 2. drugim podstavkom točkom (a), održava u određenim granicama, smatra se da je ispunjena obveza utvrđena stavkom 2. prvim podstavkom. u s tom podstavku.

4. Stavak 3. ne primjenjuje se ako se smanjenje spustilo ispod praga zbog pošumljavanja koje je u skladu s okolišem i ne uključuje plantaže kultura kratkih ophodnji, božićnih drvca ili drveća koje brzo raste radi proizvodnje energije.

5. Kako bi se osiguralo održavanje omjera trajnih travnjaka, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 70. o utvrđivanju detaljnih pravila za održavanje trajnih travnjaka, uključujući pravila o prenamjeni u slučaju nepoštovanja obveze iz ovog članka stavka 1., pravila koja se primjenjuju na države članice za određivanje obveza na razini poljoprivrednog gospodarstva za održavanje trajnog travnjaka kako je navedeno u stavcima 2. i 3. i bilo koje prilagodbe referentnog omjera iz stavka 2. koja bi mogla postati potrebna.

6. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 70.:

- (a) kojima se utvrđuje okvir za određivanje dodatnih osjetljivih područja iz ovog članka stavka 1. drugog podstavka;
- (b) kojima se utvrđuju detaljne metode za određivanje omjera trajnog travnjaka i ukupne poljoprivredne površine koju je potrebno zadržati u skladu sa ovim člankom stavkom 2.;
- (c) kojima se utvrđuju razdoblja u prošlosti iz ovog članka stavka 3. prvog podstavka.

7. Komisija donosi provedbene akte kojima se određuju granice iz ovog članka stavka 3. drugog podstavka. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 71. stavka 2.

*Članak 46.***Ekološki značajna površina**

1. Ako obradivo zemljište poljoprivrednog gospodarstva zauzima više od 15 hektara, poljoprivrednik je dužan osigurati da od 1. siječnja 2015. najmanje 5 % površine obradivog zemljišta poljoprivrednog gospodarstva koju je poljoprivrednik prijavio u skladu s člankom 72. stavkom 1. prvim podstavkom točkom (a) Uredbe (EU) br. 1306/2013 te, ako ih države članice smatraju ekološki značajnim površinama u skladu sa stavkom 2 ovog članka, uključujući površine navedene u tom stavku točkama (c), (d), (g) i (h) bude ekološki značajna površina.

Postotak iz prvog podstavka ovog stavka povećava se s 5 % na 7 % podložno zakonodavnom aktu Europskog parlamenta i Vijeća u skladu s člankom 43. stavkom 2. UFEU-a.

Komisija je do 31. ožujka 2017. dužna podnijeti izvješće o ocjeni provedbe prvog podstavka ovog stavka uz, prema potrebi, prijedlog zakonodavnog akta kako je navedeno u drugom podstavku.

2. Države članice dužne su do 1. kolovoza 2014. odlučiti da se jedno ili više od sljedećeg treba smatrati ekološki značajnom površinom:

- (a) zemljište na ugaru;
- (b) terase;
- (c) obilježja krajolika, uključujući ona obilježja na površini uz obradivo zemljište poljoprivrednog gospodarstva koja, odstupajući od članka 43. stavka 1. ove Uredbe, mogu biti obilježja krajolika koja nisu uključena u prihvatljivu površinu sukladno članku 76. stavku 2. točki (c) Uredbe (EU) br. 1306/2013;
- (d) granični pojasevi, uključujući granične pojaseve pod trajnim travnjakom, pod uvjetom da se razlikuju od susjednog prihvatljivog poljoprivrednog zemljišta;
- (e) hektari poljoprivredno-šumske površine za koje se prima, ili se primala, potpora na temelju članka 44. Uredbe (EZ) br. 1698/2005 i/ili članka 23. Uredbe (EU) br. 1305/2013;
- (f) pojasevi prihvatljivih hektara uz rubove šume;
- (g) površine s kulturom kratkih ophodnji na kojima se ne koriste mineralna gnojiva i/ili sredstva za zaštitu bilja;
- (h) pošumljene površine iz članka 32. stavka 2. točke (b) podtočke ii. ove Uredbe;
- (i) površine s postrnim usjevima ili travnjakom uzgojenim sadnjom i klijanjem sjemenki koje podliježu primjeni faktora ponderiranja iz stavka 3. ovog članka;
- (j) površine s usjevima s fiksacijom dušika.

▼B

Uz iznimku površina poljoprivrednog gospodarstva iz ovog stavka prvog podstavka točaka (g) i (h), ekološki značajna površina nalazi se na obradivom zemljištu poljoprivrednog gospodarstva. U slučaju površina navedenih u ovom stavku prvom podstavku točkama (c) i (d), ekološki značajna površina se također može nalaziti uz obradivo zemljište poljoprivrednog gospodarstva koje je poljoprivrednik prijavio u skladu s člankom 72. stavkom 1. podstavkom prvim točkom (a) Uredbe (EU) br. 1306/2013.

3. Kako bi se pojednostavila administracija i u obzir uzele značajke vrsta ekološki značajnih površina navedenih u stavku 2., prvom podstavku, te također radi olakšavanja njihova mjerenja, države članice mogu, pri izračunavanju ukupnog broja hektara koji predstavlja ekološki značajna površina poljoprivrednog gospodarstva, koristiti faktore prenamjene i/ili ponderiranja određene u Prilogu X. Ako država članica odluči ekološki značajnom površinom smatrati površinu iz stavka 2. prvog podstavka točke (i) ili bilo koju drugu površinu koja je podložna ponderu manjem od 1, korištenje faktora ponderiranja određenih u Prilogu X. obvezno je.

4. Stavak 1. ne primjenjuje se na poljoprivredna gospodarstva:

(a) na kojima je više od 75 % obradivog zemljišta iskorišteno za proizvodnju trava ili druge travolike paše, iskorišteno kao zemljište ostavljeno na ugaru, zasijano mahunastim usjevima ili podliježe kombinaciji tih upotreba, pod uvjetom da obradiva površina koja se ne koristi u te svrhe nije veća od 30 hektara.

(b) na kojima više od 75 % prihvatljive poljoprivredne površine zauzimaju trajni travnjaci, zauzima proizvodnja trava ili drugih travolikih paša ili koja se koriste za uzgoj usjeva pod vodom bilo tijekom znatnog dijela godine ili tijekom znatnog dijela ciklusa usjeva ili podliježe kombinaciji tih upotreba, pod uvjetom da obradiva površina koja se ne koristi u te svrhe nije veća od 30 hektara;

5. Države članice mogu odlučiti primijeniti do polovice postotnih bodova ekološki značajne površine iz stavka 1. na regionalnoj razini kako bi dobile susjedne ekološki značajne površine. Države članice određuju površine i obveze za sudjelujuće poljoprivrednike ili skupine poljoprivrednika. Cilj određivanja površina i obveza jest poduprijeti provedbu politika Unije o okolišu, klimi i biološkoj raznolikosti.

6. Države članice mogu odlučiti dopustiti poljoprivrednicima čija su poljoprivredna gospodarstva u neposrednoj blizini da ispune obvezu iz stavka 1. kolektivno („kolektivna provedba”), pod uvjetom da se predmetne ekološki značajne površine graniče jedna s drugom. Kako bi se poduprla provedba politika Unije o okolišu, klimi i biološkoj raznolikosti, države članice mogu odrediti površine na kojima je moguća kolektivna provedba i mogu poljoprivrednicima ili skupinama poljoprivrednika koji sudjeluju u kolektivnoj provedbi nametnuti druge obveze.

▼B

Svaki poljoprivrednik koji sudjeluje u kolektivnoj provedbi dužan je osigurati da se najmanje 50 % površine koja podliježe obvezi iz stavka 1. nalazi na zemljištu njegova poljoprivrednog gospodarstva te da je u skladu sa stavkom 2. drugim podstavkom. Broj poljoprivrednika koji sudjeluje u takvoj kolektivnoj provedbi ne smije biti veći od deset.

7. Države članice u kojima je više od 50 % ukupne površine zemljišta prekriveno šumom mogu odlučiti da se stavak 1. ovog članka ne primjenjuje na poljoprivredna gospodarstva koja se nalaze u područjima koja su države članice odredile kao područja izložena prirodnim ograničenjima sukladno članku 32. stavku 1. točki (a) ili (b) Uredbe (EU) br. 1305/2013 pod uvjetom da je više od 50 % površine zemljišta jedinice iz ovog stavka drugog podstavka prekriveno šumom i da je omjer šumske površine i poljoprivrednog zemljišta veći od 3:1.

Površina prekrivena šumom i omjer zemljišta pod šumom i poljoprivrednog zemljišta procjenjuju se na razini površine jednake razini LUP2 ili na razini druge jasno određene jedinice koja obuhvaća jedinstveno i granicama jasno određeno zemljopisno područje sa sličnim poljoprivrednim uvjetima.

8. Države članice obavješćuju Komisiju o odlukama iz stavka 2. do 1. kolovoza 2014. i o svim odlukama iz stavaka 3., 5., 6. ili 7. do 1. kolovoza godine koja prethodi njihovom zahtjevu.

9. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 70.:

- (a) kojima se utvrđuju dodatni kriteriji za vrste površina iz ovog članka stavka 2. prema kojima se one imaju smatrati ekološki značajnim površinama;
- (b) kojima se dodaju druge vrste površina osim onih koje su navedene u stavku 2. koje se mogu uzeti u obzir za potrebe poštovanja postotka iz stavka 1.;
- (c) kojima se prilagodavaa Prilog X. kako bi se utvrdili faktori prenamjene i faktori ponderiranja iz stavka 3. te kako bi se u obzir uzeli kriteriji i/ili vrste površina koje Komisija treba utvrditi na temelju ovog stavka točaka (a) i (b);
- (d) kojima se određuju pravila za provedbu iz stavaka 5. i 6., uključujući minimalne zahtjeve za takvu provedbe;
- (e) kojima se uspostavlja okvir unutar kojeg države članice trebaju odreditikriterije koje poljoprivredna gospodarstva moraju zadovoljiti kako bi se smatralo da se nalaze u neposrednoj blizini za potrebe stavka 6.;
- (f) kojima se utvrđuje metoda za određivanje postotka ukupne površine zemljišta prekrivenog šumom i omjera šumskog zemljišta u odnosu na poljoprivredno zemljište iz stavka 7.

*Članak 47.***Financijske odredbe**

1. U svrhu financiranja plaćanja iz ovog poglavlja, države članice koriste 30 % godišnje nacionalne gornje granice određene u Prilogu II.

2. Države članice plaćanje iz ovog poglavlja primjenjuju na nacionalnoj razini.

Države članice koje primjenjuju članak 23. mogu odlučiti primijeniti plaćanje na regionalnoj razini. U tim slučajevima one u svakoj regiji koriste udio gornje granice utvrđen u skladu sa stavkom 3 ovog članka. Za svaku se regiju taj udio izračunava dijeljenjem dotične regionalne gornje granice određene u skladu s člankom 23. stavkom 2. s nacionalnom gornjom granicom određenom u skladu s člankom 22. stavkom 1., nakon primjene linearnog smanjenja predviđenog u članku 30. stavku 1. ako se članak 2. tog članka ne primjenjuje.

3. Komisija donosi provedbene akte kojima se određuju odgovarajuće gornje granice za plaćanje iz ovog poglavlja. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 71. stavka 2.

*POGLAVLJE 4.****Plaćanje za područja s prirodnim ograničenjima****Članak 48.***Opća pravila**

1. Države članice mogu dodijeliti plaćanje poljoprivrednicima koji imaju pravo na plaćanja u okviru programa osnovnih plaćanja ili programa jedinstvenih plaćanja po površini iz poglavlja 1. i čija se poljoprivredna gospodarstva u potpunosti ili djelomično nalaze na područjima s prirodnim ograničenjima koja utvrđuju države članice u skladu s člankom 32. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 1305/2013 („plaćanje za površine s prirodnim ograničenjima”).

2. Države članice mogu odlučiti dodijeliti plaćanje za površine s prirodnim ograničenjima za sva područja obuhvaćena područjem primjene stavka 1. ili, ograničiti plaćanje na neka od tih područja na temelju objektivnih i nediskriminirajućih kriterija.

3. Ne dovodeći u pitanje stavak 2. ovog članka, primjenu financijske discipline, smanjenja, smanjenja plaćanja u skladu sa člankom 11. i linearnog smanjenja u skladu s člankom 7. ove Uredbe i ne dovodeći u pitanje primjenu članka 63. Uredbe (EU) br.1306/2013 plaćanje za površine s prirodnim ograničenjima dodjeljuje se na godišnjoj osnovi po prihvatljivom hektaru koji se nalazi na površinama za koje je država članica odlučila dodijeliti plaćanje u skladu s ovim člankom stavkom 2. Ono se isplaćuje nakon aktiviranja prava na plaćanje u pogledu onih hektara u posjedu dotičnog poljoprivrednika ili, u državama članicama koje primjenjuju članak 36. ove Uredbe, nakon što dotični poljoprivrednik prijavi prihvatljive hektare.

▼B

4. Plaćanje za površine s prirodnim ograničenjima, po hektaru, izračunava se dijeljenjem iznosa koji proizlazi iz primjene članka 49. s brojem prihvatljivih hektara prijavljenih u skladu s člankom 33. stavkom 1. ili člankom 36. stavkom 2. koji se nalaze na površinama za koje je država članica odlučila dodijeliti plaćanje u skladu s ovim člankom stavkom 2.

Države članice mogu, na temelju objektivnih i nediskriminirajućih kriterija, odrediti i maksimalan broj hektara po poljoprivrednom gospodarstvu za koje se može dodijeliti potpora iz ovog poglavlja.

5. Države članice mogu primijeniti plaćanje za površine s prirodnim ograničenjima na regionalnoj razini, pod uvjetima utvrđenima u ovom stavku, pod uvjetom da su odredile dotične regije u skladu s objektivnim i nediskriminirajućim kriterijima, a osobito obilježja njihovih prirodnih ograničenja, uključujući i ozbiljnost ograničenja te njihove agronomske uvjete.

Države članice raspoređuju nacionalnu gornju granicu iz članka 49. stavka 1. među regijama u skladu s objektivnim i nediskriminirajućim kriterijima.

Plaćanje za površine s prirodnim ograničenjima na regionalnoj razini izračunava se tako da se regionalna gornja granica, izračunata u skladu s drugim podstavkom ovog stavka, podijeli s brojem prihvatljivih hektara prijavljenih u određenoj regiji u skladu s člankom 33. stavkom 1. ili člankom 36. stavkom 2., koji se nalaze na površinama za koje je država članica odlučila dodijeliti plaćanje u skladu s ovim člankom stavkom 2.

*Članak 49.***Financijske odredbe**

1. Kako bi financirale plaćanje za površine s prirodnim ograničenjima, države članice mogu do 1. kolovoza 2014. odlučiti iskoristiti do 5 % svoje godišnje nacionalne gornje granice određene u Prilogu II. Države članice dužne su do tog datuma obavijestiti Komisiju o svakoj takvoj odluci.

Države članice mogu do 1. kolovoza 2016. preispitati i izmijeniti svoju odluku s učinkom od 1. siječnja 2017. O svakoj izmjeni postotka dužne su obavijestiti Komisiju do 1. kolovoza 2016.

2. Na temelju postotka nacionalne gornje granice koji države članice trebaju koristiti u skladu sa stavkom 1., Komisija donosi provedbene akte kojima se utvrđuju odgovarajuće gornje granice za plaćanje za površine s prirodnim ograničenjima na godišnjoj osnovi. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 71. stavka 2.

POGLAVLJE 5.

Plaćanje za mlade poljoprivrednike

Članak 50.

Opća pravila

1. Države članice dodjeljuju godišnje plaćanje mladim poljoprivrednicima koji imaju pravo na primanje plaćanja u okviru programa osnovnih plaćanja ili programa jedinstvenih plaćanja po površini iz poglavlja 1. („plaćanje za mlade poljoprivrednike”).
2. Za potrebe ovog poglavlja, „mladi poljoprivrednici” znači fizičke osobe:
  - (a) koje prvi put osnivaju poljoprivredno gospodarstvo kao upravitelji poljoprivrednog gospodarstva ili koje su već bile osnovale takvo poljoprivredno gospodarstvo u razdoblju od pet godina prije podnošenja prvog zahtjeva u okviru programa osnovnih plaćanja ili programa jedinstvenih plaćanja po površini iz članka 72. stavka 1. Uredbe (EU) br. 1306/2013; te
  - (b) koje nisu starije od 40 godina u godini podnošenja zahtjeva iz točke (a).
3. Države članice mogu definirati daljnje objektivne i nediskriminirajuće kriterije prihvatljivosti za mlade poljoprivrednike koji se prijavljuju za plaćanja za mlade poljoprivrednike s obzirom na odgovarajuće vještine i/ili zahtjeve u vezi s osposobljavanjem.
4. Ne dovodeći u pitanje primjenu financijske discipline, smanjenja plaćanja u skladu s člankom 11. ni i linearnih smanjenja u skladu s člankom 7. ove Uredbe ni primjenu članka 65. Uredbe (EU) br. 1306/2013 plaćanje za mlade poljoprivrednike dodjeljuje se na godišnjoj osnovi nakon što poljoprivrednik aktivira prava na plaćanje ili, u državama članicama koje primjenjuju članak 36. ove Uredbe, nakon što poljoprivrednik prijavi prihvatljive hektare.
5. Plaćanje za mlade poljoprivrednike dodjeljuje se po poljoprivredniku za najdulje razdoblje od pet godina. To se razdoblje smanjuje za broj godina koje su protekle između trenutka osnivanja iz stavka 2. točke (a) i prvog podnošenja zahtjeva za plaćanje za mlade poljoprivrednike.
6. Svake godine države članice koje ne primjenjuju članak 36. izračunavaju iznos plaćanja za mlade poljoprivrednike množenjem broja prava koja je poljoprivrednik aktivirao u skladu s člankom 32. stavkom 1. s brojem koji odgovara:
  - (a) 25 % prosječne vrijednosti prava na plaćanje koja su u vlasništvu ili zakupu, aposjeduje ih poljoprivrednik; ili
  - (b) 25 % iznosa izračunatog dijeljenjem fiksnog postotka nacionalne gornje granice za kalendarsku godinu 2019., određene u Prilogu II., s brojem svih prihvatljivih hektara prijavljenih u 2015. sukladno članku 33. stavku 1. Taj fiksni postotak jednak je udjelu nacionalne gornje granice koja je preostala za program osnovnih plaćanja u skladu s člankom 22. stavkom 1. za 2015.

▼B

7. Države članice koje primjenjuju članak 36. svake godine izračunavaju iznos plaćanja za mlade poljoprivrednike množenjem broja koji odgovara 25 % jedinstvenog plaćanja po površini izračunanom u skladu s člankom 36. s brojem prihvatljivih hektara koje je taj poljoprivrednik prijavio sukladno članku 36. stavku 2.

8. Odstupajući od podstavaka 6. i 7., države članice mogu svake godine izračunati iznos plaćanja za mlade poljoprivrednike množenjem broja koji odgovara 25 % nacionalnog prosječnog plaćanja po hektaru s brojem prava koja je taj poljoprivrednik aktivirao u skladu s člankom 32. stavkom 1. ili s brojem prihvatljivih hektara koje je poljoprivrednik prijavio u skladu s člankom 36. stavkom 2.

Nacionalno prosječno plaćanje po hektaru izračunava se dijeljenjem nacionalne gornje granice za kalendarsku godinu 2019., određene u Prilogu II., s brojem prihvatljivih hektara prijavljenih u 2015. u skladu s člankom 33. stavkom 1. ili člankom 36. stavkom 2.

9. Države članice određuju jedinstveno najveće ograničenje primjenjivo na broj prava koja je poljoprivrednik aktivirao ili prihvatljive hektare koje je poljoprivrednik prijavio. To ograničenje ne smije biti manje od 25 ni veće od 90. Države članice dužne su poštovati to ograničenje pri primjeni stavaka 6., 7. i 8.

10. Umjesto primjene stavaka od 6. do 9., države članice mogu dodijeliti godišnji paušalni iznos po poljoprivredniku izračunat množenjem fiksnog broja hektara s brojem koji odgovara 25 % nacionalnog prosječnog plaćanja po hektaru kako je utvrđeno u skladu sa stavkom 8.

Fiksni broj hektara iz ovog stavka prvog podstavka izračunava se dijeljenjem ukupnog broja prihvatljivih hektara prijavljenih u skladu s člankom 33. stavkom 1. ili člankom 36. stavkom 2. od strane mladih poljoprivrednika koji su predali zahtjev za dodjelu plaćanja za mlade poljoprivrednike u 2015. s ukupnim brojem mladih poljoprivrednika koji se prijavljuju za to plaćanje u 2015.

Država članica može ponovno izračunati fiksni broj hektara u bilo kojoj godini nakon 2015. u slučaju značajnih promjena u broju mladih poljoprivrednika koji se prijavljuju za dodjelu plaćanja ili u veličini poljoprivrednih gospodarstava mladih poljoprivrednika ili oboje.

Godišnji paušalni iznos koji se može dodijeliti poljoprivredniku ne smije biti veći od ukupnog iznosa njegovog osnovnog plaćanja prije primjene članka 63. Uredbe (EU) br. 1306/2013 u određenoj godini.

11. Kako bi se zajamčila zaštita prava korisnika i izbjegnula diskriminacija među njima, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 70. o uvjetima prema kojima se za pravnu osobu može smatrati da ispunjava uvjete za primanje plaćanja za mlade poljoprivrednike.

Članak 51.

Financijske odredbe

1. Kako bi financirale plaćanje za mlade poljoprivrednike, države članice koriste postotak, koji ne smije biti veći od 2 %, godišnje nacionalne gornje granice određene u Prilogu II. Države članice dužne su obavijestiti Komisiju do 1. kolovoza 2014. o procjenjenom postotku potrebnom za financiranje tog plaćanja.

Države članice mogu do 1. kolovoza svake godine revidirati svoju procjenu postotka, s učinkom od sljedeće godine. One su dužne obavijestiti Komisiju o revidiranom postotku do 1. kolovoza godine koja prethodi njegovoj primjeni.

2. Ne dovodeći u pitanje najviši iznos od 2 % određen u ovom članku stavku 1., ako ukupni iznos plaćanja za mlade poljoprivrednike za koja su u državi članici podneseni zahtjevi u određenoj godini premašuje gornju granicu utvrđenu sukladno ovom članku stavku 4. te ako je ta gornja granica niža od tog tog maksimuma, ta država članica financira razliku primjenom članka 30. stavka 7. prvog podstavka točke (f) u relevantnoj godini ili primjenom linearnog smanjenja na sva plaćanja koja se dodjeljuju svim poljoprivrednicima u skladu s člankom 32. ili u skladu s člankom 36. stavkom 2., ili primjenjujući oboje.

3. Ako ukupni iznos plaćanja za mlade poljoprivrednike za koja su u državi članici podneseni zahtjevi u određenoj godini prelazi gornju granicu određenu sukladno ovom članku stavku 4. te ako ta gornja granica iznosi 2 % godišnje nacionalne gornje granice određene u Prilogu II., države članice primjenjuju linearno smanjenje na iznose koji se plaćaju na temelju članka 50. kako bi poštovale tu gornju granicu.

4. Na temelju postotka koji su države članice priopćile na temelju stavka 1. ovog članka, Komisija donosi provedbene akata kojima se određuju odgovarajuće gornje granice za plaćanje za mlade poljoprivrednike.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 71. stavka 2.

GLAVA IV.

PROIZVODNO VEZANA POTPORA

POGLAVLJE 1.

Dobrovoljno proizvodno vezana potpora

Članak 52.

Opća pravila

1. Države članice mogu dodijeliti proizvodno vezanu potporu poljoprivrednicima pod uvjetima utvrđenima u ovom poglavlju (dalje u ovom poglavlju „proizvodno vezana potpora”).

▼B

2. Proizvodno vezana potpora može se dodijeliti za sljedeće sektore i proizvodnje: žitarice, uljarice, proteinske usjeve, mahunasto povrće u zrnu, lan, konoplju, rižu, orašasto voće, krumpir za proizvodnju škroba, mlijeko i mliječne proizvode, sjeme, ovčje i kozje meso, goveđe i teleće meso, maslinovo ulje, dudov svilac, sušenu krmu, hmelj, šećernu repu, šećernu trsku i cikoriju, voće i povrće i kulture kratkih ophodnji.

3. Proizvodno vezana potpora može se dodijeliti samo onim sektorima ili onim regijama države članice u kojima se posebne vrste poljoprivrednih djelatnosti ili posebni poljoprivredni sektori koji su osobito važni iz gospodarskih, socijalnih ili okolišnih razloga suočavaju s određenim poteškoćama.

4. Odstupajući od stavka 3., proizvodno vezana potpora može se dodijeliti i poljoprivrednicima koji:

(a) 31. prosinca 2014. imaju prava na plaćanje dodijeljena u skladu s glavom III. poglavljem 3. odjeljkom 2. i člankom 71.m Uredbe (EZ) br. 1782/2003 i u skladu s člankom 60. i člankom 65. četvrtim stavkom Uredbe (EZ) br. 73/2009; i

(b) koji ne raspolažu prihvatljivim hektarima za aktiviranje prava na plaćanje u okviru programa osnovnih plaćanja kako je navedeno u glavi III. poglavlju 1. ove Uredbe.

5. Proizvodno vezana potpora može se dodijeliti samo u mjeri potrebnoj da se potakne održavanje trenutnih razina proizvodnje u dotičnim sektorima ili regijama.

6. Proizvodno vezana potpora dodjeljuje se u obliku godišnjeg plaćanja i dodjeljuje se u okviru utvrđenih količinskih ograničenja te se temelji na fiksnim površinama i prinosima ili fiksnom broju životinja.

7. U slučaju pravne osobe ili skupine fizičkih ili pravnih osoba, države članice mogu primijeniti ograničenja iz stavka 6. na razini članova tih pravnih osoba ili skupina ako nacionalno pravo propisuje prava i obveze pojedinačnih članova koji su usporedivi s onima pojedinačnih poljoprivrednika koji imaju status upravitelja poljoprivrednog gospodarstva, osobito što se tiče njihova gospodarskog, socijalnog i poreznog statusa, pod uvjetom da su doprinijeli jačanju poljoprivrednih struktura dotičnih pravnih osoba ili skupina.

8. Svaka proizvodno vezana potpora dodijeljena na temelju ovog članka sukladna je s drugim mjerama i politikama Unije.

9. Kako bi se osiguralo učinkovito i usmjereno korištenje sredstava Unije i izbjeglo dvostruko financiranje u okviru drugih sličnih instrumenata potpore, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 70. kojima se utvrđuju:

(a) uvjeti za dodjelu proizvodno vezane potpore;

(b) pravila o sukladnosti s drugim mjerama Unije i o kumulaciji potpora.

*Članak 53.***Financijske odredbe**

1. Kako bi financirale proizvodno vezanu potporu, države članice mogu do 1. kolovoza godine koja prethodi prvoj godini provedbe takve potpore odlučiti iskoristiti do 8 % svoje godišnje nacionalne gornje granice određene u Prilogu II.

2. Odstupajući od stavka 1., države članice mogu odlučiti iskoristiti do 13 % godišnje nacionalne gornje granice određene u Prilogu II., pod uvjetom da:

(a) do 31. prosinca 2014.

i. provedu program jedinstvenih plaćanja po površini, utvrđen u glavi V. Uredbe (EZ) br. 73/2009,

ii. financiraju mjere na temelju članka 111. te Uredbe ili

iii. su obuhvaćene odstupanjem iz članka 69. stavka 5. ili, u slučaju Malte, iz članka 69. stavka 1. te Uredbe; i/ili

(b) dodijele, tijekom barem jedne godine u razdoblju od 2010. do 2014. ukupno više od 5 % iznosa kojim raspolažu za dodjelu izravnih plaćanja propisanih u glavi III., glavi IV. s izuzetkom njezina poglavlja 1. odjeljka 6. i glavi V. Uredbe (EZ) br. 73/2009 za financiranje:

i. mjera utvrđenih u glavi III. poglavlju 2. odjeljku 2. Uredbe (EZ) br. 73/2009,

ii. potpore preopisane u članku 68. stavku 1. točki (a) podtočkama od i. do iv. i točkama (b) i (e) te Uredbe ili

iii. mjera na temelju poglavlja 1., uz izuzetak glave IV. odjeljka 6. te Uredbe.

3. Postotke godišnje nacionalne gornje granice iz stavaka 1. i 2. može se povećati za do dva postotna boda za one države članice koje odluče koristiti najmanje 2 % svoje godišnje nacionalne gornje granice određene u Prilogu II. da bi poduprle proizvodnju proteinskih usjeva u okviru ovog poglavlja.

4. Odstupajući od stavaka 1. i 2., države članice koje tijekom barem jedne godine u razdoblju od 2010. do 2014. ukupno dodijele više od 10 % iznosa kojim raspolažu za dodjelu izravnih plaćanja propisanih u glavi III., glavi IV., s izuzetkom glave IV. poglavlja 1. odjeljka 6., i glavi V. Uredbe (EZ) br. 73/2009 za financiranje:

(a) mjera utvrđenih u glavi III. poglavlju 2. odjeljku 2. Uredbe (EZ) br. 73/2009;

▼B

(b) potpore predviđene u članku 68. stavku 1. točki (a) podtočkama od i. do iv. i točkama (b) i (e) te Uredbe; ili

(c) mjera iz poglavlja 1., uz izuzetak glave IV. odjeljka 6. te Uredbe

moгу odlučiti iskoristiti više od 13 % godišnje nacionalne gornje granice određene u Prilogu II. ovoj Uredbi po odobrenju Komisije u skladu s člankom 55. ove Uredbe.

5. Odstupajući od postotaka određenih u stavcima od 1. do 4., države članice mogu odlučiti iskoristiti do 3 milijuna EUR godišnje za financiranje proizvodno vezane potpore.

6. Države članice svoju odluku mogu preispitati do 1. kolovoza 2016., u skladu sa stavcima od 1., do 4. te odlučiti, s učinkom od 2017.:

(a) ne mijenjati, povećati ili smanjiti postotak utvrđen u skladu sa stavcima 1., 2. i 3. u okviru ondje utvrđenih ograničenja, kada je to primjenjivo, ili ne mijenjati ili smanjiti postotak utvrđen u skladu sa stavkom 4;

(b) promijeniti uvjete za dodjelu potpore;

(c) prestati dodjeljivati potporu na temelju ovog poglavlja.

7. Na temelju odluke koju svaka država članica donosi u skladu sa stavcima od 1. do 6. ovog članka, Komisija donosi provedbene akata kojima se određuju odgovarajuće gornje granice za proizvodno vezanu potporu na godišnjoj osnovi. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 71. stavka 2.

*Članak 54.***Obavješćivanje**

1. Države članice dužne su priopćiti Komisiji odluke iz stavka 53. do datuma utvrđenih u tom članku. Osim odluke iz članka 53. stavka 6. točke (c), obavijest mora sadržavati podatke o ciljanim regijama, odabranim vrstama poljoprivredne djelatnosti ili sektora te razini potpore koja se dodjeljuje.

2. Odluke iz članka 53. stavaka 2. i 4. te prema potrebi iz članka 53. stavka 6. točke (a) moraju također sadržavati i detaljan opis posebne situacije u ciljanoj regiji te posebna obilježja vrsta poljoprivredne djelatnosti ili određenih poljoprivrednih sektora zbog kojih postotak iz članka 53. stavka 1. nije dovoljan za rješavanje poteškoća iz članka 52. stavka 3. i koje opravdavaju povećanu razinu potpore.

*Članak 55.***Odobrenje od strane Komisije**

1. Komisija donosi provedbene akte bez primjene postupka iz članka 71. stavaka 2. ili 3. kojima se odobrava odluka iz članka 53. stavka 4. ili prema potrebi iz članka 53. stavka 6. točke (a) ako se u dotičnom sektoru ili regiji ukazala neka od sljedećih potreba:

▼B

- (a) potreba za održavanjem određene razine posebne proizvodnje zbog pomanjkanja drugih mogućnosti te kako bi se smanjili rizici napuštanja proizvodnje s posljedičnim socijalnim i/ili okolišnim problemima;
- (b) potreba za osiguravanjem stabilne opskrbe za lokalnu prerađivačku industriju, čime bi se izbjegle negativne socijalne i gospodarske posljedice možebitnog restrukturiranja koje bi uslijedilo;
- (c) potreba za nadoknadom nepovoljnijeg položaja poljoprivrednikâ u određenom sektoru koji je posljedica kontinuiranih poremećaja na povezanom tržištu;
- (d) potreba za intervencijom u slučajevima u kojima se smatra kako je postojanje bilo koje druge potpore raspoložive na temelju ove Uredbe, Uredbe (EU) br. 1305/2013 ili bilo kojeg odobrenog programa državne potpore nedovoljno da bi se zadovoljile potrebe iz točaka (a), (b) i (c) ovog stavka.

2. Komisija donosi provedbene akte kojima se utvrđuju pravila o postupku ocjenjivanja i odobravanja odluka iz stavka 1. ovog članka. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 71. stavka 2.

*POGLAVLJE 2.****Posebno plaćanje za pamuk****Članak 56.***Područje primjene**

Potpota se dodjeljuje poljoprivrednicima koji proizvode pamuk tarifne oznake KN 5201 00 u skladu s uvjetima utvrđenima u ovom poglavlju („posebno plaćanje za pamuk”).

*Članak 57.***Prihvatljivost**

1. Posebno plaćanje za pamuk dodjeljuje se po hektaru prihvatljive površine na kojoj se uzgaja pamuk. Površina je prihvatljiva samo ako se nalazi na poljoprivrednom zemljištu koje je država članica odobrila za proizvodnju pamuka, a koje je zasijano sortama koje je država članica odobrila i stvarno požeto u normalnim uvjetima rasta.

Posebno plaćanje za pamuk isplaćuje se za pamuk dobre, primjerene i tržišne kakvoće.

2. Države članice odobravaju zemljište i sorte iz stavka 1. sukladno pravilima i uvjetima koji se donose sukladno stavku 3.

▼B

3. Kako bi se osiguralo učinkovito upravljanje posebnim plaćanjem za pamuk, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 70. o pravilima i uvjetima za odobrenje zemljišta i sorti za potrebe posebnog plaćanja za pamuk.

4. Komisija donosi provedbene akte kojima se utvrđuju pravila o postupku za odobrenje zemljišta i sorti za posebna plaćanja za pamuk i o obavijestima proizvođačima u vezi s ovim odobrenjem. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 71. stavka 2.

*Članak 58.***Osnovne površine, fiksni prinosi i referentni iznosi**

1. Utvrđuju se sljedeće nacionalne osnovne površine:

— Bugarska: 3 342 ha,

— Grčka: 250 000 ha,

— Španjolska: 48 000 ha,

— Portugal: 360 ha.

2. Utvrđuju se sljedeći fiksni prinosi u referentnom razdoblju:

— Bugarska: 1,2 tone/ha;

— Grčka: 3,2 tone/ha;

— Španjolska: 3,5 tone/ha;

— Portugal: 2,2 tone/ha;

3. Iznos posebnog plaćanja za usjeve po hektaru prihvatljive površine izračunava se tako da se prinosi iz stavka 2. množe sa sljedećim referentnim iznosima:

— Bugarska: 584,88 EUR u 2015. i 649,45 EUR za 2016. i nadalje,

— Grčka: 234,18 EUR,

— Španjolska: 362,15 EUR,

— Portugal: 228,00 EUR.

4. Ako prihvatljiva površina na kojoj se uzgaja pamuk u određenoj državi članici i u određenoj godini premaši osnovnu površinu iz stavka 1., iznos iz stavka 3. za tu državu članicu smanjuje se razmjerno prekoračenju osnovne površine.

▼B

5. Kako bi se omogućila primjena posebnog plaćanja za pamuk, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 70. o pravilima o uvjetima za dodjelu tog plaćanja, o uvjetima prihvatljivosti i o agronomskim praksama.

6. Komisija može donijeti provedbene akte kojima se utvrđuju pravila o izračunu smanjenja predviđenog stavkom 4. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 71. stavka 2.

*Članak 59.***Odobrene međusektorske organizacije**

1. Za potrebe ovog poglavlja, „odobrena međusektorska organizacija” znači pravni subjekt koji čine poljoprivrednici koji proizvode pamuk i barem jedno poduzeće za čišćenje pamuka, a koji obavlja aktivnosti kao što su:

- (a) pomoć radi bolje koordinacije načina plasiranja pamuka na tržište, posebno putem istraživačkih studija i istraživanja tržišta;
- (b) izrada standardnih obrazaca ugovora usklađenih s pravilima Unije;
- (c) usmjeravanje proizvodnje prema proizvodima koji su bolje prilagođeni potrebama tržišta i zahtjevima potrošača, osobito u pogledu kakvoće i zaštite potrošača;
- (d) ažuriranje metoda i načina za unapređenje kakvoće proizvoda;
- (e) razvijanje marketinških strategija za promicanje pamuka putem programa za certifikaciju kakvoće.

2. Država članica u kojoj poduzeća za čišćenje pamuka imaju poslovni nastan odobrava međusektorske organizacije koje ispunjavaju kriterije utvrđene sukladno stavku 3.

3. Kako bi se osigurala učinkovita provedba posebnog plaćanja za pamuk, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 70. kojima se utvrđuju:

- (a) kriteriji za odobrenje međusektorskih organizacija;
- (b) obveze za proizvođače;
- (c) pravila za postupanje u slučajevima u kojima odobrena međusektorska organizacija ne zadovoljava kriterije iz točke (a).

▼B*Članak 60.***Dodjela plaćanja**

1. Poljoprivrednicima se dodjeljuje posebno plaćanje za pamuk po prihvatljivom hektaru, kako je utvrđeno u članku 58.
2. U slučaju poljoprivrednika koji su članovi odobrene međusektorske organizacije, posebno plaćanje za pamuk po prihvatljivom hektaru u okviru osnovne površine utvrđene u članku 58. stavku 1., uvećava se za iznos od 2 EUR.

GLAVA V.

PROGRAM ZA MALE POLJOPRIVREDNIKE*Članak 61.***Opća pravila**

1. Države članice mogu uspostaviti program za male poljoprivrednike u skladu s uvjetima utvrđenima u ovoj glavi („program za male poljoprivrednike”).

Poljoprivrednici koji u 2015. posjeduju prava na plaćanje koja su u vlasništvu ili zakupu ili, u državama članicama koje primjenjuju članak 36., zatraže plaćanja iz programa jedinstvenih plaćanja po površini i ispunjavaju minimalne zahtjeve predviđene člankom 10. stavkom 1. mogu se odlučiti za sudjelovanje u programu za male poljoprivrednike.

▼C1

2. Plaćanja u okviru programa za male poljoprivrednike zamjenjuju izravna plaćanja koja se dodjeljuju u skladu s glavama III. i IV.

▼B

Prvi podstavak ne primjenjuje se ako se država članica odluči za metodu plaćanja utvrđenu u članku 63. stavku 2. prvom podstavku točki (a). U tom slučaju dodjela plaćanja podložna je odgovarajućim uvjetima utvrđenim u glavama III. i IV., ne dovodeći u pitanje stavak 3. ovog članka.

3. Poljoprivrednici koji sudjeluju u programu za male poljoprivrednike izuzeti su od poljoprivrednih praksi predviđenih u glavi III. poglavlju 3.
4. Nikakva se prednost predviđena ovom glavom ne dodjeljuje poljoprivrednicima za koje je ustanovljeno da su nakon 18. studenog 2011. umjetno stvorili uvjete da bi se okoristili programom za male poljoprivrednike.

*Članak 62.***Sudjelovanje**

1. Poljoprivrednici koji žele sudjelovati u programu za male poljoprivrednike dužni su podnijeti zahtjev do datuma koji će odrediti države članice, a koji nije kasniji od 15. listopada 2015. Međutim, datum koji odrede države članice ne može biti raniji od zadnjeg dana za podnošenje zahtjeva u okviru programa osnovnih plaćanja ili program jedinstvenih plaćanja po površini.

▼B

Poljoprivrednici koji na datum koji odredi država članica nisu podnijeli zahtjev za sudjelovanje u programu za male poljoprivrednike ili koji se nakon tog datuma odluče povući iz njega ili su bili odabrani za potporu na temelju članka 20. stavka 1. točke (c) Uredbe (EU) br. 1305/2013 više nisu ovlašteni sudjelovati u tom programu.

2. Odstupajući od stavka 1., države članice mogu predvidjeti da poljoprivrednike čiji su iznosi izravnih plaćanja na temelju glava III. i IV. manji od maksimalnog iznosa koji je odredila država članica u skladu s člankom 63. automatski treba uključiti u program za male poljoprivrednike, osim ako se oni izričito povuku iz programa do datuma koji određuje država članica u skladu sa stavkom 1. ili u bilo kojoj sljedećoj godini. Države članice koje koriste ovu mogućnost pravovremeno obavješćuju relevantne poljoprivrednike o njihovom pravu na povlačenje iz programa.

3. Svaka država članica dužna je osigurati da poljoprivrednici s procjenom iznosa plaćanja iz članka 63. budu pravovremeno upoznati prije datuma za podnošenje zahtjeva ili za povlačenje koji je odredila ta država članica.

*Članak 63.***Iznos plaćanja**

1. Države članice utvrđuju iznos godišnjeg plaćanja za svakog poljoprivrednika koji sudjeluje u programu za male poljoprivrednike na jednoj od sljedećih razina:

- (a) iznos koji ne premašuje 25 % prosječnog nacionalnog plaćanja po korisniku, koji utvrđuju države članice na temelju nacionalne gornje granice određene u Prilogu II. za kalendarsku godinu 2019., i broja poljoprivrednika koji su prijavili prihvatljive hektare u skladu s člankom 33. stavkom 1. ili člankom 36. stavkom 2. u 2015.;
- (b) iznos koji odgovara nacionalnom prosječnom plaćanju po hektaru pomnoženom s brojem koji odgovara broju hektara, a koji nije veći od pet i koji trebaju utvrditi države članice. Nacionalno prosječno plaćanje po hektaru utvrđuju države članice na temelju nacionalne gornje granice utvrđene u Prilogu II. za kalendarsku godinu 2019. i broja prihvatljivih hektara prijavljenih u skladu s člankom 33. stavkom 1. ili člankom 36. stavkom 2. u 2015.

Iznosi iz prvog podstavka točaka (a) ili (b) ne smiju biti manji od 500 EUR niti smiju biti veći od 1 250 EUR.

Ako zbog primjene prvog podstavka točaka (a) i (b) iznos bude manji od 500 EUR ili veći od 1 250 EUR, iznos se zaokružuje naviše ili naniže na taj, ovisno o slučaju, najmanji ili najveći iznos.

2. Odstupajući od stavka 1., država članica može odlučiti dodijeliti poljoprivrednicima koji sudjeluju:

- **C1** (a) iznos jednak ukupnoj vrijednosti izravnih plaćanja koja će se svake godine dodijeliti ◀ poljoprivredniku u skladu s glavama III. i IV.; ili

▼B

- **C1** (b) iznos jednak ukupnoj vrijednosti izravnih plaćanja koja će se u 2015. dodijeliti ◀ poljoprivredniku na temelju glava III. i IV. koji država članica može prilagoditi u sljedećim godinama kako bi se uzele u obzir promjene nacionalne gornje granice određene u Prilogu II.

Iznos iz prvog podstavka točke (a) ili (b) ne smije biti viši od iznosa koji je ta država članica odredila, a koji je između 500 EUR i 1 250 EUR.

Ako zbog primjene prvog podstavka točaka (a) ili (b) iznos bude manji od 500 EUR, dotične države članice mogu odlučiti zaokružiti taj iznos na 500 EUR.

3. Odstupajući od stavaka 1. i 2., na Cipru te u Hrvatskoj, Malti i Sloveniji iznos iz tih stavakamože biti vrijednost manja od 500 EUR, ali ne manja od 200 EUR ili, u slučaju Malte, ne manja od 50 EUR.

Članak 64.

Posebni uvjeti

1. Tijekom sudjelovanja u programu za male poljoprivrednike, poljoprivrednici su dužni:

- (a) zadržati barem broj prihvatljivih hektara koji odgovara broju prava na plaćanje u vlasništvu ili zakupu koja posjeduju ili broju prihvatljivih hektara prijavljenih u 2015. u skladu s člankom 36. stavkom 2.;
- (b) zadovoljiti minimalne zahtjeve predviđene člankom 10. stavkom 1. točkom (b).

2. Prava na plaćanje koja poljoprivrednik koji sudjeluje u programu za male poljoprivrednike aktivira u 2015. u skladu s člancima 32. i 33. smatraju se aktiviranim pravima tijekom cijelog trajanja sudjelovanja poljoprivrednika u tom programu.

Prava na plaćanje u vlasništvu ili zakupu koja poljoprivrednik posjeduje tijekom sudjelovanja u tom programu ne smatraju se neiskorištenim pravima na plaćanje koja treba vratiti u nacionalnu rezervu ili regionalne rezerve u skladu s člankom 31. stavkom 1. točkom (b).

U državama članicama koje primjenjuju članak 36. prihvatljivi hektari prijavljeni u 2015. u skladu s člankom 36. stavkom 2. od strane poljoprivrednika koji sudjeluje u programu za male poljoprivrednike smatraju se prijavljenima za vrijeme sudjelovanja poljoprivrednika u tom programu.

3. Odstupajući od članka 34., prava na plaćanje koja posjeduju poljoprivrednici koji sudjeluju u programu za male poljoprivrednike nisu prenosiva, osim u slučaju nasljeđivanja ili očekivanog nasljeđivanja.

Poljoprivrednici koji nasljeđivanjem ili očekivanim nasljeđivanjem prime prava na plaćanje od poljoprivrednika koji sudjeluje u programu za male poljoprivrednike imaju pravo na sudjelovanje u tom programu, pod uvjetom da ispunjavaju uvjete za ostvarivanje koristi od programa osnovnih plaćanja i da naslijede sva prava na plaćanje u posjedu poljoprivrednika od kojeg su primili prava na plaćanje.

▼B

4. Ako se država članica odluči za metodu plaćanja utvrđenu u članku 63. stavku 2. prvom podstavku točki (a) bez primjene članka 63. stavka 2. trećeg podstavka, ne primjenjuju se stavci 1., 2. i stavak 3. prvi podstavak tog članka.

5. Kako bi se osigurala pravna sigurnost, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 70. o utvrđivanju uvjeta za sudjelovanje u programu u slučaju promjene situacije poljoprivrednika koji u njemu sudjeluje.

*Članak 65.***Financijske odredbe**

1. Kako bi se financiralo plaćanje iz ove glave, države članice oduzimaju od ukupnog iznosa raspoloživog za dotična plaćanja iznose k na koje bi mali poljoprivrednici imali pravo:

- (a) u okviru programa osnovnih plaćanja ili programa jedinstvenih plaćanja po površini iz glave III. poglavlja 1.;
- (b) kao preraspodjele plaćanja iz glave III. poglavlja 2.;
- (c) kao plaćanja za poljoprivredne prakse korisne za klimu i okoliš iz glave III. poglavlja 3.;
- (d) kao plaćanja za područja s prirodnim ograničenjima iz glave III. poglavlja 4.;
- (e) kao plaćanja za mlade poljoprivrednike iz glave III. poglavlja 5.; i
- (f) kao proizvodno vezane potpore iz glave IV.

U slučaju država članica koje su se odlučile za izračunavanje iznosa plaćanja u skladu s člankom 63. stavkom 2. prvim podstavkom točkom (a), ako zbroj tih iznosa za pojedinog poljoprivrednika premašuje maksimalan iznos koji su one odredile, svaki se iznos razmjerno smanjuje.

2. Razlika između zbroja svih dospjelih plaćanja u okviru programa za male poljoprivrednike i ukupnog iznosa financiranog u skladu sa stavkom 1. financira se na jedan ili više sljedećih načina:

- (a) primjenom članka 30. stavka 7. u relevantnoj godini;
- (b) korištenjem sredstava za financiranje plaćanja za mlade poljoprivrednike utvrđeno u glavi III. poglavlju 5. koja su ostala neiskorištena u relevantnoj godini;
- (c) primjenom linearnog smanjenja na sva plaćanja koja se dodjeljuju u skladu s člankom 32. ili 36.

3. Osim ako se država članica odlučila za određivanje iznosa godišnjeg plaćanja u skladu s člankom 62. stavkom 2. prvim podstavkom točkom (a), elementi na temelju kojih se utvrđuju iznosi iz stavka 1. ovog članka ostaju isti tijekom cijelog trajanja sudjelovanja poljoprivrednika u programu za male poljoprivrednike.

▼B

4. Ako ukupan iznos dospjelih plaćanja u okviru programa za male poljoprivrednike prelazi 10 % godišnje nacionalne gornje granice određene u Prilogu II., države članice primjenjuju linearno smanjenje na iznose koji se isplaćuju u skladu s ovom glavom kako bi se poštivao taj postotak, osim ako su odredile iznos plaćanja u skladu s člankom 63. stavkom 2. prvim podstavkom točkom (a) bez primjene članka 63. stavka 2. trećeg podstavka.

Isto se izuzeće primjenjuje na države članice koje su odredile iznos plaćanja u skladu s člankom 63. stavkom 2. prvim podstavkom točkom (b) bez primjene članka 63. stavka 2. trećeg podstavka čija je nacionalna gornja granica određena u Prilogu II. za 2019. viša od one za 2015. i koje primjenjuju metodu izračuna određenu u članku 25. stavku 1., odnosno u članku 36. stavku 2.

GLAVA VI.

NACIONALNI PROGRAMI RESTRUKTURIRANJA ZA SEKTOR PAMUKA*Članak 66.***Korištenje godišnjeg proračuna za programe restrukturiranja**

1. Za države članice koje su primijenile članak 4. stavak 1. prvi podstavak Uredbe (EZ) br. 637/2008, relevantni godišnji proračun raspoloživ u skladu s člankom 5. stavkom 1. te Uredbe prenosi se, s učinkom od 1. siječnja 2014., te čini dodatna sredstva Unije za mjere u okviru programa ruralnog razvoja financiranih na temelju Uredbe (EU) br. 1305/2013.

2. Za države članice koje su primijenile članak 4. stavak 1. drugi podstavak Uredbe (EZ) br. 637/2008, relevantni godišnji proračun raspoloživ u skladu s člankom 5. stavkom 1. te Uredbe uključuje se, s učinkom od 1. siječnja 2017., u njihove nacionalne gornje granice kako je određeno u Prilogu II. ovoj Uredbi.

GLAVA VII.

ZAVRŠNE ODREDBE*POGLAVLJE 1.****Obavješćivanje i hitni slučajevi****Članak 67.***Zahtjevi u vezi s obavješćivanjem**

1. Kako bi se osigurala pravilna primjena pravila određenih u ovoj Uredbi, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 70. o potrebnim mjerama u pogledu obavijesti koje države članice podnose Komisiji za potrebe ove Uredbe ili u svrhu provjere, kontrole, praćenja, ocjenjivanja i revizije izravnih plaćanja ili u svrhu ispunjavanja zahtjeva utvrđenih u međunarodnim sporazumima koji su sklopljeni na temelju odluke Vijeća, uključujući zahtjeve u vezi s obavješćivanjem u okviru tih sporazuma. Pritom Komisija uzima u obzir potrebe za podacima i sinergije među potencijalnim izvorima podataka.

▼B

Prema potrebi pribavljene se informacije mogu prosljeđivati ili staviti na raspolaganje međunarodnim organizacijama i nadležnim tijelima trećih zemalja te se mogu objaviti, podložno zaštiti osobnih podataka i zakonitom interesu poduzeća u pogledu zaštite njihovih poslovnih tajni.

2. Kako bi obavješćivanje iz stavka 1. bilo brzo, učinkovito, točno i isplativo, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 70. utvrđujući daljnja pravila o:

- (a) prirodi i vrsti informacija o kojima se obavješćuje;
- (b) kategorijama podataka za obradu i najduljim razdobljima zadržavanja;
- (c) pravu pristupa informacijama ili informacijskim sustavima koji su stavljeni na raspolaganje;
- (d) uvjetima objave informacija.

3. Komisija donosi provedbene akte kojima se utvrđuju:

- (a) načini obavješćivanja;
- (b) pravila o pružanju informacija potrebnih za primjenu ovog članka;
- (c) postupci za upravljanje informacijama o kojima se obavješćuje, kao i pravila o sadržaju, obliku, vremenu, učestalosti i rokovima za obavješćivanje;
- (d) postupci za prijenos ili stavljanje informacija i dokumenata na raspolaganje državama članicama, međunarodnim organizacijama, nadležnim tijelima trećih zemalja ili javnosti, podložno zaštiti osobnih podataka i zakonitom interesu poljoprivrednika i poduzeća u pogledu zaštite njihovih poslovnih tajni.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 71. stavka 2.

Članak 68.

Obrada i zaštita osobnih podataka

1. Države članice i Komisija prikupljaju osobne podatke za potrebe određene u članku 67. stavku 1. One ne obrađuju te podatke na način koji nije u skladu s tim potrebama.

2. Ako se osobni podaci obrađuju radi potreba praćenja i procjene iz članka 67. stavka 1., tada su podaci anonimni i obrađuju se isključivo u zbirnom obliku.

▼B

3. Osobni podaci obrađuju se u skladu Direktivom 95/46/EZ i Uredbom (EZ) br. 45/2001. Takvi se podaci posebice ne pohranjuju u obliku koji dopušta identifikaciju osoba na koje se podaci odnose na dulje nego što je to potrebno za potrebe zbog kojih su prikupljeni ili zbog kojih se dalje obrađuju, uzimajući u obzir najmanja razdoblja zadržavanja utvrđena u primjenjivom pravu Unije te nacionalnom pravu.

4. Države članice obavješćuju osobe na koje se odnose podaci da njihove osobne podatke mogu obraditi nacionalna tijela ili tijela Unije sukladno stavku 1. i da u tom smislu imaju prava utvrđena u Direktivi 95/46/EZ i Uredbi (EZ) br. 45/2001., ovisno o slučaju.

5. Ovaj članak podložan je člancima 111. i 114. Uredbe (EU) br. 1306/2013.

*Članak 69.***Mjere za rješavanje posebnih problema**

1. Kako bi se riješili posebni problemi Komisija donosi provedbene akte koji su i potrebni i opravdani u hitnim slučajevima. Takvi provedbeni akti mogu odstupati od odredaba ove Uredbe, u mjeri i u trajanju u kojima je to nužno potrebno. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 71. stavka 2.

2. Ako tako nalažu odgovarajuće opravdani razlozi hitnosti, i kako bi se razriješili takvi posebni problemi uz osiguravanje kontinuiteta sustava izravnih plaćanja u slučaju izvanrednih okolnosti, Komisija donosi provedbene akte koji su odmah primjenjivi, u skladu s postupkom iz članka 71. stavka 3.

3. Mjere donesene na temelju stavka 1. ili 2. ostaju na snazi ne duže od dvanaest mjeseci. Ako nakon tog razdoblja posebni problemi iz tih stavaka nisu riješeni, Komisija može podnijeti prikladan zakonodavni prijedlog kako bi se pronašlo trajno rješenje.

4. Komisija obavješćuje Europski parlament i Vijeće o svakoj mjeri donesenoj na temelju stavka 1. ili 2. u roku od dva radna dana od njezina donošenja.

*POGLAVLJE 2.****Delegiranje ovlasti i provedbene odredbe****Članak 70.***Izvršavanje ovlasti**

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji, podložno uvjetima utvrđenim u ovom članku.

▼B

2. Ovlašt za donošenje delegiranih akata iz članka 2., članka 4. stavka 3., članka 6. stavka 3., članka 7. stavka 3., članka 8. stavka 3., članka 9. stavka 5., članka 20. stavka 6., članka 35., članka 36. stavka 6., članka 39. stavka 3., članka 43. stavka 12., članka 44. stavka 5., članka 45. stavka 5. i 6., članka 46. stavka 9., članka 50. stavka 11., članka 52. stavka 9., članka 57. stavka 3., članka 58. stavka 5., članka 59. stavka 3., članka 64. stavka 5., članka 67. stavka 1. i 2. i članka 73. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od sedam godina od 1. siječnja 2014. Komisija sastavlja izvješće o delegiranju ovlašt najkasnije devet mjeseci prije isteka sedmogodišnjeg razdoblja. Delegiranje ovlašt automatski se produljuje na razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament i Vijeće usprotive tom produljenju najkasnije tri mjeseca prije isteka svakog od tih razdoblja.

3. Europski parlament ili Vijeće mogu u bilo kojem trenutku opozvati dodjelu ovlašt iz članka 2., članka 4. stavka 3., članka 6. stavka 3., članka 7. stavka 3., članka 8. stavka 3., članka 9. stavka 5., članka 20. stavka 6., članka 35., članka 36. stavka 6., članka 39. stavka 3., članka 43. stavka 12., članka 44. stavka 5., članka 45. stavka 5. i 6., članka 46. stavka 9., članka 50. stavka 11., članka 52. stavka 9., članka 57. stavka 3., članka 58. stavka 5., članka 59. stavka 3., članka 64. stavka 5., članka 67. stavka 1. i 2. i članka 73. Odlukom o opozivu prekida se izvršavanje ovlašt koje je u njoj navedeno. Opoziv proizvodi učinke dan nakon objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u toj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

4. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.

5. Delegirani akt donesen u skladu s člankom 2., člankom 4. stavkom 3., člankom 6. stavkom 3., člankom 7. stavkom 3., člankom 8. stavkom 3., člankom 9. stavkom 5., člankom 20. stavkom 6., člankom 35., člankom 36. stavkom 6., člankom 39. stavkom 3., člankom 43. stavkom 12., člankom 44. stavkom 5., člankom 45. stavcima 5. i 6., člankom 46. stavkom 9., člankom 50. stavkom 11., člankom 52. stavkom 9., člankom 57. stavkom 3., člankom 58. stavkom 5., člankom 59. stavkom 3., člankom 64. stavkom 5., člankom 67. stavcima 1. i 2. i člankom 73. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne ulože nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće uložiti prigovore. Na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća to razdoblje produljuje se za još dva mjeseca.

Članak 71.

Odborski postupak

1. Komisiji pomaže odbor zvan „Odbor za izravna plaćanja”. Taj Odbor jest odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.

▼B

2. Kod upućivanja na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

U slučaju akata iz članka 24. stavka 11., članka 31. stavka 2. i članka 67. stavka 3., ako odbor ne dostavi nikakvo mišljenje, Komisija ne donosi nacrt provedbenog akta i primjenjuje se članak 5. stavak 4. treći podstavak Uredbe (EU) br. 182/2011.

3. Kod upućivanja na ovaj stavak primjenjuje se članak 8. Uredbe (EU) br. 182/2011 u vezi s njezinim člankom 5.

*POGLAVLJE 3.**Prijelazne i završne odredbe**Članak 72.***Stavljanje izvan snage**

1. Uredba (EZ) br. 637/2008 stavlja se izvan snages učinkom od 1. siječnja 2014.

Međutim, do 31. prosinca 2017. nastavlja se primjenjivati za države članice koje su iskoristile mogućnost utvrđenu u članku 4. stavku 1. drugom podstavku te Uredbe.

2. Uredba (EZ) br. 73/2009 stavlja se izvan snage.

▼M1

Međutim, i dalje se primjenjuje na zahtjeve za potporu koji se odnose na godine potraživanja prije 1. siječnja 2015.

▼B

Ne dovodeći u pitanje stavak 3., upućivanja na Uredbu stavljenju izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Uredbu ili Uredbu (EU) br. 1306/2013 i tumače se u skladu s korelacijskom tablicom u Prilogu XI. ove Uredbe.

3. Upućivanja iz ove Uredbe na Uredbu (EZ) br. 73/2009 i Uredbu (EZ) br. 1782/2003 smatraju se upućivanjima na te Uredbe, kako su bile na snazi prije nego što su stavljene izvan snage.

*Članak 73.***Prijelazna pravila**

Kako bi se osigurao neometan prijelaz s postupaka predviđenih Uredbom (EZ) br. 73/2009 na one koji su utvrđeni u ovoj Uredbi, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 70. o mjerama potrebnim za zaštitu bilo kojih stečenih prava i zakonitih očekivanja poljoprivrednika.

*Članak 74.***Stupanje na snagu i primjena**

Ova Uredba stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*.

▼B

Primjenjuje se od 1. siječnja 2015.

Međutim, članak 8., članak 9. stavak 6., članak 11. stavak 6., članak 14., članak 16., članak 21. stavci 2. i 3., članak 22. stavak 2., članak 23. stavak 1. prvi podstavak, članak 23. stavak 6., članak 24. stavak 10., članak 29., članak 36. stavak 1. prvi podstavak, članak 41. stavak 1., članak 42. stavak 1., članak 43. stavci 8. i 13., članak 45. stavak 2. peti podstavak, članak 46. stavci 2. i 8., članak 49. stavak 1., članak 51. stavak 1., članak 53., članak 54., članak 66. stavak 1, članci 67. i 70. i članak 72. stavak 1. primjenjuju se od dana stupanja na snagu ove Uredbe.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

PRILOG I.

Popis programa potpore

Sektor	Pravna osnova	Napomene
Program osnovnih plaćanja	Glava III. poglavlje 1. odjelci od 1., 2., 3. i 5. ove Uredbe	Proizvodno nevezano plaćanje
Program jedinstvenih plaćanja po površini	Članak 36. ove Uredbe	Proizvodno nevezano plaćanje
Preraspodjela plaćanja	Glava III. poglavlje 2. ove Uredbe	Proizvodno nevezano plaćanje
Plaćanje za poljoprivredne prakse korisne za klimu i okoliš	Glava III. poglavlje 3. ove Uredbe	Proizvodno nevezano plaćanje
Plaćanje za područja s prirodnim ograničenjima	Glava III. poglavlje 4. ove Uredbe	Proizvodno nevezano plaćanje
Plaćanje za mlade poljoprivrednike	Glava III. poglavlje 5. ove Uredbe	Proizvodno nevezano plaćanje
Dobrovoljna proizvodno vezana potpora	Glava IV. poglavlje 1. ove Uredbe	
Posebno plaćanje za pamuk	Glava IV. poglavlje 2. ove Uredbe	Plaćanje po površini
Program za male poljoprivrednike	Glava V. ove Uredbe	Proizvodno nevezano plaćanje
Posei	Poglavlje IV. Uredbe (EU) br. 228/2013	Izravna plaćanja u okviru mjera utvrđenih programima
Egejski otoci	Poglavlje IV. Uredbe (EU) br. 229/2013	Izravna plaćanja u okviru mjera utvrđenih programima

▼ M6

PRILOG II.

Nacionalne gornje granice iz članka 6.

(u tisućama EUR)

Kalendarska godina	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Belgija	523 658	509 773	502 095	488 964	481 857	505 266
Bugarska	721 251	792 449	793 226	794 759	796 292	796 292
Češka	844 854	844 041	843 200	861 708	861 698	872 809
Danska	870 751	852 682	834 791	826 774	818 757	880 384
Njemačka	4 912 772	4 880 476	4 848 079	4 820 322	4 792 567	5 018 395
Estonija	114 378	114 562	123 704	133 935	143 966	169 366
Irska	1 215 003	1 213 470	1 211 899	1 211 482	1 211 066	1 211 066
Grčka	1 921 966	1 899 160	1 876 329	1 855 473	1 834 618	1 931 177
Španjolska	4 842 658	4 851 682	4 866 665	4 880 049	4 893 433	4 893 433
Francuska	7 302 140	7 270 670	7 239 017	7 214 279	7 189 541	7 437 200
Hrvatska (*)	183 735	202 865	241 125	279 385	317 645	306 080
Italija	3 902 039	3 850 805	3 799 540	3 751 937	3 704 337	3 704 337
Cipar	50 784	50 225	49 666	49 155	48 643	48 643
Latvija	181 044	205 764	230 431	255 292	280 154	302 754
Litva	417 890	442 510	467 070	492 049	517 028	517 028
Luksemburg	33 604	33 546	33 487	33 460	33 432	33 432
Mađarska	1 345 746	1 344 461	1 343 134	1 343 010	1 342 867	1 269 158
Malta	5 241	5 241	5 242	5 243	5 244	4 690
Nizozemska	749 315	736 840	724 362	712 616	700 870	732 370
Austrija	693 065	692 421	691 754	691 746	691 738	691 738
Poljska	3 378 604	3 395 300	3 411 854	3 431 236	3 450 512	3 061 518
Portugal	565 816	573 954	582 057	590 706	599 355	599 355
Rumunjska	1 599 993	1 772 469	1 801 335	1 872 821	1 903 195	1 903 195
Slovenija	137 987	136 997	136 003	135 141	134 278	134 278
Slovačka	438 299	441 478	444 636	448 155	451 659	394 385
Finska	523 333	523 422	523 493	524 062	524 631	524 631
Švedska	696 890	697 295	697 678	698 723	699 768	699 768
Ujedinjena Kraljevina	3 173 324	3 179 880	3 186 319	3 195 781	3 205 243	3 591 683

(*) Za Hrvatsku nacionalna gornja granica iznosi 344 340 000 EUR za kalendarsku godinu 2021. i 382 600 000 EUR za 2022.

▼ **M6**

PRILOG III.

Neto gornje granice iz članka 7.

(u milijunima EUR)

Kalendarska godina	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Belgija	523,7	509,8	502,1	489,0	481,9	505,3
Bugarska	720,9	788,8	789,6	791,0	792,5	798,9
Češka	840,1	839,3	838,5	856,7	856,7	872,8
Danska	870,2	852,2	834,3	826,3	818,3	880,4
Njemačka	4 912,8	4 880,5	4 848,1	4 820,3	4 792,6	5 018,4
Estonija	114,4	114,5	123,7	133,9	143,9	169,4
Irska	1 214,8	1 213,3	1 211,8	1 211,4	1 211,0	1 211,1
Grčka	2 109,8	2 087,0	2 064,1	2 043,3	2 022,4	2 119,0
Španjolska	4 902,3	4 911,3	4 926,3	4 939,7	4 953,1	4 954,4
Francuska	7 302,1	7 270,7	7 239,0	7 214,3	7 189,5	7 437,2
Hrvatska (*)	183,7	202,9	241,1	279,4	317,6	306,1
Italija	3 897,1	3 847,3	3 797,2	3 750,0	3 702,4	3 704,3
Cipar	50,8	50,2	49,7	49,1	48,6	48,6
Latvija	181,0	205,7	230,3	255,0	279,8	302,8
Litva	417,9	442,5	467,1	492,0	517,0	517,0
Luksemburg	33,6	33,5	33,5	33,5	33,4	33,4
Mađarska	1 276,7	1 275,5	1 274,1	1 274,0	1 273,9	1 269,2
Malta	5,2	5,2	5,2	5,2	5,2	4,7
Nizozemska	749,2	736,8	724,3	712,5	700,8	732,4
Austrija	693,1	692,4	691,8	691,7	691,7	691,7
Poljska	3 359,2	3 375,7	3 392,0	3 411,2	3 430,2	3 061,5
Portugal	565,9	574,0	582,1	590,8	599,4	599,5
Rumunjska	1 600,0	1 772,5	1 801,3	1 872,8	1 903,2	1 903,2
Slovenija	138,0	137,0	136,0	135,1	134,3	134,3
Slovačka	435,5	438,6	441,8	445,2	448,7	394,4
Finska	523,3	523,4	523,5	524,1	524,6	524,6
Švedska	696,8	697,2	697,6	698,7	699,7	699,8
Ujedinjena Kraljevina	3 170,7	3 177,3	3 183,6	3 192,2	3 201,4	3 591,7

▼ **M7**▼ **M6**

(*) Za Hrvatsku neto gornja granica iznosi 344 340 000 EUR za kalendarsku godinu 2021. i 382 600 000 EUR za 2022.

PRILOG IV.

Granice za prilagodbu pragova iz članka 10. stavka 2.

Država članica	Ograničenje za prag u eurima (članak 10. stavak 1. točka (a))	Ograničenje za prag u hektarima (članak 10. stavak 1. točka (b))
Belgija	400	2
Bugarska	200	0,5
Češka	200	5
Danska	300	5
Njemačka	300	4
Estonija	100	3
Irska	200	3
Grčka	400	0,4
Španjolska	300	2
Francuska	300	4
Hrvatska	100	1
Italija	400	0,5
Cipar	300	0,3
Latvija	100	1
Litva	100	1
Luksemburg	300	4
Mađarska	200	0,3
Malta	500	0,1
Nizozemska	500	2
Austrija	200	2
Poljska	200	0,5
Portugal	200	0,3
Rumunjska	200	0,3
Slovenija	300	0,3
Slovačka	200	2
Finska	200	3
Švedska	200	4
Ujedinjena Kraljevina	200	5

PRILOG V.

Financijske odredbe koje se odnose na Bugarsku i Rumunjsku iz članaka 10., 16. i 18.

- A. Iznosi za primjenu članka 10. stavka 1. točke (a) i za izračun nacionalnih gornjih granica za plaćanja iz članka 16. u 2015.:
- Bugarska: 790 909 000 EUR
- Rumunjska: 1 783 426 000 EUR
- B. Ukupni iznos dopunskih nacionalnih izravnih plaćanja za program osnovnih plaćanja iz članka 18. stavka 1. u 2015.:
- Bugarska: 69 657 000 EUR
- Rumunjska: 153 536 000 EUR
- C. Ukupni iznos dopunskih nacionalnih izravnih plaćanja za posebno plaćanje za pamuk iz članka 18. stavka 2. u 2015.:
- Bugarska: 258 952 EUR

▼M6*PRILOG VI.***Financijske odredbe iz članka 10. i 19. koje se primjenjuju na Hrvatsku**

A. Iznos za primjenu članka 10. stavka 1. točke (a):

382 600 000 EUR

B. Ukupni iznosi dopunskih nacionalnih izravnih plaćanja iz članka 19. stavka 3.:

(u tisućama EUR)

2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
248 690	229 560	191 300	153 040	114 780	76 520	38 260

▼B*PRILOG VII.*

Najviši iznosi koji se dodaju iznosima određenima u Prilogu II. u skladu s člankom 20. stavkom 2.

(u tisućama eura)

2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
3 360	3 840	4 800	5 760	6 720	7 680	8 640	9 600

PRILOG VIII.

Prosječna veličina poljoprivrednog gospodarstva iz članka 41. stavka 4.

Država članica	Prosječna veličina poljoprivrednog gospodarstva (u hektarima)
Belgija	29
Bugarska	6
Češka	89
Danska	60
Njemačka	46
Estonija	39
Irska	32
Grčka	5
Španjolska	24
Francuska	52
Hrvatska	5,9
Italija	8
Cipar	4
Latvija	16
Litva	12
Luksemburg	57
Mađarska	7
Malta	1
Nizozemska	25
Austrija	19
Poljska	6
Portugal	13
Rumunjska	3
Slovenija	6
Slovačka	28
Finska	34
Švedska	43
Ujedinjena Kraljevina	54

PRILOG IX.

Popis jednakih praksi iz članka 43. stavka 3.

I. Prakse jednake raznolikosti usjeva:

1) Raznolikost usjeva

Uvjet: najmanje tri usjeva, glavni usjev pokriva najviše 75 % i primjenjuje se bilo koje od sljedećeg:

- postoje najmanje četiri usjeva,
- primjenjuju se niži maksimalni pragovi,
- postoji prikladniji izbor usjeva, poput, primjerice, mahunastih usjeva, proteinskih usjeva, usjeva koji ne zahtijevaju navodnjavanje ili tretiranje pesticidima, prema potrebi,
- regionalne sorte starih, tradicionalnih ili ugroženih vrsta usjeva uključene su na barem 5 % rotirane površine.

2) Raznolikost usjeva

Uvjet: najmanje tri usjeva, glavni usjev pokriva najviše 75 % i primjenjuje se bilo koje ili oboje od sljedećeg:

- prati se višegodišnji redoslijed usjeva i/ili zemljišta na ugaru korisni-
jiza okoliš ili
- postoje najmanje četiri usjeva.

3) Zimski pokrov tla (*)

4) Postrni usjevi (*)

II. Prakse jednake održavanju trajnog travnjaka:

1) Upravljanje livadama ili pašnjacima

Uvjet: održavanje trajnog travnjaka i bilo koje od sljedećeg:

- plan rezanja ili prikladna košnja (datumi, metode, ograničenja)
- održavanje obilježja krajolika na trajnom travnjaku i nadzor grmlja
- određene sorte trava i/ili plan sadnje za obnovu ovisno o vrsti travnjaka, bez uništavanja područja visoke prirodne vrijednosti
- uklanjanje krmiva ili sijena
- prikladno upravljanje strmim padinama
- plan gnojidbe
- ograničenja vezana uz pesticide

(*) Prakse podložne izračunu iz članka 43. stavka 12. točke (c).

▼B

2) Sustavi ekstenzivne ispaše

Uvjet: održavanje trajnog travnjaka i bilo koje od sljedećeg:

- ekstenzivna ispaša (vrijeme obavljanja, maksimalna gustoća stoke)
- ovčarstvo ili planinsko stočarstvo
- korištenje lokalnih ili tradicionalnih pasmina za ispašu na trajnom travnjaku

III. Prakse jednake ekološki značajnim površinama:

Uvjet: primjena bilo koje od sljedećih praksi barem na postotak obradivog zemljišta određen na temelju članka 46. stavka 1.:

- 1) Ostavljanje tla na ugaru iz ekoloških razloga
- 2) Stvaranje „tampon zona” za područja visoke prirodne vrijednosti, mrežu „Natura 2000” ili druga područja za zaštitu biološke raznolikosti, uključujući uz živicu i vodene tokove
- 3) Upravljanje neobrađenim tampon zonama i graničnim područjima zemljišta (plan rezanja, lokalne ili posebne sorte trava i/ili plan sadnje, ponovna sadnja s regionalnim sortama, bez upotrebe pesticida, stajskog i/ili mineralnog gnojiva, bez navodnjavanja, bez prekrivanja zemljišta)
- 4) Rubovi, pojasevi i dijelovi polja kojima se upravlja za divljač ili određenu faunu (biljna granica, zaštita gnijezda, područja s poljskim cvijećem, mješavina lokalnog sjemena, nepožnjeveni usjevi)
- 5) Upravljanje (orezivanje, rezanje, datumi, metode, obnova) obilježjima krajolika (drveće, živica, drvenasta vegetacija uz obalu, kameni zidovi (terase), jarci, bare)
- 6) Održavanje obradivih tresetnih područja ili vlažnog tla pod travom (bez korištenja gnojiva i proizvoda za zaštitu bilja)
- 7) Proizvodnja na obradivom zemljištu na kojem nije korišteno gnojivo (mineralno i stajsko gnojivo) i/ili proizvoda za zaštitu bilja, koje nije navodnjavano, na kojem nije zasijan isti usjev dvije godine za redom i na stalnom mjestu (*)
- 8) Prenamjena obradivog zemljišta u trajni travnjak koji se intenzivno koristi

▼M8

PRILOG X.

Faktori prenamjene i ponderiranja iz članka 46. stavka 3.

Obilježja	Faktor prenamjene (m/stablo u m ²)	Faktor ponderiranja	Ekološki značajna površina (ako se primjenjuju oba faktora)
Zemljište na ugaru (po 1 m ²)	ne primjenjuje se	1.	1 m ²
Terase (po 1 m)	2.	1.	2 m ²
Obilježja krajobraza:			
Živica/šumski pojasevi (po 1 m)	5	2	10 m ²
Izolirano stablo (po stablu)	20	1,5	30 m ²
Poljsko grmlje (po 1 m ²)	ne primjenjuje se	1,5	1,5 m ²
Bare (po 1 m ²)	ne primjenjuje se	1,5	1,5 m ²
Jarci (po 1 m)	5	2	10 m ²
Tradicionalni kameni zidovi (po 1 m)	1	1	1 m ²
Ostala obilježja koja nisu prethodno navedena, ali su zaštićena na temelju GAEC7, SMR 2 ili 3 (po 1 m ²)	ne primjenjuje se	1	1 m ²
Granični pojasevi i granična područja zemljišta (po 1 m)	6	1,5	9 m ²
Hektari agrošumarstva (po 1 m ²)	ne primjenjuje se	1	1 m ²
Pojasevi prihvatljivih hektara duž rubova šume (po 1 m)			
Bez proizvodnje	6	1,5	9 m ²
S proizvodnjom	6	0,3	1,8 m ²
Površine s kulturama kratkih ophodnji (po 1 m ²)	ne primjenjuje se	0,3	0,3 m ²
Pošumljene površine iz članka 32. stavka 2. točke (b) podtočke ii. (po 1 m ²)	ne primjenjuje se	1	1 m ²
Površine s brzorastućim usjevima ili zelenim pokrovom (po 1 m ²)	ne primjenjuje se	0,3	0,3 m ²
Površine s usjevima koji vežu dušik (po 1 m ²)	ne primjenjuje se	0,7	0,7 m ²

▼M8

Faktori prenamjene i ponderiranja iz članka 46. stavka 3. koji se primjenjuju na obilježja uključena u jednake prakse kako je navedeno u odjeljku III. Priloga IX.

Jednaka ekološki značajna površina	Slična standardna ekološki značajna površina	Faktor prenamjene	Faktor ponderiranja	Ekološki značajna površina (ako se primjenjuju oba faktora)
1) Ostavljanje tla na ugaru iz ekoloških razloga (po 1 m ²)	Zemljište na ugaru	ne primjenjuje se	1	1 m ²
2) Stvaranje „tampon zona” (po 1 m)	Granični pojasevi i granična područja zemljišta	6	1,5	9 m ²
3) Upravljanje neobrađenim graničnim pojasevima i graničnim područjima zemljišta (po 1 m)	Granični pojasevi i granična područja zemljišta	6	1,5	9 m ²
4) Rubovi, pojasevi i dijelovi polja:				
Rubovi, pojasevi (po 1 m)	Granični pojasevi i granična područja zemljišta	6	1,5	9 m ²
Dijelovi polja (po 1 m ²)	Poljsko grmlje	ne primjenjuje se	1,5	1,5 m ²
5) Upravljanje obilježjima krajolika:				
Izolirano stablo (po stablu)	Izolirano stablo	20	1,5	30 m ²
Drvodred (po 1 m)	Živica/šumski pojasevi/drvodredi	5	2	10 m ²
Skupina stabala/poljsko grmlje (po 1 m ²)	Poljsko grmlje	ne primjenjuje se	1,5	1,5 m ²
Živica (po 1 m)	Živica/šumski pojasevi/drvodredi	5	2	10 m ²
Drvenasta vegetacija uz obalu (po 1 m)	Živica/šumski pojasevi/drvodredi	5	2	10 m ²
Terase (po 1 m)	Terase	2	1	2 m ²
Kameni zidovi (po 1 m)	Tradicionalni kameni zidovi	1	1	1 m ²
Jarci (po 1 m)	Jarci	5	2	10 m ²
Bare (po 1 m ²)	Bare	ne primjenjuje se	1,5	1,5 m ²
6) Održavanje obradivih tresetnih područja ili vlažnog tla pod travom (bez korištenja gnojiva i proizvoda za zaštitu bilja) (po 1 m ²)	Zemljište na ugaru	ne primjenjuje se	1	1 m ²

▼ **M8**

Jednaka ekološki značajna površina	Slična standardna ekološki značajna površina	Faktor prenamjene	Faktor ponderiranja	Ekološki značajna površina (ako se primjenjuju oba faktora)
7) Proizvodnja na obradivom zemljištu na kojem se nije upotrebljavalo gnojivo i/ili proizvodi za zaštitu bilja, koje nije navodnjavano, na kojem nije zasijan isti usjev dvije godine za redom (po 1 m ²)	Površine s kulturama kratkih ophodnji; pojasevi uz rubove šume s proizvodnjom; površine s usjevima koji vežu dušik	ne primjenjuje se	0,3 0,7 za površine s usjevima koji vežu dušik	0,3 m ² 0,7 m ²
8) Prenamjena obradivog zemljišta u trajni travnjak (po 1 m ²)	Zemljište na ugaru	nije dostupno	1	1 m ²

PRILOG XI.

Korelacijska tablica

navedena u članku 72. stavku 2.

Uredba (EZ) br. 73/2009	Ova Uredba	Uredba (EU) br. 1306/2013
Članak 1	Članak 1	—
Članak 2	Članak 4	—
Članak 3	Članak 5	—
Članak 4(1)	—	Članak 91
Članak 4(2)	—	Članak 95
Članak 5	—	Članak 93
Članak 6(1)	—	Članak 94
Članak 6(2)	—	—
Članak 7	—	—
Članak 8	Članak 7	—
Članak 9	—	—
Članak 10	—	—
Članak 10a	—	—
Članak 10b	—	—
Članak 10c	—	—
Članak 10d	—	—
Članak 11	Članak 8	Članak 26(1) i (2)
Članak 11(3)	Članak 8(2)	—
Članak 11a	Članak 8(3)	—
Članak 12(1) i (2)	—	Članak 12
Članak 12(3)	—	Članak 14
Članak 12(4)	—	—
Članak 13	—	Članak 13(2)
Članak 14	—	Članak 67
Članak 15	—	Članak 68(1) i (2)
Članak 16	—	Članak 69
Članak 17	—	Članak 70
Članak 18	—	Članak 71
Članak 19	—	Članak 72

▼B

Uredba (EZ) br. 73/2009	Ova Uredba	Uredba (EU) br. 1306/2013
Članak 20	—	Članak 74(1), (2) i (3)
Članak 21	—	Članak 74(4)
Članak 22	—	Članak 96
Članak 23	—	Članak 97
Članak 24	—	Članak 99
Članak 25	—	Članak 100
Članak 26	—	Članak 61
Članak 27(1)	—	Članak 102(3)
Članak 27(2)	—	Članak 47
Članak 27(3)	—	Članak 68(3)
Članak 28(1)	Članak 10	—
Članak 28(2)	Članak 9(3)	—
Članak 28(3)	Članak 31(1)(a) (i) i (ii)	—
Članak 29	—	Članak 75
Članak 30	—	Članak 60
Članak 31	—	Članak 2(2)
Članak 32	Članak 15	—
Članak 33	—	—
Članak 34 (2)	Članak 32(2) i (4)	—
Članak 35	Članak 33	—
Članak 36	—	—
Članak 37	Članak 12	—
Članak 38	—	—
Članak 39(1)	Članak 32(6)	—
Članak 39(2)	Članak 35(3)	—
Članak 40(1)	Članak 6(1)	—
Članak 41(1)	Članak 30(1)	—
Članak 41(2)	Članak 30(3) i (6)	—
Članak 41(3)	Članak 30(3) i (7)(a)	—
Članak 41(4)	—	—
Članak 41(5)	Članak 30(10)	—
Članak 41(6)	—	—
Članak 42	Članak 31(1)(b)	—
Članak 43(1)	Članak 34(1), (2) i (3)	—

▼**B**

Uredba (EZ) br. 73/2009	Ova Uredba	Uredba (EU) br. 1306/2013
Članak 43(2)	—	
Članak 43(3)	Članak 34(4)	—
Članak 44	—	—
Članak 45	—	—
Članak 46	—	—
Članak 47	—	—
Članak 48	—	—
Članak 49	—	—
Članak 50	—	—
Članak 51	—	—
Članak 52	—	—
Članak 53	—	—
Članak 54	—	—
Članak 55	—	—
Članak 56	—	—
Članak 57	—	—
Članak 57a	Članak 20 i Prilog VII	—
Članak 58	—	—
Članak 59	—	—
Članak 60	—	—
Članak 61	—	—
Članak 62	—	—
Članak 63	—	—
Članak 64	—	—
Članak 65	—	—
Članak 66	—	—
Članak 67	—	—
Članak 68	—	—
Članak 69	—	—
Članak 70	—	—
Članak 71	—	—
Članak 72	—	—
Članak 73	—	—
Članak 74	—	—

▼B

Uredba (EZ) br. 73/2009	Ova Uredba	Uredba (EU) br. 1306/2013
Članak 75	—	—
Članak 76	—	—
Članak 77	—	—
Članak 78	—	—
Članak 79	—	—
Članak 80	—	—
Članak 81	—	—
Članak 82	—	—
Članak 83	—	—
Članak 84	—	—
Članak 85	—	—
Članak 86	—	—
Članak 87	—	—
Članak 88	Članak 56	—
Članak 89	Članak 57	—
Članak 90	Članak 58	—
Članak 91	Članak 59	—
Članak 92	Članak 60	—
Članak 93	—	—
Članak 94	—	—
Članak 95	—	—
Članak 96	—	—
Članak 97	—	—
Članak 98	—	—
Članak 99	—	—
Članak 100	—	—
Članak 101	—	—
Članak 102	—	—
Članak 103	—	—
Članak 104	—	—
Članak 105	—	—
Članak 106	—	—
Članak 107	—	—
Članak 108	—	—

▼B

Uredba (EZ) br. 73/2009	Ova Uredba	Uredba (EU) br. 1306/2013
Članak 109	—	—
Članak 110	—	—
Članak 111	—	—
Članak 112	—	—
Članak 113	—	—
Članak 114	—	—
Članak 115	—	—
Članak 116	—	—
Članak 117	—	—
Članak 118	—	—
Članak 119	—	—
Članak 120	—	—
Članak 121	Članci 16 i 17	—
Članak 121a	—	Članak 98, drugi podstavak
Članak 122	—	—
Članak 123	—	—
Članak 124 od (1) do (5), (7) i (8)	—	—
Članak 124(6)	—	Članak 98, prvi podstavak
Članak 125	—	—
Članak 126	—	—
Članak 127	—	—
Članak 128	—	—
Članak 129	—	—
Članak 130	—	—
Članak 131	—	—
Članak 132	Članci 18 i 19	—
Članak 133	—	—
Članak 133a	Članak 37	—
Članak 134 (brisano)	—	—
Članak 135 (brisano)	—	—
Članak 136	—	—
Članak 137	—	—
Članak 138	Članak 3	—
Članak 139	Članak 13	—
Članak 140	Članak 67	—

▼**B**

Uredba (EZ) br. 73/2009	Ova Uredba	Uredba (EU) br. 1306/2013
Članak 141	Članak 71	—
Članak 142 od (a) do (q) i (s)	Članak 70	—
Članak 142 (r)	Članak 69	—
Članak 143	—	—
Članak 144	—	—
Članak 145	—	—
Članak 146	Članak 72	—
Članak 146a	—	—
Članak 147	Članak 73	—
Članak 148	—	—
Članak 149	Članak 74	—
Prilog I	Prilog I	—
Prilog II	—	Prilog II
Prilog III	—	Prilog II
Prilog IV	Prilog III	—
Prilog V	—	—
Prilog VI	—	—
Prilog VII	Prilog IV	—
Prilog VIII	Prilog II	—
Prilog IX	—	—
Prilog X	—	—
Prilog XI	—	—
Prilog XII	—	—
Prilog XIII	—	—
Prilog XIV	—	—
Prilog XV	—	—
Prilog XVI	—	—
Prilog XVII	—	—
Prilog XVIIa	—	—